

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Diplomová práce

**Vulgarismy a pokleslé vyjadřování v neformálních
projevech studentek VŠ: stav, příčiny, hodnotové
postoje**

Bc. Marie Kaufnerová

Plzeň 2016

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra filozofie

Studijní program Humanitní studia

Studijní obor Teorie a filozofie komunikace

Diplomová práce

**Vulgarismy a pokleslé vyjadřování
v neformálních projevech studentek VŠ: stav,
příčiny, hodnotové postoje**

Bc. Marie Kaufnerová

Vedoucí práce:

PhDr. Martin Prošek, Ph.D.

Katedra českého jazyka a literatury

Fakulta pedagogická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2016

Děkuji PhDr. Martinu Proškovi za jeho cenné rady a také za klid, který vnesl do průběhu tvorby této diplomové práce.

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, červen 2016

.....

Obsah

ÚVOD	1
I. TEORETICKÁ ČÁST	3
1 GENDER A JEHO VÝZNAM PRO SPOLEČNOST.....	3
1.1 Gender – kulturní fenomén	3
1.1.1 O genderových stereotypch	6
1.1.2 Feministická vs. genderová lingvistika	7
1.2 Ženy, muži a jazyk	9
1.2.1 Testosteron jako významný biologický faktor	11
2 HODNOTY – HODNOTOVÉ POSTOJE A NORMY	12
2.1 Rozdíl mezi hodnotami, hodnotovými postoji a normami.....	12
2.1.1 Vymezení vulgarity na základě hodnot - hodnotových postojů a norem	14
2.1.2 Rodina a její role v předávání hodnot a norem	15
3 VULGARITA A ÚROVEŇ KOMUNIKACE	15
3.1 Vulgarita versus kultura řeči	15
3.1.1 Funkčnost a kultivovanost komunikace	16
3.2 Užívání vulgarismů na formální půdě a mimo ni.....	18
4 VULGARITA – JEJÍ PŘÍČINY A FUNKCE	19
4.1 Vulgarita a agrese.....	19

4.2 Vulgarita u adolescentů a dospělých	20
4.3 Funkce vulgarity.....	21
II. PRAKTICKÁ ČÁST.....	22
5 CÍLE VÝZKUMU	22
6 VÝZKUMNÝ SOUBOR.....	22
7 METODIKA A SBĚR DAT	23
8 VÝZKUMNÉ OTÁZKY STRUKTUROVANÉHO INTERVIEW	25
9 ANALÝZA A INTERPRETACE DAT	26
9.1 Nejfrekventovanější vulgarismy mezi studentkami ZČU: sebereflexe a reflexe stavu	27
9.1.1 Pozorované vulgární reakce v přímé spojitosti s univerzitním prostředím	42
9.1.2 Co je vlastně vulgarismus?.....	44
9.2 Vulgarita u studentek a její situační kontext.....	47
9.2.1 Prostředí jako kontext vulgarity	48
9.2.2 Společenská skupina jako motivační faktor pro užití vulgarismů.....	48
9.2.3 Důvody použití vulgarismů	49
9.3 Vliv okolí na jazykové chování respondentek.....	50
9.4 Rodinné prostředí a jeho vliv na mluvu respondentek.....	54
9.4.1 Úroveň mluvy rodinného prostředí respondentek	54
9.4.2 Zhodnocení vlivu rodinného prostředí na mluvu respondentek.....	56

9.5 Vývoj jazykového chování respondentek od střední školy po dnešek.....	60
9.6 Hodnotové postoje respondentek a respondentů k vulgaritě studentek ZČU.....	66
9.7 Stává se vulgarita normou?	74
9.8 Role genderu ve vnímání vulgarity u dívek	76
9.9 Co je vlastně „přirozené“?	78
10 DÍLČÍ ZÁVĚRY VÝZKUMU	78
ZÁVĚR.....	84
LITERATURA	87
PŘÍLOHY	2
RESUMÉ.....	40

Úvod

Představme si následující situaci. Mladá dívka, studentka Západočeské univerzity v Plzni, vchází do univerzitní chodby fakulty filozofické a pronáší směrem ke skupince svých kamarádek: „No ty pičo, to byl zase den!“. Tato scénka, která se v mé blízkosti opravdu odehrála, představuje z pohledu mnoha vědních oborů velmi zajímavý objekt zkoumání. Společenské představy o chování dívek odpovídají určitým stereotypům. O dívkách se říká, že by se neměly vyjadřovat vulgárně, protože jim vulgarismy nesluší. Pokud dívka studuje vysokou školu, nároky okolí na kultivovanost její mluvy se o to více stupňují. Ale jak to s dívkami studujícími vysokou školu opravdu je? Snaží se dívky vyjadřovat tak, aby dostály společenskému očekávání a naplnily tak roli, kterou od nich společnost očekává? Odpověď na tuto otázku je komplikovaná, avšak z pohledu pozorovatele není odvážené vyslovit hypotézu, že se vulgarita některých dívek nacházejících se na akademické půdě stává zjevnou a neskryvanou. Vulgarismy dnes slyšíme i na místech, kam dříve běžně nepatřily, a také ústa, ze kterých zaznívají, patří velmi často právě dívkám.

Kombinace dívčího elementu, vysokoškolského prostředí a vulgární mluvy mne natolik zaujala, že jsem se rozhodla zabývat se vulgární mluvou studentek Západočeské univerzity v Plzni ve své diplomové práci. Téma vulgarity studentek vysoké školy je v současné době v českém prostředí opomíjené a není k dispozici studie, která by se touto problematikou hlouběji zabývala.

Tato diplomová práce je rozdělena na dvě části, a to část teoretickou a praktickou. V teoretické části bude v první řadě přiblížen pojem genderu, jež odkazuje na role a místa určená ženám a mužům v sociálních a kulturních společenstvích, a na jehož základě se tvoří genderové stereotypy, které reflektují odlišné vnímání žen a mužů ve společnosti. V této souvislosti bude kladen důraz na představení rozdílů mezi jazykem žen a mužů. Jako další se bude tato část práce zabývat rozdílem mezi hodnotami, hodnotovými postoji a normami, které hrají roli při hodnocení jazykových jevů, přičemž jedním z takových jevů je právě vulgarita. Zmíněn bude také vliv rodiny na utváření hodnot a norem při výchově jedince. Dále bude vulgarita konfrontována s úrovní komunikace. V této části bude nastíněn vztah mezi vulgaritou a kulturou řeči a

také vztah mezi funkčností a kultivovaností komunikace. Tato témata se budou úzce pojit s užíváním vulgarismů na formální půdě a mimo ni. Čtvrtá část se bude zabývat vulgaritou a jejími příčinami. Zde bude rozvedeno, jak spolu souvisí vulgarita a agrese a také pravděpodobnost výskytu vulgarismů u adolescentů a dospělých jedinců. Závěrem teoretické části bude uvedeno, jaké různé funkce může vulgarita plnit.

Praktická část práce se bude opírat o výzkum prováděný mezi studentkami a studenty Západočeské univerzity. Dílčími cíli výzkumu bude zmapování nejfrekventovaněji užívaných vulgarismů studentek pohybujících se na akademické půdě Západočeské univerzity, objasnění příčin a okolností použití vulgarismů a také popsání vlivu okolí na jazykové chování respondentek. V souvislosti s vlivem okolí na jazykové chování respondentek bude zkoumán také vliv rodinného prostředí na jejich mluvu. Dále bude zkoumán posun jazykového chování respondentek od střední školy po dnešek. Jako další budou zjišťovány hodnotové postoje studentů a studentek k tématu vulgarity u dívek. Tyto postoje budou posléze komparovány a srovnání obou pohledů zmapuje rozmanitost názorů samotných studentek a studentů na téma dívčí vulgarity.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 Gender a jeho význam pro společnost

1.1 Gender – kulturní fenomén

Slovo *gender* je řeckého původu a v řečtině znamená „rod“. Toto slovo se do českého jazyka dostalo přes anglický jazyk, a proto je také vyslovováno v anglické podobě. Genderem se zabývá disciplína zvaná též anglicky *gender studies*, kterou překládáme jako *rodová studia* nebo *studia rodu*. Gender studies proti sobě staví pojmy *pohlaví* a *gender*. Rozdíl mezi těmito pojmy je dobře pochopitelný na dvojici slov „biologický“ a „společenský“. Pohlaví v tomto případě odkazuje na anatomické vlastnosti mužů a žen, přičemž gender odkazuje na role a místa určená ženám a mužům v sociálních a kulturních společenstvích. Zatímco pohlaví je kategorií univerzální pro celé lidstvo, gender neustále prochází proměnami v závislosti na různých kulturách a jejich historických obdobích. (Kedron, 2014, s. 32).

Téměř každá společnost, národ i etnikum vnímá rodové rozdíly mezi dívkami a chlapci na základě genderového řádu. (Janošová, 2008, s. 40). Kolem rozdílů mezi mužem a ženou je v rámci dané kultury vystavěna jakási síť přesvědčení a praktik, které jsou obsaženy v téměř každé oblasti lidské aktivity. Každá jednotlivá kultura definuje společensky žádoucí sociální chování, role a osobnostní charakteristiky genderové příslušnosti jedince. Jak již bylo řečeno, u každého z těchto požadavků časem dochází k proměnám. Co se však nemění, je úsilí kultur o přeměnu dětí mužského a ženského pohlaví na dospělé muže a ženy. (Atkinson, 2003, s. 92).

Spolu s rodem je do souvislosti uváděno také ženské (femininní) a mužské (maskulinní). S feminitou neboli ženskostí jsou spojeny vlastnosti jako pasivita, soucit, pocit odporu při styku s nepříjemným, jemnost, čistota, emocionalita, takt, závislost, potřeba vyjadřovat pocity, klid, upravenost a krása. Za atributy maskulinity neboli

mužnosti jsou považovány vlastnosti opačné jako potlačování emocí, aktivita, orientace na práci, dominance a vyšší společenské postavení. (Janošová, 2008, s. 40).

Janošová (2008, s. 9) popisuje lidskou psychiku jako velmi tvárnou a individualitu každého jedince jako výsledek mnoha vlivů, kterými společnost na jedince působí. V této souvislosti uvádí rozlišení mezi genderovou identitou a genderovou rolí. Genderová identita neboli také rodová identita je definována jako vnitřní a ryze privátní složka lidské osobnosti. Je tvořena genderovými atributy, které jedinec prožívá jako jemu vlastní. (Janošová, 2008, s. 32). Formování genderové identity probíhá od samého dětství. Dítě získává v procesu socializace vzory chování odpovídající jeho pohlaví. Tyto vzory chování jsou určeny kulturou společnosti, ve které dítě vyrůstá. Genderová identita je tak úzce spojena s genderovou socializací, kdy starší jedinci předávají hodnoty a normy týkající se genderu mladšímu pokolení. Genderová socializace se odvíjí primárně od výchovy jedince. Výchova pak může mít podobu vědomého úsilí, které posiluje genderová očekávání odměnami za chování odpovídající danému genderu či tresty za chování, které příslušnému genderu neodpovídá. (Kedron, 2014, s. 31).

Genderová role neboli také rodová role je „souhrnem představ o tom, jací muži a ženy ve skutečnosti jsou, i popisem obecně sdílených přesvědčení o tom, jací by muži a ženy měli být.“ (Janošová, 2008, s. 40-41). Je třeba si povšimnout, že přijetí rodové role¹ a rodové identity nejsou stejné věci. Například dívka může samu sebe akceptovat na základě rodové identity jako ženu, ale to neznamená, že musí přijímat všechny typy chování, které její kultura na základě rodové role hodnotí jako ženské a zároveň nemusí odmítat všechny typy chování, které jsou považovány za mužské. (Atkinson, 2003, s. 92). Mnoho dívek a žen přijímá ženské charakteristiky za své, jiné je mohou hodnotit jako ideální, ale méně reálné a jiné ženy se mohou ztotožňovat spíše s mužskými charakteristikami, které jsou lépe finančně i společensky hodnoceny. Janošová poslední typ žen popisuje jako ty, které skrze mužské charakteristiky dosahují lepšího společenského postavení, zatímco muži, kteří se identifikují s ženskými charakteristikami, už tak dobře hodnoceni nejsou. (Janošová, 2008, s. 16).

¹ Atkinson hovoří v této souvislosti nikoli o rodové roli, ale o roli sexuální. Význam těchto pojmů je však stejný a pro lepší porozumění textu byly zachovány názvy pojmů dle Janošové (2008).

Toto téma je nadále spojeno s dalšími problematickými otázkami. Jedna z nich se zabývá tím, zdali je genderová identita a přijetí rodové role výsledkem kulturních očekávání a příkazů, nebo jsou produktem „přirozeného“ vývoje. Tuto otázku není jednoduché zodpovědět a ani jednotlivé teorie spolu v tomto ohledu nejsou za jedno. (Atkinson, 2003, str. 92–93). Druhé problematické téma se týká rodových rozdílů mezi muži a ženami. Průzkumy zabývající se tímto tématem totiž svědčí o tom, že rodových rozdílů mezi muži a ženami je mnohem méně, než se všeobecně předpokládalo. Ženy a muži si jsou z historického hlediska podobnější, než tomu bylo v minulosti, a to především z pohledu nezávislosti, zaměstnanosti a podobnosti v sexuálním chování. Ženy a muži se liší spíše v oblasti zájmů a koníčků a také v oblasti mezilidských vztahů, tedy spíše v oblastech, na které má vliv především výchova, po stránce vlastností a dovedností se zas až tolik neliší. (Janošová, 2008, str. 26).

Plaňava (1998, s. 42) hovoří o tom, že zmíněný proces byl sociálními psychology popsán jako *labilizace* či *konfúze* mužské a ženské role. Samotné rozdíly mezi oběma pohlavími jsou většinou přehnaně zdůrazňovány a zvětšovány. Původ tohoto nahlížení mužské a ženské role nalezneme v dichotomii tradičního pojetí těchto rolí. Ženy a muže vnímáme jako typicky odlišné a prioritně jim přiřazujeme opačné vlastnosti, jenže tato dichotomie je spíše stereotypem, než odrazem skutečnosti. Od existence stereotypů se odvíjí odlišné pojetí výchovy děvčátek a chlapců. Kdo neodpovídá stereotypům, budí jistou pozornost.

Plaňava (1998, s. 43–44) se dále vyjadřuje k vývoji muže a ženy do budoucna a nabízí několik vizí. V první vizi předesílá, že se rozdíly mezi muži a ženami budou zmenšovat a ženy se budou stále více podobat mužům, co se týče jejich chování a zájmů. Druhou vizí je představa, že se naopak muži budou podobat ve svých charakteristikách a zájmech ženám. Třetí vize nabízí vymanění se mužů a žen z požadavků jejich tradičních rolí. Podle této představy se budou muži a ženy vyvíjet a projevovat v souladu s jejich vlastním vnitřním cítěním, přičemž nebude hrát roli, zdali se jedná o aspekty femininní či maskulinní. Patrně budou směřovat k založení androgynnímu.

1.1.1 O genderových stereotypch

Janošová (2008, s. 28) definuje stereotypy jako „apriorní (předem stanovené) představy o povahových rysech, způsobech chování a zvycích příslušníků určité skupiny, aniž by byla brána v potaz individualita jejích členů, jejich konkrétní životní situace apod.“. Prostřednictvím stereotypů získáváme informace o věcech, lidech a situacích, aniž bychom museli znát další podrobnosti. Stereotypy nevytváříme na základě osobní zkušenosti, ale získáváme je prostřednictvím tradování, jsou nám tedy zprostředkovány verbálně i neverbálně ostatními příslušníky naší společnosti. Jinak řečeno, každá kultura, její zvyky, normy, morálka apod. určuje, co je nutné pro to, aby se z jedinců mužského pohlaví stali muži a z jedinců ženského ženy. (Kedron, 2014, s. 40).

Při setkání s něčím neznámým v sociálním světě jsou stereotypy tím prvním, co nám pomáhá se v něm zorientovat a porozumět mu. Výhodou aplikace stereotypů na neznámé situace v sociálním světě je úspora času a energie, která by musela být vynaložena na komunikaci a poznávání. Díky stereotypům jsme schopni zařazovat skutečnosti nové mezi běžně známá fakta. Stereotypy jsou také nazývány sebenaplňujícími se proroctvími², protože ovlivňují chování těch, kterých se týkají, a tím se také upevňuje jejich potvrzení ve společnosti. Stereotypy nám umožňují předpovídat reakce druhých a vyvarovat se tak mnohým nedorozuměním. Od pohlaví opačného očekáváme více stereotypní chování, než od pohlaví našeho, které je nám více známo. To odpovídá zákonu gestaltu o dobrém tvaru. Co nevíme, to si doplníme tak, aby to dávalo alespoň nějaký smysl. (Janošová, 2008, str. 28).

Zmíněná očekávání jsou někdy přísně stanovenou a zakotvenou součástí naší mentality a jejich porušení se chápe jako odchylka od normy vyvolávající zápornou reakci. Charakteristiky týkající se stereotypů jsou vzájemně propojeny. Kedron uvádí příklad: pokud o někom víme, že je žena, očekáváme, že bude mezi její fyzické charakteristiky patřit lehká chůze, jemný hlas a půvabný vzhled. Na druhou stranu očekáváme psychické vlastnosti jako upovídanost, laskavost, emocionálnost, slabost atd. Rovněž máme jistá očekávání od její řeči, mezi která patří například to, že se nebude vyjadřovat

² Slovní spojení přejato z anglického „self-fulfilling prophecies“.

vulgárně. Tyto ženské charakteristiky odpovídají představě evropské kultury o typicky femininních vlastnostech žen. V případě, že se v chování ženy (i jazykovém) objeví něco, co se neshoduje se společenskými očekáváními, mohou nastat různé konflikty.

Jazyk hraje jednu z hlavních rolí při formování hodnot a norem vypovídajících o genderových stereotypech. Kedron se zmiňuje o „jazykových formulích“, které řídí od raného věku chování jedinců mužského a ženského pohlaví. Při výchově chlapců se tak můžeme setkat s ustálenými kombinacemi slov jako „Dokaž, že jsi chlap“ nebo „Nesmíš být jako holka, jsi chlap“. (Kedron, s. 42). Při výchově dívek se setkáváme s formulemi jako „To se na holčičku nehodí.“, „To holčičky nedělají.“, „Holky sprostě nemluví.“ apod. Tyto představy o genderu pak jedince doprovázejí po celý život a ovlivňují jeho chování, aniž by si to uvědomoval. Kdybychom se však snažili genderovým stereotypům v našem životě vyhnout, naše snahy by nejspíše skončily nezdarem. Sociologické výzkumy zabývající se genderovými stereotypy nejsou dostačující, protože existují mnohem složitější mechanismy fungující na úrovni kolektivního vědomí, které nás nutí chovat se a myslet určitým způsobem. Stereotypy v jazyce by tak neměly být vnímány jako záporný jazykový jev, ale jako součást jazyka opírající se o kategorizaci skutečnosti a o konvenci opakování, bez které by dorozumívání bylo nesnadné či téměř nemožné. (Kedron, 2014, s. 43).

1.1.2 Feministická vs. genderová lingvistika

Genderovými stereotypy v jazyce se zabývají obory jako feministická lingvistika a genderová lingvistika. Feministická lingvistika se zabývá nevýhodným postavením žen ve společnosti v porovnání s postavením mužů. Tato lingvistická disciplína se zabývá především historií, příčinami, projevy, prostředky jeho udržování, sociokulturními specifiky a důsledky pro lidskou společnost. Feminističtí lingvisté podávají vlastní interpretaci jevů ve společnosti, jevů každodenního života, vývoje a organizace společnosti. Dle různých feministických hnutí je v zásadě lidská společnost uspořádána dle principu dominance projevující se nejen nadřazeností mužů nad ženami, ale také vytvářením hierarchických struktur hodnot, ve kterých převažují hodnoty mužské, jako jsou moc a síla. Feministky a feministé se snaží dosáhnout změn v mezilidských

vztazích a nahradit maskulinní model společnosti modelem femininním, v němž by převažovaly ženské hodnoty jako úcta, péče o druhé, soucit apod. Došlo by také k nahrazení hierarchických struktur rovnoprávným partnerstvím, v němž by dosavadní soupeření bylo nahrazeno spoluprací mezi lidmi bez ohledu na jejich příslušnost k pohlaví. (Nebeská, 1997, s. 19). Nabízí se také názor Konrada Lorenze, který je rozveden v kapitole „Vulgarita a agrese“, kterým by bylo možné oponovat feministickým snahám o nastolení femininního modelu společnosti. Konrad Lorenz mluví v této souvislosti o přirozené potřebě všech lidí obecně vybití svoji agresí. V životě civilizovaných zemí, kde je zaručeno nenásilné soužití, je nedostatek podnětů k vybití agrese, a proto si lidé sami vytváří konfliktní a kompetitivní situace, někdy dochází i k válkám. Paradoxně se bude dle Lorenze naše společnost projevovat agresivněji v závislosti na mírumilovných podmínkách našich životů. (Lorenz, 2007, 55–62).

Genderová lingvistika je nově vznikajícím směrem v české jazykovědě. Směr vznikl na počátku 90. let 20. století. Tato lingvistická oblast se zabývá otázkou působení sociálních a kulturních faktorů na jazyk a otázkou, jak a do jaké míry jazyk reflektuje postoj společnosti vůči mužům a ženám a jejich společnému vztahu. Femininita a maskulinita je zde vnímána jako sociokulturní fenomén a ne jako fenomén biologický. (Kedron, 2014, s. 32). Genderová lingvistika zastává obecnější a širší přístup, zatímco feministická lingvistika je spíše jednostranněji zaměřená, a to především na odrážení diskriminovaného postavení ženy ve společnosti. Feministické lingvistice bývá vyčítáno její silné ideové zaměření, které může ovlivňovat objektivitu badatelů. Obě lingvistické disciplíny jsou propojené, zabývají se stejnými tématy a pracují s podobnou metodologií a údaji. Každá z těchto disciplín však nabízí různé pohledy na témata, jimiž se zabývají. (Kedron, 2014, s. 33). Podle Nebeské (1997, s. 19) nenachází snažení feministek v českém prostředí takovou odezvu, jakou by chtělo, a feministická hnutí čelí kritice.

1.2 Ženy, muži a jazyk

Jedním z nejdůležitějších prostředků pro přenášení kulturních a jiných informací týkajících se genderu je jazyk. (Kedron, 2014, s. 31). Jazyk tak představuje instrument, díky němuž je vnímán a hodnocen svět a mnohostrannost lidských vztahů na základě hlavního páru – muže a ženy. Jazyk jakožto konstrukt společnosti podléhá v průběhu historického a sociálně-kulturního vývoje procesu modelování, ve kterém staré stereotypy mizí a formují se nové tradiční postoje, které reflektují funkce, role a místa žen a mužů. (Kedron, 2014, s. 32).

V této spojitosti se Čmejrková (1997, s. 148) domnívá, že jazyk je muži a ženami užíván rozdílně a tyto rozdílné způsoby užití jazyka se postupem času otiskly i do jazykové struktury. Autorka hovoří také o rozdílu, kdy je stejné slovo vyřčeno ženou nebo mužem. Ačkoli je pronesené slovo stejné, nemusí z úst mužů a žen znít stejně. Totéž se stane i v případě, pokud je stejné slovo proneseno o muži či o ženě. Do popředí současné vědecké debaty se proto dostává zájem o ženskou variantu řečové kompetence, tedy jazyk žen. Nutno připomenout, že tato vlna zájmu je podněcována feministickým hnutím, které nejspíše podnítilo i současné přehodnocování jazykových stereotypů. Tyto stereotypy jsou zřejmé z lingvistických prací, které se zabývají konceptem „žena“. Z pohledu prací týkajících se analýzy genderu je obraz ženy vnímán spíše negativně. Žena plní roli objektu a ne subjektu, jazykové chování ženy je charakterizováno nejistotou, menší agresí, větší tolerancí apod. (Lakoff, 1975, s. 50).

O přehodnocování jazykových stereotypů se zmiňuje již v roce 1946 Pavel Eisner v *Knize o češtině* (1946, s. 366). Eisner zde píše o revizi patriarchálního paradigmatu jazyka, která má za cíl zlepšit skrze změnu užívání jazyka postavení žen ve společnosti, které podle jeho vlastního mínění není dobré. Patriarchálním modelem je myšlen model uvažování o světě, který se vtiskl do jazyka. Tento model má symbolizovat nadvládu muže nad ženou, která se promítá i do evropských jazyků. Jako příklad uvádí Eisner německé slovo „man“, které může nést dva významy. Do češtiny toto slovo překládáme obvykle jako „někdo, u koho nezáleží na pohlaví“, ale původní smysl tohoto slova se překládá jako „muž“. V návaznosti na tento fakt poukazuje Čmejrková na reakci ze strany strukturní lingvistiky, která posléze vyložila teorii příznakovosti a

nepříznakovosti členů jazykových protikladů. Tato teorie popisuje ženský rod jako příznakový, tedy označující pouze bytosti ženského rodu, zatímco mužský rod se označuje jako nepříznakový, vyznačující se rolí rodově nespécifickou a generickou. (Čmejková, 1997, s. 146).

Čmejková se také zabývá shrnutím fyziologických rozdílů mezi jazykem mužů a žen, přičemž u žen je doložen rozdíl na fonetické úrovni. Ženský hlas je na rozdíl od mužů dynamičtější, což bývá spojováno s emocionálností ženského projevu a citlivými reakcemi na mezilidské vztahy. Přednost dávají ženy spíše stoupavým, jakoby tázavým intonacím, což bývá vykládáno jako projev ženské zdvořilosti a ochota podřídít se.

Slovník žen je dle Čmejkové situován spíše do oblasti šití, vaření, péče o děti a rodiny.³ Ženská zkušenost je tak především záležitostí soukromého světa. Mužská zkušenost je více zaměřené na sféru veřejnou, občanskou a politickou. Ženy na rozdíl od mužů častěji mluví o sobě, svých pocitech a zkušenostech. S tím je také spojeno častější užívání zájmen *my* a *vy*, *já* a *ty*, *já* a *ona*, *já* a *on*. Ženský slovník je také výrazný v oblasti emocionálního hodnocení, přičemž jsou pro ženy typická adjektiva jako *hrozný*, *strašný*, *zoufalý* atd. a povzdechy jako *Můj Bože!*. Mužský slovník se vyznačuje slovy, která označují destruktivní činnosti, klením a nadávkami. Některé výrazy jsou jednoduše spojovány s ženským užitím a jiné s užitím mužským, které se „na holčičky nehodí.“ (Čmejková, 1997, s. 150).

Americká lingvistka Robin Lakoffová uvádí, že trendem poslední doby je používání mužského jazyka ženami. Ženy tedy ve svém jazykovém chování inklinují k mužům, ale k opačnému procesu nedochází (s výjimkou homosexuálních jedinců). Tento trend inklinace žen k mužům se projevuje i ve volbě zaměstnání žen a spousta z nich se v dnešní době odváží vykonávat povolání, které bylo dříve považováno za ryze mužské. Je tedy možné tvrdit, že je jazyk a chování upřednostňované skupiny mužů přejímán ostatními „slabšími“ skupinami a ne naopak. Dalším z rysů ženského jazyka je dle Lakoffové užívání méně hrubých vulgarismů, zatímco hrubé vulgarismy připisujeme

³ Toto tvrzení je všeobecné, související s určitou životní etapou ženy. Nedá se tedy vztahovat na všechny věkové kategorie.

mužům. Opět není zvykem, aby se situace obrátila a došlo k tomu, že muži budou používat vulgarismy méně hrubé. (Lakoff, 1975, s. 50). Vyšší míru užívání hrubých vulgarismů muži by bylo možné přičíst také jejich větší náchylnosti k agresi, která je způsobena vyšší koncentrací hormonu testosteronu v krvi. (Pennebaker, 2004, s. 174).

Lakoffová se také vyjadřuje k etapě dospívání dívek a chlapců a zdůrazňuje, že chlapcům jsou běžně povolovány bouřlivé projevy v chování a „silnější“ vyjadřovací prostředky, zatímco dívky jsou v tomto směru sankcionovány. Tato výchova však dívky omezuje a nutí je podvolit se a poslechnout, čímž se posiluje pozice chlapců – budoucích mužů – v reálném světě. Ve světě dospělých dochází k podobné situaci. U mužů jsou v určitých situacích projevy bouřlivého chování a vyjadřování společností tolerovány. Ženám je dovoleno stěžovat si nebo „dělat dusno“, ale za bouřlivé projevy chování jsou společností odsouzeny. Lakoffová není zastáncem teorie, že zmíněné chování žen a mužů má biologický základ a příklání se k názoru, že takové chování je výsledkem výchovy rodičů. (Lakoff, 1975, s. 51). Již méně radikální názor zastává Čmejková, když tvrdí, že na projevu mluvčího se nikdy nepodepisuje jen jeho příslušnost k rodu, ale také jeho společenské postavení, a především model, ve kterém vyrůstal, a ve kterém si utvrzoval své pozdější ženské a mužské role. (Čmejková, 1997, s. 151).

1.2.1 Testosteron jako významný biologický faktor

Myšlenka, že chování žen a mužů je do určité míry ovlivněno biologicky, je podpořena výzkumy zabývajícími se vlivem testosteronu na chování jedinců. Množství hormonu testosteronu v krvi je také jedním z nejvýznamnějších biologických rozdílů mezi mužem a ženou. Na základě provedených výzkumů byly zjištěny souvislosti mezi tímto hormonem a agresivitou, zhoršenou náladou, chutí na sex, zlepšením prostorové orientace, zhoršením verbálních schopností, touhou po dosažení vyššího statusu a dominancí. Nicméně výzkum prováděný Jamesem Pennebakerem, který se zabýval vlivem testosteronu na užívání jazyka, přinesl zajímavé výsledky. Byly zjištěny dva základní vlivy testosteronu na užívání jazyka. Za prvé byly vyšší hladiny testosteronu

spojeny s nižší mírou užívání „sociálních slov“⁴, které poukazují na snížení zájmu o sociální kontakty. Naopak pokles testosteronu v krvi se vyznačoval zvýšením zájmu o sociální konexe.⁵ Za druhé nebyla prokázána přímá souvislost mezi testosteronem a agresí, sexuálním chováním nebo vztekem. Pouze při vysokých dávkách testosteronu se určité náznaky těchto souvislostí objevily. Na základě studie bylo prokázáno, že testosteron způsobuje menší angažovanost směrem k emocím, myšlenkám a chování druhých lidí. Testosteron tedy může vyjasnit mysl v cestě za stanoveným cílem a umožnit lidem dělat rozhodnutí, která nebudou ovlivněna sociálními faktory. (Pennebaker, 2004, s. 174) Na základě těchto výsledků by bylo možné odůvodnit rozdíly v chování, ale i ve způsobu komunikace mužů a žen na biologické úrovni, a částečně tak odporovat tvrzení Lakoffové, že chování jedince není dáno biologicky, ale výchovou. V této souvislosti se ještě nabízí zjištění americké lingvistky Tannenové, která označuje řeč žen jako řeč „sblížovací“ a řeč mužů jako řeč „sdělovací“. Řeč žen se tak situuje více do sféry soukromé a zabývá se tématy, které slouží k navázání kontaktu s ostatními lidmi. Oproti tomu muži používají řeč „sdělovací“, která je situována více do veřejné sféry a zabývá se spíše pragmatickými tématy, oprostěnými od emocí. (Tannen, 1995, s. 72).

2 Hodnoty – hodnotové postoje a normy

2.1 Rozdíl mezi hodnotami, hodnotovými postoji a normami

Jak již bylo řečeno, jazyk hraje jednu z hlavních rolí při formování hodnot a norem vypovídajících o genderových stereotypch. K tématu hodnot a hodnotových postojů se ve svých pracích vyjadřuje Dorotíková (1998, 2013). Hodnoty jsou podle Dorotíkové (1998, s. 28–29) subjektivního charakteru, a i když jsme nuceni se na některých

⁴ „Sociálními slovy“ jsou zde míněna taková slova, která vyjadřují vztahy jedince k ostatním lidem. Nejčastěji jsou to zájmena jako *já* a *ty*, *já* a *on*, *já* a *oni*, atd.

⁵ Toto zjištění odpovídá tvrzení Čmejrkové (1997, s. 150), která spojuje ženský jazyk s častým užíváním zájmen *my* a *vy*, *já* a *ty*, *já* a *ona*, *já* a *on*.

hodnotách shodnout v zájmu vyhnout se společenskému rozkladu, morální devastaci a nihilismu, nakonec o tom, co jsou hodnoty, rozhoduje jedinec sám. Bylo by naivní si myslet, že existuje jakýsi objektivní základ hodnot. Rozhodnutí člověka o tom, co pro něj bude hodnotou, je ovlivněno mnoha faktory, např. zájmy, prožitky, intenzivností touhy po něčem, očekáváním, záměry, poznání atd. Hodnoty vznikají na aktivní povaze vztahu mezi subjektem a skutečností, což vystihuje toto tvrzení: „Hodnota je vždy aktivním vztahem, který vzniká mezi totalitou (míněn je tu individuálním subjekt nebo společnost) a podmínkami, v nichž tyto tendence působí. Orientovat se v hodnotách pak znamená zkoumat, zda to, co se navenek jeví jako tendence prospěšná, skutečně prospěšné je, a zda dobré není jen zdánlivě dobré. Pokud proto náš cit vznikne na základě pouze zdánlivé prospěšnosti, nejde o hodnotu skutečnou, ale pouze fiktivní.“ (Dorotíková, 1998, s. 29). Dorotíková dělí mravní hodnoty na pozitivní – čestnost, slušnost, spravedlnost, soucit, odpovědnost, laskavost, velkorysost, úcta a negativní – závistivost, podlost, zrada, pomstychtivost, lakomství a sobeckost. (1998, s. 86).

Při orientaci ve světě hodnot zaujímáme hodnotové postoje. Máme potřebu zvážit, co pro nás různé projevy a vlastnosti skutečnosti znamenají, nebo co bychom chtěli, aby pro nás znamenaly. Proto se lidé odedávna ke skutečnosti vztahují a zaujímají k ní postoj. Postoje jsou dle Dorotíkové (2013, s. 51) projevem lidského vnímání skutečnosti z hlediska zainteresovanosti člověka na životním prostředí. Znakem postojů je intencionalita, tj. že všechny postoje mají vždy nějaký svůj předmět, ke kterému se vztahují a kterého se týkají, například věcí, názorů, či chování. Skrze postoje vidíme skutečnost ve dvojitým významu, a to buď v pozitivním, nebo v negativním. Buď je pro nás určitá skutečnost přitažlivá, nebo nepřitažlivá, žádoucí či odpudivá, pocítujeme k ní sympatie či antipatie. Z tohoto pohledu jsou všechny postoje polarizující.

Postoje, které zastáváme, se vždy vztahují k dílčím hodnotám nějaké určité skutečnosti. Smyslem postojů není podávání objektivních výpovědí o světě, ale vyjádření osobního přístupu, osobních výhrad a preferencí. Právě postoje nám pomáhají vysvětlit naše chování a zaujímání různých stanovisek v konkrétních situacích. (Dorotíková, 1998, s. 51). Stanovování hodnot je tedy věcí subjektivního názoru a záleží jen na subjektu, zdali budou jeho hodnotové postoje v souladu s normou, nebo ne. (Dorotíková, 1998, s. 29). Samotná norma je ve Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost definována

jako závazné pravidlo vynucované předpisy či zvykem. Norma je tedy jakýmsi vyšším principem, který vznikl na základě kolektivně sdílených hodnot a hodnotových postojů. Dorotíková na toto téma dodává, že hodnoty nemohou být sami o sobě normami, protože nemají sílu přikazovat a nárokovat si tak normativní platnost. Normativní platnost získávají hodnoty až ve chvíli, kdy jsou akceptovány a chráněny jako sociální normy, nikoliv jako normy individuální. Normy však nejsou neměnné a fungují do té doby, do jaké se s nimi dané společenství identifikuje. (2013, s. 56).

2.1.1 Vymezení vulgarity na základě hodnot - hodnotových postojů a norem

Definice slova *vulgarita*⁶ z pohledu lingvisticky zaměřených slovníků je jasná, avšak v rámci sociálních a psychologických disciplín vymezení vulgarity příliš jasně není. Vulgarita je fenoménem, který je možné po stránce sociální a psychologické hodnotit z nespočetného množství úhlů pohledu, a leckdy je těžké shodnout se na tom, zda určitou situaci popsat jako vulgární, nebo jako společensky přijatelnou. Proč je tedy vymezení „vulgárního“ tak komplikované? Domnívám se, že vulgární chování, ať už slovní nebo gestické povahy, může být flexibilně nahlíženo z pohledu hodnot a hodnotových postojů. Vulgaritu a vulgární chování je poměrně těžké hodnotit na základě intersubjektivních norem, protože takové normy jsou příliš svazující. Vulgaritu každý ve svém okolí vnímá jinak, a proto se jako vhodnější jeví hodnotové postoje, které jsou subjektivního charakteru a dokáží tak šířeji pojmout názory jednotlivých jedinců na dané téma. Nicméně ani téma normy nebude v tomto případě opomíjeno a otázka, zdali se vulgarita stává normou, bude rozvedena jak v následující kapitole s názvem „Funkčnost a kultivovanost komunikace“, tak v praktické části práce v kapitole s názvem „Stává se vulgarita normou?“.

⁶ Slovníková definice slova *vulgarita* uvedena na straně 15 v kapitole „Vulgarita versus kultura řeči“.

2.1.2 Rodina a její role v předávání hodnot a norem

Předávání základních hodnot a norem je jedním z hlavních úkolů rodiny. Hodnoty, světové názory, postoje a základní struktury jednání předávané z generace na generaci byly rakouským profesorem sociologie Rudolfem Richterem na zasedání Rakouské společnosti pro interdisciplinární výzkum rodiny (ÖGIF – Österreichische Gesellschaft für interdisciplinäre Familiieforschung) zařazeny mezi „kulturní transfery“. Obecná teorie socializace hovoří o primární socializaci v dětství, kdy rodina pokládá světonázorové základy, které se v sekundární socializaci, kdy jedinec přichází do styku s třídním kolektivem a později s kolektivem pracovním, už nijak radikálně nemění. Tyto základy, nebo alespoň jejich fragmenty, se přenášejí i v případě, kdy jedinec stojí v opozici vůči svým rodičům.

Dále je potřeba zmínit, že hodnoty a normy jsou povětšinou sdělovány verbálně, ale ne vždy jsou zprostředkovávány životním příkladem. Dokonce samotné životní zkušenosti nás mohou přesvědčit o tom, že realita se velmi často rozchází s předkládanými hodnotovými ideály. Naskytá se tedy otázka, co vlastně hodnotové ideály jsou a zdali jsou vůbec „ideálními“. Pokud bychom přezkoumali, jak se propagované hodnoty shodují se skutečností, mohli bychom dojít k názoru, že ideál „ideálním“ není, protože nutí k jednomu stanovenému chování, nutí vyhýbat se zkušenostem ohrožujícím ideál, a tedy zužuje prostor pro aktivitu a živost. Právě živost znamenající změnu a střídání stavů symbolizuje proces, který „ideální“ hodnoty staví do nevýhodné pozice. (Perner, 2000, s. 33).

3 Vulgarita a úroveň komunikace

3.1 Vulgarita versus kultura řeči

Vulgarita, vulgárnost, vulgarizovat, vulgarizace, vulgarismus – všechna tato slova pochází z latinského slova *vulgaris*, (překl. obecný, všední, nízký) které bylo odvozeno od slova *vulgus* (překl. lid, dav, chátara). (Český etymologický slovník, 2001). Synonymy ke slovu vulgární jsou slova jako hrubý, obhroublý či sprostý. (Slovník spisovné češtiny,

2004). Slovo vulgarismus užívané v odborné mluvě je tedy synonymem pro hrubý výraz nebo sprosté slovo. Dalším významem slova vulgarita je mimo hrubosti také všednost, obyčejnost anebo něco, co je udáváno obyčejnými lidmi. (Pala, Všianský, 2008). Vulgarita může být z tohoto pohledu považována za něco, co je určitými lidmi vnímáno jako všední, běžné nebo normální.

Za opak ke slovu vulgarita bychom mohli považovat slova jako slušnost nebo zdvořilost. Tato slova jsou dle Slovníku spisovné češtiny popsána jako vlastnosti jsoucí ve shodě s pravidly společenského chování. V této práci je věnována pozornost především jazykovému chování a proto by bylo vhodné zmínit se o kultuře jazyka a kultuře řeči. Jazyková kultura je ve Slovníku spisovné češtiny popsána jako uvědomělá jazyková péče o (spisovný) jazyk, tedy jako úroveň vytríbenosti jazyka. Kultura řeči je poté péčí o úroveň jazykových projevů.

3.1.1 Funkčnost a kultivovanost komunikace

Myšlenku zmínit se v textu o funkčnosti a kultivovanosti komunikace vzbudila v autorce výzkumu odpověď respondentky SA 9: „*Píčovinu* používám hodně ve spojení se školou, když někomu něco vysvětluji a chci, aby si to zapamatoval. To funguje a lidi na to reagují.“ V této odpovědi chtěla respondentka výrazem *píčovina* vyjádřit jednoduchost probírané látky, které někdo z jejího okolí nerozuměl. Chtěla tak zmírnit obavy z učiva, které se někomu mohlo zdát nesrozumitelné.

Zajímavý pohled na funkčnost a kultivovanost nabízí ve svém příspěvku Iva Nebeská (1993, s. 97-100), která tyto dva pojmy popisuje z pohledu Pražské školy. Dále také ukazuje, jak se vztah těchto dvou pojmů postupem času proměnil. Funkčnost jazyka v pojetí Pražské školy byla vnímána jako efektivní předání nějaké informace. Sám jazyk byl vnímán jako důležitý fenomén národní kultury. Mathesius chápal pojmy „funkčnost“ a „kultivovanost“ jako pojmy, které jsou na sobě závislé. Kultivovanost byla dokonce vnímána jako atribut funkčnosti. Teorie spisovného jazyka v podání Pražské školy se snažila v národním společenství pěstovat vztah k mateřštině a jejím cílem bylo přijetí kultivovanosti jazykovým společenstvím jako závazný atribut komunikace, který by postupem času získal povahu jazykové normy. Na základě situace dnešní jazykové

kultury se dá usuzovat, že záměr Pražské školy, vychovat jazykové společenství přijímající kultivovaný projev jako normu, nebyl úspěšný. Velká spousta účastníků jazykové komunikace si je vědoma, že i nekultivovaná komunikace plní svůj funkční charakter, a to ne jen ve výjimečných situacích, ale zcela běžně. „Domnívám se, že je to právě vysoká frekvence málo kultivované, popř. nekultivované, avšak nepochybně efektivní komunikace, co zneklidňuje jak lingvisty, tak tu část veřejnosti, která považuje jazyk za hodnotu, ne-li přímo za jednu z životních jistot v dnešním proměnlivém světě.“ (Nebeská, 1993, s. 98–99). Dále Nebeská vysvětluje, čím je v dnešní době způsoben úpadek kultivovanosti řeči: „Domnívám se, že v dnešní běžné komunikaci příliš často převládá právě zaměřenost na cíl; žádoucí je úspěšnost, efektivnost komunikace. Tomu je pořízován výběr komunikačních prostředků. Jestliže je to funkční, volí mluvčí komunikační prostředky kultivované, jestliže předpokládá, že svého cíle dosáhne snáze prostředky jinými (snáze svého partnera ovlivní, přesvědčí, získá pro nějakou myšlenku), nepocítuje zpravidla dost účinný tlak takové komunikační normy, která by ho nutila volit prostředky kultivované.“ (Nebeská, 1993, s. 100).

Jazyk jedince se projevuje v mnoha sférách od kultivovaného projevu až po projev nekultivovaný. Hirschová tvrdí, že „v komunikační kompetenci jedince mohou být vrstvy jazykových prostředků, které odpovídají jednotlivým komunikačním sférám, uspořádány s velkou variabilitou. Jinými slovy: jeden a týž člověk je schopen jak kultivované komunikace, tak i vyjadřování zcela chaotického, nekultivovaného, vyznačujícího se mnoha prohřešky nejen proti kultuře řeči, ale i proti dobrému chování.“ (Hirschová, 1993, s. 102). Hirschová dále uvádí, že nekultivované projevy řeči jsou nicméně komunikačně úspěšné a zdá se, že pojem jazykové a řečové kultury je možné uplatňovat pouze v prestižních sférách komunikace. U spontánních mluvených projevů z přátelského prostředí se pravděpodobně jedná o vyjadřovací kulturu nebo vyjadřovací normy jiného typu.

V souvislosti s kulturou řeči uvádí Hirschová (1993, s. 103) tvrzení, že někteří mluvčí nejsou schopni vyhovět požadavkům kladeným na kulturu řeči a jiní se o to nesnaží, protože to není nutné z funkčního hlediska. Hirschová tímto tvrzením navazuje na tvrzení Nebeské (1993), že funkčnost není rovna kultivovanosti a uvádí, že nepoměr je možné obrátit a tvrdit, „že pokleslé vyjadřování – viděno z hlediska prestižních

komunikátů a reprezentativních jazykových útvarů – je zřejmě opravdu normou spontánních mluvených projevů.“ (Hirschová, 1993, s. 103). Pokleslé vyjadřování by však mělo dle Zdeňka Svěráka mít určité meze: „Když někdo sprostých slov nadužívá, tak je to jako procházka žumpou a sprostá slova ztrácejí svou brizanci, stávají se normou a to je špatně. Podle mě tedy: važme si sprostých slov a neplýtvějme jimi, protože je budeme potřebovat.“ (In: Kramulová, 2009, s. 22).

3.2 Užívání vulgarismů na formální půdě a mimo ni

Větší pravděpodobnost setkání se s vulgaritou, tedy úpadkem kultury řeči, je v neformálním prostředí a v neformálních komunikačních situacích. Čím více se prostředí a komunikační situace posunuje na formální úroveň, tím méně se předpokládá výskyt vulgarismů a dodržování určité kultury řeči v dané komunikaci. Kramulová (2009, s. 21) hovoří o užívání vulgarismů na formální půdě parlamentu, kde se s nimi můžeme v současné době setkat čím dál tím častěji. Jsou užívány ve smyslu provokace. Nicméně v dnešní době dochází k rozšiřování vulgarismů do běžné mluvy všech společenských skupin od opilců po elitu. Kramulová nastiňuje několik možných vlivů, které by mohly hrát roli v rozpínání vulgarity do všech společenských vrstev. Těmito vlivy by mohlo být stírání rozdílu mezi velkým a pouličním uměním, posunutí hranic společenského chování a sociálních norem obecně anebo je možné hledat spojení mezi šířením vulgarity a volné lásky či výchovy.

Univerzitní prostředí je považováno za formální půdu a ani jemu se rozpínává vulgární mluva nevyhýbá. K různým časovým obdobím se však pojí různé způsoby ve vyjadřování emocí, které jsou spojeny s vulgární mluvou. Záznam vulgarity z roku 1989 popisuje vulgaritu u plzeňských studentů v roce 1988. Vulgární mluva studentů tehdy podle výzkumu prováděného Josefem Kolaříkem (1988, s. 375) směřovala k pojmenování náznakem, s aposioposí aj. Například „já se na to můžu...“, „jdi do prkýnka jedlového....“, „já se na to vy....“, „je to zase v“, „je to v háji“ atd. Výzkumná část této diplomové práce nabídne pouze pohled na vulgární mluvu studentek Západočeské univerzity v Plzni, ale posun ve vyjadřování vulgarismů bude i

tak zřejmý, což potvrzuje tvrzení Kramulové, že vulgarismy používáme v současné době rádi a stále častěji. (2009, s. 19).

4 Vulgarita – její příčiny a funkce

4.1 Vulgarita a agrese

Vulgaritou může jedinec projevovat svoji sílu, převahu nad druhým, demonstrovat, že je nad věcí, anebo že je tím, kdo si ve svém okolí dokáže sjednat respekt. Sprostá slova mohou sloužit ke znevážení, znehodnocení soupeře či situace. (Kramulová, 2009, s. 21). S vulgaritou spojená agrese je povětšinou definována jako psychologická emočně motivační mohutnost, jejímž cílem je poškození přírody, věcí, lidí nebo sebe samého. Z hlediska psychologického je chápána jako vrozená vlastnost či reaktivní připravenost, která je člověku vlastní a tudíž eticky neutrální. Tato vlastnost slouží k udržení života a adaptaci (např. k získání obživy, sebezprosažení a obraně). Agrese zahrnuje emoční stavy jako zlost, vztek, zuřivost, nepřátelství a pohrdání. Všechny tyto stavy jsou spojené s představami někomu se pomstít, zničit ho, pomluvit, znemožnit anebo ho v nejhorším případě zabít. Podle rakouského zoologa a zakladatele moderní etologie Konrada Lorenze (2007, s. 55-62)⁷ není agresivita pouhou reakcí na podnět, ale je jakýmsi narůstajícím vnitřním pudovým napětím, které je zapotřebí vybit. Proces takového charakteru zajišťuje přežití druhu i individua a slouží k selekci těch nejsilnějších jedinců. Lidé žijících v civilizovaných zemích, kde smluvní normy zaručují nenásilné spoluzití, je nedostatek podnětů k vybití agresivity a proto si sami, uměle, vytváříme lidské konfliktní a kompetitivní situace, kdy dochází k agresi, nebo dokonce k válkám. Paradoxně se bude dle Lorenze naše společnost projevovat agresivněji v závislosti na mírumilovných podmínkách našich životů. (Poněšický, 2005, s. 23).

⁷ Původní vydání knihy pochází z roku 1963 z vydavatelské dílny Dr. G. Borotha-Schoelera ve Vídni.

4.2 Vulgarita u adolescentů a dospělých

Vulgarismy vyskytující se v mluvě adolescentů je možné podle Kramulové (2009, s. 23) vysvětlit, jako znak příslušnosti ke skupině. Nicméně možných vysvětlení se nabízí více. Puberta (také „adolescence“) je podle Atkinson obdobím pohlavního dozrávání, kdy dochází k přeměně dítěte na biologicky zralého jedince schopného sexuální reprodukce. Toto období trvá přibližně 3-4 roky, avšak věk nástupu puberty a délka jejího průběhu se značně liší v závislosti na pohlaví a tělesných předpokladech jedince. Toto období nastává po dokončení pubescence přibližně ve 14 letech a trvá zhruba do 19-20 let. V tomto období si jedinec vytváří vlastní identitu jakožto jedinec odloučený od rodinného zázemí. (Atkinson, 2009, str. 99). Z psychologického pohledu je puberta obdobím bouří a krizí, která je charakterizována vnitřním zmatkem, náladovostí a vzpurností. Puberta má významný vliv na vnímání vlastního těla, nálady, sebevědomí a vztahy s rodiči a s příslušníky opačného pohlaví.

Podle Erika Eriksona (In: Atkinson, 2009, s. 102) je hlavním úkolem, se kterým se musí adolescent vypořádat, vytvoření pocitu vlastní identity a nalezení odpovědi na otázky „Kdo jsem?“ a „Kam směřuji?“. Takzvaná *krize identity* je podle Eriksona součástí zdravého psychosociálního vývoje. Podobnou myšlenku zastávají vývojové psychologové a tvrdí, že by toto období mělo být obdobím „experimentování s rolí“, kdy mohou mladí lidé prozkoumávat různé způsoby chování, zájmy a ideologie. Záleží na jedinci, zdali různá přesvědčení přijme, či se jich na základě svého uvážení vzdá, nebo je upraví. U adolescentů by tedy mělo dojít k jakémusi sloučení hodnot a úspěšných pokusů do systematického obrazu. Jestliže jejich rodiče, učitelé a vrstevníci zastávají podobné hodnoty, dělají tak hledání identity pro adolescenta snazším. Adolescenti se při vývoji své identity nachází ve složité společnosti, kde je velký počet identifikačních modelů a počet sociálních rolí je nekonečný. Adolescenti tak mají před sebou nekonečný počet možností, jak se chovat a co dělat. K vypořádání se s krizí identity by mělo dojít ve věku mezi 20. a 25. rokem věku jedince, aby mohlo dojít k posunu směrem k následujícímu vývoji dospělého jedince. Úspěšné překonání *krize identity* znamená získání identity, přijetí určité sexuální orientace, ustálenost v chování, volbu profesního zaměření a světového názoru. K neúspěšnému překročení období

puberty ve spojení s užíváním pornolálií⁸ se vyjadřuje Kramulová (2009, s. 23), která uvádí, že užívání pornolálií i po překročení puberty může souviset s tím, že někteří z jedinců vývojově zaostanou v období adolescence a v chování těchto dospělých osob se posléze vyskytují projevy pubertálního vzdoru, touze předvést se, splynout se skupinou i za cenu potlačení vlastní individuality. Kramulová nabízí také domněnku, že za pomalejším tempem osobnostního zrání může stát i poměrně pohodlný život v ekonomicky rozvinuté společnosti, kde jsme nabádáni k dětsky nezdrženlivému přístupu k uspokojování svých okamžitých potřeb.⁹

4.3 Funkce vulgarity

Jednou z hlavních a nejdůležitějších funkcí vulgarity je funkce psychohygienická, kterou Kramulová popisuje takto: „Zaklení, nadávka, zkratka vulgarismus, je přesně tím, co ve vypjatých situacích pomáhá. Je to ventil, s jehož pomocí se zbavujeme agrese, napětí, strachu a jako takový plní v našem životě důležitou psychohygienickou funkci.“ (Kramulová, 2009, s. 20). Dále také uvádí, že užití vulgarismu je bezpečnější než fyzická konfrontace ať už s věcí, nebo člověkem.

Zdeněk Svěrák, sám studentem Vysoké školy pedagogické obor český jazyk a literatura, popisuje 4 funkce vulgarity. První funkce je *úlevná* a ta je potřeba, když se například praštíme do prstu kladivem. Dle Svěráka si musíme ulevit tím správným jadrným slovem, jinak se nám jednoduše neuleví. Druhá funkce vulgarity je *rozněcovací*. Ta je spojena se vzrušením ze sprostých slov. Třetí funkce je *potupující* a ta je používána ve chvílích, kdy potřebujeme někomu říci, co si o něm myslíme a vyjádříme to skrze vulgarismus. Čtvrtou funkcí je funkce *komická* a Zdeněk Svěrák ji popisuje takto: „Tu využíváme i v našem divadle, a to tak, že v kontextu skoro by se dalo říci vědeckém a

⁸ *Pornolálie* jsou hromadným názvem pro falickou a sexuální vulgaritu.

⁹ Ve spojení s následující výzkumnou částí této práce je vhodné uvést, že vysokoškolské studentky, kterých se výzkum týkal, se nacházely buď na konci svého pubertálního období (19 - 20 let) anebo byly starší, tedy považovány za dospělé.

slušném najednou prásk, přijde sprosté slovo. My tomu říkáme šrapnel. Padne vulgární slov a vzbudí to smích.“ (In: Kramulová, 2009, s. 22).

Dále je možné hovořit o funkcích jako *členicí* a *vycpávková*. Členicí funkci plní vulgarismy v případě, kdy fungují jako částice, které člení jedincovu promluvu a oddělují tak jednotlivé výroky. Funkce vycpávková je taková, kdy slova ztrácejí svůj původní význam a plní pak v řeči spíše formální funkci (jako je tomu například v případě slovního spojení *ty vole*). Nicméně rozdělení funkcí vulgarismů je spíše orientační a v jazyce může docházet i k mnoha dalším funkcím, které vulgarismy plní.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 Cíle výzkumu

Výzkum si klade za cíl zjištění míry pronikání vulgarismů do mluvy studentek ZČU, zmapování příčin tohoto jevu a také hodnotových postojů studentek a studentů k dané problematice. Projevům dívčí vulgarity nebyla v českém prostředí doposud věnována větší pozornost, a proto není k dispozici studie, která by se tímto tématem zabývala. Mezi dílčí cíle výzkumu patří určení nejfrekventovanějších vulgarismů u studentek pohybujících se na akademické půdě ZČU, zjištění situačního kontextu jejich vulgární mluvy, určení vlivu okolí na jazykové chování respondentek a zjištění posunu ve vývoji jejich jazykového chování od střední školy po dnešek.

6 Výzkumný soubor

Výzkum byl zaměřen na studentky a studenty různých věkových kategorií, kteří v současné době studují na ZČU a jsou v častém kontaktu s univerzitním jazykovým prostředím. Celkem bylo dotazováno 56 studentek a 32 studentů ve věku od 19 do 28 let. Přehled věkových kategorií ve vztahu k počtu studentek a studentů je shrnut v tabulce č. 1.

Věk	Počet respondentek	Počet respondentů
19	7	5
20	17	6
21	9	6
22	8	7
23	9	0
24	2	3
25	2	0
26	2	1
27	1	0
28	0	2

Tabulka č. 1: Počet respondentek a respondentů různých věkových kategorií

Studentky i studenti byli vybíráni a oslovováni náhodně, zdali by byli ochotni podílet se na výzkumu týkajícím se vulgarity studentek ZČU. Pět lidí odmítlo moji prosbu se zdůvodněním, že se na toto téma nehodlají bavit, poněvadž jim připadá nevhodné. Ti, kteří souhlasili s rozhovorem na dané téma, vytvořili rozmanitý soubor respondentů, který nabídl široké spektrum dat určených k analýze.

7 Metodika a sběr dat

Výzkum je kvalitativního charakteru. Metodou sběru dat byly strukturované rozhovory s respondentkami a respondenty splňujícími zmíněná kritéria. Sběr dat probíhal od září 2015 do dubna 2016 na různých místech ZČU – univerzitní dvory, univerzitní chodby, menza, kavárna apod. Rozhovory byly se souhlasem dotazované/ho nahrávány na diktafon a zjištěná data byla posléze přepisována do textové podoby, analyzována a komparována.

Sama autorka výzkumu patří do sociální skupiny studentů ZČU, a proto mezi ní a respondenty nevznikal problém sociální distance. Kvůli této skutečnosti lze předpokládat, že bylo dosaženo vysoké míry autenticity a odpovědi respondentek a respondentů nebyly stylizované vůbec, anebo byly stylizované v nejnižší možné míře. Lze tak soudit podle uvolněnosti a otevřenosti projevu některých respondentek.

Z důvodu dosažení vysoké míry autenticity odpovědí bylo autorkou výzkumu záměrně předesíláno téma a účel výzkumu již před začátkem rozhovoru, aby tak částečně eliminovala ostýchavost respondentek a respondentů. V rozhovoru s dotazovanými požadovala autorka výzkumu jen to nejzákladnější z jejich osobních údajů, a to pouze křestní jméno (mohli si ho také vymyslet), věk a fakultu. Tímto počínáním chtěla autorka omezit obavy respondentek a respondentů z toho, že bude prozrazena jejich identita. Autorka také při rozhovorech zdůrazňovala, že nahrávky nebudou nikde veřejně přehrávány a slouží pouze pro sběr a analýzu dat. I přesto je však potřeba brát v potaz možnou ostýchavost některých dotazovaných, kterým téma rozhovoru mohlo připadat nepříjemné, a kteří tak nemuseli vypovědět informace odpovídající skutečnosti. Z důvodu možné ostýchavosti respondentů bylo autorkou dotazováno i několik studentů a studentek z okruhu jejích přátel, u kterých se dala předpokládat větší míra otevřenosti a autentičnosti při volbě odpovědí. V mnoha případech se však autorka setkala s poměrně velkou otevřeností i v případě náhodně vybraných respondentů.

Strukturované interview bylo tvořeno otevřenými otázkami, které dávaly dotazované/mu poměrně velkou svobodu při formulaci odpovědí. Otázky strukturovaného interview byly rozděleny na dvě tematické části. První část strukturovaného interview se zabývala sebereflexí jazykového chování studentek a měla za úkol zjistit, které vulgarismy jsou běžně užívány studentkami ZČU. Dále bylo úkolem této části objasnění příčin a okolností použití těchto vulgarismů, zjištění vlivu okolí na jazykové chování respondentek a vývoj jazykového chování respondentek od střední školy po dnešek. První část dotazníku byla určena pouze dívkám.

Druhá část strukturovaného interview se zabývala reflexí stavu problematiky týkající se vulgarity u studentek ZČU. Tato část interview měla za úkol zjistit hodnotové postoje respondentů a respondentek k vulgární mluvě u studentek a také zjištění osobních

zkušeností respondentů s výskytem dívčí vulgarity na akademické půdě. Otázky týkající se osobních zkušeností respondentek a respondentů s dívčí vulgaritou na ZČU byly významné pro potvrzení faktu, že dívčí vulgarita přestává být skrývanou a stává se zjevnou. Posledním dílčím úkolem druhé části dotazníku bylo zjistit, jaké důvody z pohledu respondenta/respondentky vedou dívky k vulgárnímu vyjadřování. Druhá část strukturovaného interview byla určena jak pro studentky, tak pro studenty a výzkumné otázky byly vytvořeny tak, aby zprostředkovaly pohled na fenomén dívčí vulgarity ze dvou úhlů pohledu – z pohledu samotných studentek a z pohledu studentů.

8 Výzkumné otázky strukturovaného interview

1. Sebereflexe studentek – určeno pouze pro studentky

- a) Používáš vulgarismy – vůbec, téměř vůbec, občas, často, velmi často?
- b) Uveď příklady vulgarismů, které používáš.
- c) Za jakých okolností používáš vulgarismy?
Kdy a kde? Proč? V rozhovoru s kým? V reakci na co?
- d) Porovnej své vulgární vyjadřování z období střední školy se stavem nyní.
- e) Jak se mluví u vás v rodině?
- f) Jací lidé z tvého okolí ovlivňují tvé jazykové chování negativně/ pozitivně.
Od obou variant uveď příklady.

2. Reflexe stavu problematiky – určeno pro studentky a studenty

- a) Vadí ti, když studentky ZČU mluví na půdě ZČU sprostě?
- b) Mohl/a bys vyjmenovat nějaké případy, kdy ses na akademické půdě setkala s vulgární mluvou u dívky, popřípadě u více dívek?
Uveď její/jejich přibližný věk či předpokládaný ročník studia.
Za jakých okolností mluvily vulgárně? (kde, s kým, o čem, ne/emotivní témata)
Uveď příklady vulgárních slov, která používaly.
- c) Jaký je tvůj názor na hrubě mluvící dívku kdesi na chodbě ZČU?
- d) Odkud si myslíš, že pramení důvody vysokoškoláček, aby mluvily hrubě?

9 Analýza a interpretace dat

Pro analýzu a interpretaci dat daného tématu je potřeba vyjasnit způsob, jakým bude v textu zacházeno s pojmem *vulgarismus*. Tento pojem je chápán Slovníkem spisovného jazyka českého jako synonymum k pojmům *hrubé* a *sprosté slovo*. Nicméně vzhledem k metodologii výzkumu bylo ponecháno na intuici respondentek a respondentů, co přesně budou za vulgarismus považovat a jakým jazykovým materiálem tuto kategorii naplní.

Dále je potřeba zmínit, že v následujících kapitolách budou komparovány počty studentek, které uvedly určitý vulgarismus, s počty respondentek a respondentů, kteří daný vulgarismus zaznamenali ve svém okolí. Respondentky, které sdělily užívání některého z vulgarismů, budou označovány jako *respondentky-uživatelky*. Respondentky a respondenti, kteří vypověděli reálnou situaci, kdy se setkali s užitím daného vulgarismu u ostatních studentek ve svém okolí, budou označeni jako *respondenti-pozorovatelé*.

Za další je potřeba předeslat, že některé odpovědi respondentek-uživatelek a respondentů-pozorovatelů se budou v textu opakovat, protože v nich byly užity buď vulgarismy, které bylo možné podle způsobu analýzy zařadit do několika různých kategorií anebo se v nich vyskytovalo hned několik rozdílných jevů vhodných k analýze. Citované odpovědi respondentek a respondentů s výskytem určitého vulgarismu či jiného jevu budou až na několik málo výjimek shlukovány a ohraničeny tabulkou, aby nesplyvaly s okolním textem. Každému z dotazovaných respondentů a respondentek bude přiřazeno označení, a to kvůli zachování naprosté anonymity. Dotazované studentky budou označovány zkratkou slova *studentka*, tedy velkými písmeny SA a pořadovým číslem. Dotazovaní studenti budou označováni zkratkou slova *student*, tedy velkými písmeny ST a též pořadovým číslem. Všechny získané odpovědi respondentek a respondentů budou uvedeny v přílohách číslo 2 a 3.

9.1 Nejfrekventovanější vulgarismy mezi studentkami ZČU: sebereflexe a reflexe stavu

Z analýzy dat první části strukturovaného interview vyplynulo, že studentky (respondentky-uživatelky) nejčastěji používají vulgarismus *ty vole*. Z celkového počtu 56 dotazovaných respondentek používá tento vulgarismus 38 z nich, přičemž 22 dívek uvedlo, že toto slovní spojení používá občas, 7 z nich často, 5 velmi často, 4 téměř vůbec ne. O samotné popularitě tohoto obratu vypovídá i fakt, že dívky při vyjmenovávání sprostých slov, které samy používají, vyřkly tento obrat většinou jako první nebo druhý v pořadí. Vulgarismus byl dívkami uveden pouze v podobě *ty vole*.

Ve druhé části strukturovaného interview měli studentky a studenti (respondenti-pozorovatelé) prostor sdělit reálné situace, kdy se setkali s vulgarismem, popřípadě s vulgarismy studentek ZČU v prostorách akademické půdy. Tato část interview měla také potvrdit či vyvrátit reálný výskyt těchto slov použitých v prostředí akademické půdy. Slovní spojení *ty vole* zaznamenalo ve svém okolí 16 respondentů (12 studentek a 4 studenti) z celkového počtu 88 respondentů (56 studentek a 32 studentů), aniž by otázka byla směřována konkrétně k tomuto vulgarismu.

Od respondentek zazněly odpovědi jako „*ty vole* se používá všude“, nebo „*ty vole* je normální“. Z těchto výroků lze usuzovat, že toto slovní spojení začíná být některými studentkami vnímáno jako běžná a normální součást mluvy. Kramulová (2009, s. 23) považuje slovní spojení *ty vole* za vulgarismus, jež ztratil častým užíváním na síle a začal být používán jako běžné označení v rámci vrstevnické skupiny. O vulgarismech, které jsou používány jako označení v rámci vrstevnické skupiny, lze říci, že plní funkci „kontaktovou“. Také se toto slovní spojení v dnešní době užívá především ve smyslu formální funkce, což znamená, že význam tohoto slovního spojení nepřináší do obsahu sdělení žádný určitý smysl a plní jakousi „vycpávkovou“ funkci, přičemž postrádá svoji původní funkci, kterou bylo vyjádření náhlého emočního hnutí. Je však potřeba podotknout, že z pohledu respondentů-pozorovatelů a některých respondentek-uživatelek bylo sice slovní spojení *ty vole* považováno za něco, co v jejich řeči nemá

význam a považují to spíše za zlozvyk, ale z pohledu většiny respondentek-uživatelék toto slovní spojení plnilo především svoji expresivní, tedy psychohygienickou funkci.

Z odpovědi respondentky

SA 18: „Všimla jsem si, že holky za každým slovem řeknou *ty vole* a ani si to neuvědomují.“

a respondenta

ST 26: „Ona skoro každá holka mluví sprostě, tak to není tolik výjimečné. Je běžné tam dávat slova jako *vole*. Ani si to neuvědomují.“

Ize usuzovat velmi častý výskyt tohoto slovního spojení. Navíc byl respondenty zmíněn fakt, že samy dívky si neuvědomují použití tohoto vulgarismu. Ze strany respondentů-pozorovatelů byl však tento obrat vnímán.

Rušivěji byl tento slovní obrat vnímán respondentkou, která ho slýchává u své spolužačky:

SA 24: „Za spolužačku se stydím. Když s ní jedu busem, říká *do prdele* a *no ty vole*. Je to slyšet přes půl autobusu. Nejradši bych vystoupila.“

V dalším případě bylo slovní spojení *ty vole* vnímáno jednou respondentkou jako nadávka:

SA 30: „Dívky mluví a nadávají si *ty vole*, *ty krávo*.“

a jedním respondentem jako oslovení:

ST 30: „Setkávám se u holek se slovem *ty vole*, oslovují se tak při běžném hovoru.“¹⁰

¹⁰ Z pohledu respondenta-pozorovatele byl tento vulgarismus vnímán jako označení v rámci vrstevnické skupiny. Je však nepravděpodobné, že by se dívky takto záměrně oslovovaly. Tato situace spíše odpovídá sémantickému vyprázdnění, ke kterému u tohoto slovního spojení dochází.

V dalších případech vyslovili dotazovaní pouze fakt, že se s tímto obratem u studentek ZČU setkávají:

SA 36: „Od kolegyně slychávám *ty vole*.“

SA 55: „Holky jsou po chodbě, něčemu se chichotají a říkají *ty vole*.“

ST 19: „Občas se něco zaslechne, hlavně *ty vole*.“

ST 20: „Znám dvě holky. Používají *do prdele* a *ty vole*, když se spolu baví.“

Při porovnání dat z první a druhé části strukturovaného interview je možné povšimnout si rozdílu mezi počtem respondentek, které tento vulgarismus používají (38), a mezi počtem zaznamenaných pozorování ze strany respondentů-pozorovatelů ve druhé části interview (16). Na základě počtu respondentek-uživatelek, které tento vulgarismus používají, by se dal předpokládat jeho častý výskyt i u respondentů-pozorovatelů. K tomu ale nedošlo. Z tohoto důvodu lze usuzovat, že toto slovní spojení je v dnešní době tak časté a běžné, že si ho někteří respondenti ve svém okolí ani nevšimnou a zřejmě věnují pozornost spíše hrubějším vulgarismům. Tato zjištění také dokládají, že u tohoto slovního spojení dochází k neutralizaci vulgarity, ve které hraje roli spojení dvou základních faktorů - vysoké frekventovanosti v běžné mluvě a sémantické vyprázdnění daného slovního spojení.

Druhým nejčastěji vyjmenovaným vulgarismem v rámci první části interview bylo slovní spojení *do prdele* popřípadě *být v prdeli o něčem* nebo *dělat si prdel*, které vyjmenovalo 32 respondentek z celkového počtu 56 respondentek, přičemž 19 respondentek uvedlo, že toto slovní spojení používá občas, 6 často, 6 velmi často a 1 téměř vůbec ne. Stejně jako tomu bylo v prvním případě, i toto slovní spojení bylo respondentkami vyjmenováno jako jedno z prvních.

Slovní spojení *do prdele*, *být v prdeli o něčem* či *dělat si prdel* bylo ve druhé části interview zaznamenáno 11 respondenty (9 studentkami a 2 studenty) z celkového počtu 90 respondentů (56 studentek a 32 studentů) v akademickém prostředí, aniž by otázka byla směřována konkrétně na tento druh vulgarismu.

Zrovna tak jako v případě výše zmíněného vulgarismu *ty vole*, i slovní spojení odkazující k hýždím bylo dvěma respondentkami vnímáno jako běžně se vyskytující součást mluvy studentek.

SA 47: „Třeba *prdel* říká každý, ale při hodině by bylo dobré se krotit.“

SA 20: „Běžně slyším, že je něco *zkurvený* nebo *v prdeli*.“

Dva respondenti se ohledně tohoto druhu vulgarismu vyjádřili v tom smyslu, že ho občas z dívčích úst zaslechnou.

Další případy užití tohoto slovního spojení bylo dvěma respondentkami vnímáno jako velmi nevhodné, a to především vzhledem k místu, kde bylo vyřčeno.

SA 46: „O hodině při testu řekla kamarádka „*To si dělá prdel*“ a slyšel to i učitel.“

SA 23: „Za spolužačku se stydím. Když s ní jedu busem, říká *do prdele* a *no ty vole*. Je to slyšet přes půl autobusu. Nejradši bych vystoupila.“

V dalším případě bylo slovní spojení *v prdeli* vnímáno respondentkou jako nejhrubší možný vulgarismus, se kterým se při konverzaci se svými spolužačkami setkává.

SA 37: „Kolem mě mluví na univerzitě docela slušně, maximálně řeknou, že je to *v prdeli* nebo že je to *prúser*, ale jinak ne, jinak mluví docela slušně.“

V posledním případě uvedla respondentka vulgarismus *do prdele* jako jeden z možných výrazů, který je užíván jejími spolužáky v rámci *srandy*.

SA 12: „Spolužačky si dělají *srandu*. Říkají, že na to *serou* nebo *do prdele*, je to na *hovno* atd.“

Také v případě tohoto slovního spojení zazněl názor, že jeho užívání je běžné, a že toto spojení je velmi frekventované. V tomto případě je rozdíl mezi počtem respondentek, které tento vulgarismus používají, (11) a počtem zaznamenaných pozorování ze strany

respondentů (32) téměř shodný s případem předešlého vulgarismu *ty vole*. Zřejmě díky vysoké frekventovanosti tohoto slovního spojení mu není ze strany respondentů-pozorovatelů věnována taková pozornost, jako v případě vulgarismů tvrdších. Nicméně reakce některých respondentek a respondentů dokazují, že toto slovní spojení není sémanticky vyprázdněné a plní především funkci psychohygienickou.

Třetí příčku na stupni nejfrekventovanějších slov užívaných samotnými studentkami obsadilo slovní spojení *do píči* a slova jemu příbuzná jako *ty píčo*, *píčovina* nebo *vypičený*. Tato slova či slovní spojení uvedlo 10 studentek z celkového počtu 56. K občasnému používání tohoto slovního spojení a jemu podobných se přiznalo 5 studentek, dvě respondentky uvedly, že ho používají často a podle zbylých třech respondentek je toto slovo jimi samotnými používáno velmi často. Dvě studentky se o tomto slovu a způsobu jeho užívání samy rozhovořily:

SA 9: „*Píčovinu* používám hodně ve spojení se školou, když někomu něco vysvětluji a chci, aby si to zapamatoval. To funguje a lidi na to reagují.“ (Respondentka chtěla výrazem *píčovina* vyjádřit jednoduchost probírané látky, které někdo z jejího okolí nerozuměl. Chtěla tak zmírnit obavy z učiva, které se někomu mohlo zdát nesrozumitelné.)

SA 55: „*Do píči zachcaný* používám nejčastěji. Připadá mi nelogické říkat *do zasraný píči*. Takhle jsem si to vylepšila.“

Setkání s tímto vulgarismem zmínilo ve druhé části interview 17 respondentů (10 respondentek a 7 respondentů), aniž by byli na tento druh vulgarismu konkrétně dotazováni. V následujících odpovědích dvou respondentek bylo zmíněno, že se s tímto vulgarismem setkávají poměrně běžně. Tento vulgarismus je použit buď v rámci pomluvy nějaké osoby, anebo plní funkci expresivní či kontaktovou, jako v případě spojení *ty vole*.

SA 42: „Dívky běžně říkají *do píči*, *kurva* a titulují se *krávo*.“

SA 35: „Často slýchávám *ty píčo*.“

V dalším souboru jsou shrnuty odpovědi, které nejsou řečeny obecně, ale vztahují se například k určitému místu či osobě (osobám), konkrétní situaci, anebo poukazují na osobu, na kterou byl vulgarismus namířen. Odpovědi tohoto typu převažovaly.

SA 16: „Slyšela sem mladší ročníky, že pomlouvaly učitele a říkaly slova jako *ty pičo*, *ty vole*.....“

ST 2 a 3: „U mladších holek kolem 20 let slycháváme slova jako *debil*, *piča* atd. Jsou to komentary k přednáškám, nebo reakce na vyučujícího.“

SA 14: „Na přednášce byly dvě hlasité slečny a zaslechla jsem slova jako *piča* a podobně.“

SA 3: „Přecházela jsem mezi fakultama a holky se bavily o kamarádce, že je to *piča* a že se vyspala s *kokotem* z nějaké školy.“

ST 6: „Na přednášce si prvačky na bakaláři mezi sebou říkali „*ty pičo*, *to je čurák*“, když něco nechápaly.“

ST 10: „Slychávám slovo *piča*, když holky pomlouvají u automatu na kafe.“

ST 15: „Většinou na chodbě, mimo přednášku, se holky mezi sebou baví a používají slova jako *kráva* a *piča*. Buď nadávají na nějakýho kluka, nebo tak něco. Hlavně prvačky 19 a 20 let. Je to spíš v rámci pomluvy.“¹¹

Ze získaných dat bylo dále možno vyčlenit ty odpovědi, ve kterých bylo řečeno jak místo, tak konkrétní osoby, ale navíc respondenti vyjádřili k tomuto jazykovému chování i svůj negativní postoj.

SA 46: „Známe dívku, co říká *ty pičo* za každým slovem. Je neoblíbená a snažíme se s ní moc nebavit. Je divná celkově.“

¹¹ O důvodu pomluv mezi dívkami hovoří Tannenová (1995, s. 158), která uvádí, že u dívek je typičtější vyhýbání se přímé konfrontaci, zatímco chlapci si nadávky na sebe řeší především konfrontací, ať už ve smyslu nadávek, nebo konfrontací fyzickou. U dívek je tedy pomlouvání za zády té nepřítomné velmi častým jevem.

ST 23 a 24: „Setkáváme se s tím v posluhárně a připadá mi, že takové tam moc dlouho nevydržely. Neřešily nic rozumného. Používaly často dívčí přirovnání jako *vagína*, *píča* nebo *kráva*. Používaly spíše slova ženského rodu. Bylo jim kolem 19 let.“

SA 44: „Jedna spolužačka mluví hodně sprostě. Je celá hodně „od rány“. Je hodně expresivní. Mám ji ráda, ale překvapuje mě to. Říká *do píči* a ze srandy nás oslovuje *čau děvky*. Naštvaná ani nebývá, má to jako běžnou součást slovníku.“

Z analýzy dat týkajících se zmíněného vulgarismu vyplynulo několik zajímavých zjištění. Slovní spojení *do píči* a jemu podobná byla sice některými respondenty zmíněna jako často se vyskytující, ale v porovnání s názory na výše zmíněné vulgarismy jako „*Ty vole* se používá všude“, „*„Ty vole* je normální“ a „Třeba *prdel* říká každý“ už není respondenty považován za něco normálního či za něco, co říká každý. Z dat také vyplynula poměrně velká četnost odpovědí, které nebyly řečeny obecně, ale ve kterých respondenti vyjmenovali konkrétní osobu (osoby), které daný vulgarismus použily, místo, kde byl vulgarismus použit, a popřípadě i osoby, kterým byl vulgarismus adresován. Takových odpovědí bylo shromážděno 10 z celkového počtu 17, přičemž třem odpovědím byl věnován zvláštní odstavec, protože v nich respondenti vyjádřili kromě konkrétních míst a osob ještě svůj vlastní negativní postoj.

Další zjištění vyplývají z porovnání počtu respondentek, které tento vulgarismus používají (10), s počtem respondentů, kteří ho zaznamenali ve svém okolí (17). Zatímco v případech vulgarismů *ty vole* a *do prdele* převažoval počet respondentek-uživatelek nad počtem respondentů-pozorovatelů, v případě vulgarismu *píča* a jemu podobných tomu bylo naopak a počet respondentů-pozorovatelů převýšil počet respondentek-uživatelek. Dokonce i v celkovém součtu respondentů-pozorovatelů (17) předčil tento vulgarismus také vulgarismus *ty vole* nacházející se na pomyslné první příčce v počtu respondentek-uživatelek. Z analýzy shromážděných dat lze tedy usuzovat, že vulgarismus *ty píčo* v jeho různých obměnách budí vzhledem ke své hrubosti mnohem větší pozornost ze strany respondentů-pozorovatelů, než tomu bylo v případě předešlých dvou vulgarismů. Je tedy zřejmá vysoká frekventovanost tohoto slovního spojení v mluvě studentek, nicméně k sémantické vyprázdňenosti u tohoto spojení nedochází,

což dokládá vysoký počet zaznamenaných pozorování ze strany respondentek a respondentů-pozorovatelů. Zatím je tedy možné usuzovat, že k neutralizaci vulgarity u tohoto slovního spojení nedochází, což se ale vzhledem k jeho častému užívání ve slovníku studentek nedá do budoucna vyloučit. V podstatě by se pak slovní spojení *ty pičo* dalo považovat za hrubějšího zástupce slovního spojení *ty vole*.

Další vulgarismy uváděné respondentkami byly slova jako *kurva* a *srát*. Slovo *kurva* používá 8 dívek a slovo *srát* a jemu příbuzná slova používá 7 dívek z celkového počtu 56 dotazovaných respondentek. Ve spojitosti se slovem *kurva* uvedly 3 dívky, že ho používají občas, 3 dívky ho používají často a dvě velmi často. Co se týče slova *srát* apod., jeho užití uvedlo 5 dívek jako občasné, jedna dívka jako časté a jedna jako velmi časté. Respondentky používají prvně zmíněný vulgarismus a vulgarismy s odvozeninami jako: *srát na něco*, *nasrat*, *být nasraná na něco*, *průser* a *sračky*. Druhý zmíněný vulgarismus používají studentky v obměnách *kurva*, *něco je zkurvené* a *to jsou kurvy*.

Z druhé části interview vyplynulo, že slovo *kurva* a jemu příbuzná zaznamenali ve svém okolí 4 respondenti a slovo *srát* v různých obměnách zaznamenali také 4 respondenti z celkového počtu 90 respondentů, aniž by otázka byla směřována konkrétně k těmto vulgarismům. Prvně zmíněný vulgarismus se podle dat získaných z druhé části interview používá buď jako nadávka na třetí osobu, která není přítomna, anebo ve tvaru *něco je zkurvené*. Vulgarismus *srát* apod. na sebe bere mnoho různých významů, které jsou vyjádřeny v příkladech řečených respondenty-pozorovateli.

Pozorování vulgarismu *kurva*:

SA 17: „Jedné kamarádce se nepovedl test, který nestihla časově. Používala nadávky na osobu jako *kurva*, *kráva* a *vyjebaná kunda*. Bylo to na chodbě i v aule. Tři nebo čtyři jsme to mohli slyšet.“

ST 4: „Holky mluvěj sprostě celkově. Když jsou našťvané nebo když se na chodbách baví o někom, kdo je našťval. Používají slova jako *kurva*, *debil* a *blbec*. U holek už mě nic nepřekvapí.“

SA 20: „Máme novou spolužačku. Má potřebu používat vulgarismy i ve chvílích, kdy řešíme běžné životní situace. Zarazilo mě to. Je jí 22 let a bydlí na Vysočině. Používá *něco je zkurvený* a *je to v prdeli*, když je klidná, a i když je zapálená pro věc.“

SA 51: „Kamarádka říká *kurva drát*.“

Pozorování vulgarismu *srát*:

SA 44: „Zažila jsem i učitelku jak říká: „*Holky, už mě fakt neserte*“.“

SA 37: „Kolem mě mluví na univerzitě docela slušně. Maximálně řeknou, že je to *v prdeli*, nebo že je to *průser*, ale jinak ne. Jinak mluví docela slušně.“

SA 12: „Spolužáci si dělají srandu. *Serou na to*, dále říkají *do prdele*, *je to na hovno*, a že někdo je *kretén*.“

SA 16: „Kámoška zadávala do studijního systému podklady a klela: *Zasranej systém! Vykašlu se na to, celý moje studium bude v háji*.“

Počet respondentek-uživatelek je v obou případech vyšší, než počet respondentů-pozorovatelů (8/7 ku 4). Tyto vulgarismy je možné považovat za hrubší a pozorovatelé si vzhledem k výraznosti těchto slov a slovních spojení spíše vybaví konkrétní osoby a situace. Jeden respondent se vyjádřil ke všeobecné vulgaritě u dívek.

Další příčku na stupni vulgarismů, které jsou respondentkami užívány, obsadila slova jako *hovno*, *kráva* a *debil*. Pět respondentek přiznalo používání prvně zmíněného vulgarismu, dalších pět respondentek uvedlo vulgarismus *kráva* a vulgarismus *debil* byl uveden 4 respondentkami. Vulgarismus *hovno* používá všech pět respondentek dle jejich slov občas. Vulgarismus *kráva* používá jedna respondentka občas, dvě často a dvě velmi často. Vulgarismus *debil* používají tři respondentky občas a jedna velmi často.

V druhé části interview, kde měli respondenti sdělit reálnou situaci, kdy se setkaly s nějakým vulgarismem u studentek ZČU, byl uveden vulgarismus *hovno* pouze v jednom případě:

SA 12: „Spolužáci si dělají srandu. *Serou na to*, dále říkají *do prdele*, *je to na hovno*, a že někdo je *kretén*.“

Slovo *kráva* se však vyskytovalo ve výpovědích respondentů-pozorovatelů mnohem častěji, a to v 10 případech. 6 z 10 zmíněných případů se týkalo užití tohoto vulgarismu v rámci pomluvy třetí osoby. 3 z 10 respondentů interpretovali užití tohoto vulgarismu jako vzájemný způsob oslovování se mezi dívkami při běžném hovoru. Slovo *debil* bylo zaznamenáno třemi respondenty-pozorovateli, a to pouze v rámci pomluvy nějaké nepřítomné osoby.

Vulgarismus *kráva* užitý v rámci pomluvy:

SA 53: „Holky používají běžně označení jako *kráva*, označují tak třetí osobu.“

SA 36: Občas, když na někoho nadáváme, tak řekneme, že je to *kráva*.“

SA 16: Zaslýchla jsem mladší ročníky, jak pomlouvaly učitele a říkaly *ty pičo*, *ty vole*, *ty krávo* a *debile*. „

ST 18: „Jedné kamarádce se nepovedl test, který nestihla časově. Používala nadávky na osobu jako *kurva*, *kráva* a *vyjebaná kunda*. Bylo to na chodbě i v aule. Tři nebo čtyři jsme to mohli slyšet.“

ST 15: „Většinou na chodbě, mimo přednášku, se holky mezi sebou baví a používají slova jako *kráva* a *piča*. Buď nadávají na nějakýho kluka, nebo tak něco. Hlavně prvačky 19 a 20 let. Je to spíš v rámci pomluvy.“

ST 23: Dívky užívají spíše dívčí přirovnání jako *vagina* (*piča*) nebo *kráva*. Používají spíše slova ženského rodu.“

SA 17: „ Zaslýchla jsem skupinky na cigaretě. Najednou ty lidi změni chování. Řeší osobní život, anebo učitel je „pár teček“, protože dal nějaký test, anebo že neupozornil, že tam budou ty a ty otázky a ty a ty témata. Používají slova jako *kráva*, *debil* a *idiot*.“

Vulgarismus *kráva* použitý v rámci oslovení:

SA 43 a 42: „Dívky se titulují *krávo*.“

SA 30: „Vulgarismy jsem u dívek ve svém okolí určitě zaznamenala. Mluví a nadávají si *ty krávo* a *ty vole*.“

ST 22: „Dívky se oslovují *vole* nebo *krávo* při běžném rozhovoru.“

ST 26: Ona skoro každá holka mluví sprostě, tak to není tolik výjimečné. Je běžné tam dávat slova jako *vole* a *kráva*. Ani si to neuvědomují. Když je na to upozorníš, tak neví.“

Vulgarismus *debil* použitý v rámci pomluvy:

SA 27: „Slýchávám vulgarismy často, když dívky vypráví o zkouškách. Nadávají na profesory a říkají: „*ten debil mě vyhodil*“.“

SA 26: „Setkávám se s tím u dívek, řeší školu a volný čas. Používají slova jako *debil* a *kretén*.“

SA 17: „Zaslechla jsem skupinky na cigaretě. Najednou ty lidi změni chování. Řeší osobní život, anebo učitel je „pár teček“, protože dal nějaký test, anebo že neupozornil, že tam budou ty a ty otázky a ty a ty témata. Používají slova jako *kráva*, *debil* a *idiot*.“

Z této skupiny vulgarismů se nejvýrazněji projevil vulgarismus *kráva*. Počet respondentek-uživatelék byl v tomto případě převýšen počtem respondentů-pozorovatelů, a proto je možné soudit, že i tento vulgarismus vzbuzuje určitou negativní reakci okolí. Zároveň je však respondenty-pozorovateli vnímán jako velmi častý a v dívčím kolektivu běžný. Ze stran respondentů-pozorovatelů bylo slovní spojení *ty krávo* vnímáno jako způsob oslovování se mezi dívkami. Je ale nepravděpodobné, že by se dívky takto přímo oslovovaly. Slovní spojení *ty krávo* zde plní spíše funkci kontaktní a dá se usuzovat, že u tohoto spojení dochází k podobné situaci jako v případě slovního spojení *ty vole*.

Další slova a slovní spojení, které byly uvedeny pouze třemi či dvěma respondentkami a které sami respondentky považují za vulgární: *ty krásó, blbec, do háje, jebat, kokot, mrdat, čurák, do hajzlu a idiot*

Respondentky užívání některých těchto vulgarismů okomentovaly:

SA 27: „Občas použiju *ty čuráku*, když se to týká chlapa.“

SA 10: „Když už pořádně, tak *jebat*.“

SA 22: Použiji slovo *zmrđ*, ale jen na fotbale. (Respondentka byla fotbalovou příznivkyní.)

V druhé části interview se našlo i několik situací, ve kterých se vyskytovaly tyto zmíněné vulgarismy.

SA 3: „přecházela jsem mezi fakultama a holky se bavily o kamarádce. Říkali, že je to *píča* a že se vyspala s *kokotem* z nějaké školy.“

SA 9: „Potkávám tady skupinky, které se baví jako dlaždiči. Prvačky nebo pak ty hodně starší. Řešili věci mimo školu. Používali slova jako *zmrđ*, *šmejd* a *do hajzlu*. Většinou se to týkalo popisu někoho.“

SA 51: „Ráno plná tramvaj. U dveří stojí spousta středoškoláků a kámoška to nesnáší, tak vykřikovala na jednu holku, co tam překážela, že jí „*rozmrdá hlavu o tu tyčku*“. Slečna se na ní vyděšeně podívala a kamarádka dodala: „*no moc nečum*“.

ST 17: „Jedné kamarádce se nepovedl test, který nestihla časově. Používala nadávky na osobu jako *kurva, kráva* a *vyjebaná kunda*. Bylo to na chodbě i v aule. Tři nebo čtyři jsme to mohli slyšet.“

Dále jsou shrnuta slova a slovní spojení, které v první části dotazníku zazněly vždy pouze od jedné respondentky a které jsou respondentkami považovány za vulgární. Jsou to slova jako *kruci, sakra práce, do pekla, do prčic, dement, zachcaný, pinda, fuck* a *kretén*.

Dvě respondentky okomentovaly použití některých zmíněných vulgarismů:

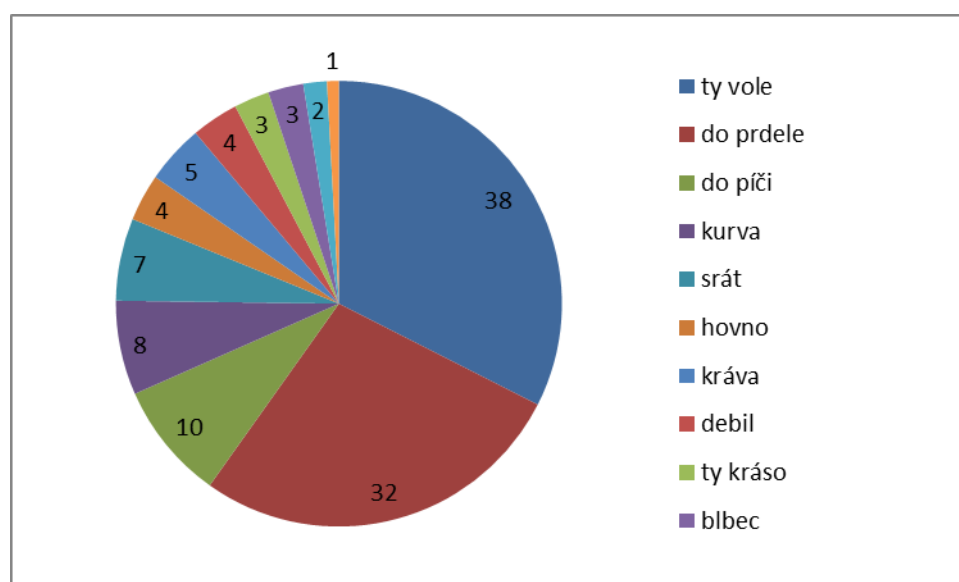
SA 54: „Používám to, co všichni ostatní jako *do prdele, kurva, do píči, sakra práce*. Všechno, co tě napadne.“

SA 55: „*Do píči zachcaný* používám nejčastěji. Pak *kurva, ty vole* a *nasrat* a *mrdat*, když něco nechci udělat. Říkám *vypíčený stůl* například, když vrazím do stolu. *Něco je zamrdaný, se na to vymrdám, něco je zachcaný*, o někom řeknu, že je *mrdka, zmrda, čůrák, kokot, píča, kráva, debil, dement*.“

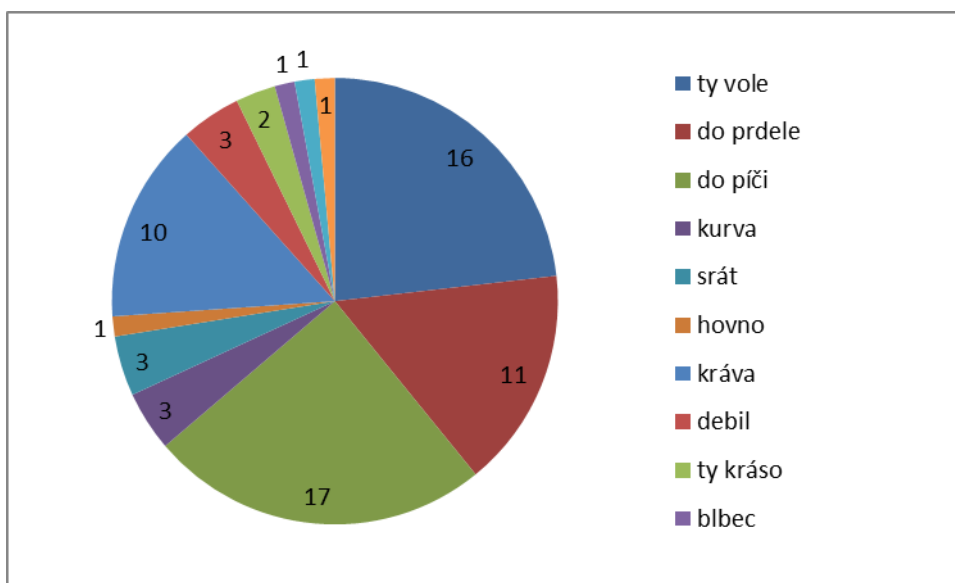
V druhé části dotazníku sdělily respondentky a respondenti situace, kdy se spolu s některými výše zmíněnými vulgarismy setkali na akademické půdě.

SA 12: „Spolužáci si dělají srandu. „*Serou na to*“, dále říkají *do prdele, je to na hovno*, a že někdo je *kretén*.“

SA 28: „Setkávám se s tím u dívek, řeší školu a volný čas. Používají slova jako *debil* a *kretén*.“



Graf č. 1: Počty respondentek užívajících daný vulgarismus



Graf č. 2: Počty vulgarismů studentek ZČU zaznamenaných respondenty-pozorovateli

Z celkového počtu 88 respondentů sdělilo 19 z nich, že se s vulgarismy u dívek na akademické půdě setkávají, ale na konkrétní příklady si nevzpomenou. Jedna dívka napřímo odpověděla, že se takovým lidem záměrně vyhýbá, a další dívka uvedla:

SA 15: „Neslyšela jsem moc od spolužáků, ale někdy ulítne nějaké to sprosté slovo profesorům.“

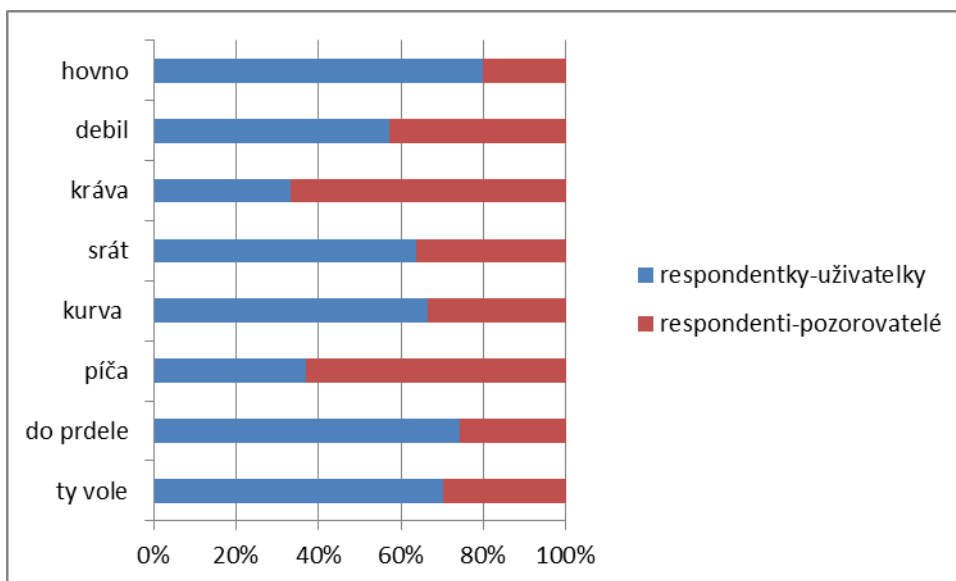
Čtyři respondenti z celkového počtu 88 respondentů uvedli, že jsou studenty ZČU teprve krátce a zatím se s vulgarismem u dívek na akademické půdě nesetkali.

Patnáct respondentů z celkového počtu 88 respondentů-pozorovatelů a pozorovatelek uvedlo ve druhé části dotazníku, že si žádného vulgarismu u dívky či dívek na ZČU nevšimli či si nejsou vědomi, že by ho kdy na akademické půdě u dívek zaznamenali. Jedenáct z těchto 15 respondentů byli chlapci, kteří uvedli jako svoji domovskou Fakultu elektrotechnickou, Fakultu aplikovaných věd anebo Fakultu strojní. Vzhledem k tomu, že na zmíněných fakultách je majoritní zastoupení chlapců, se dá usuzovat, že jejich zkušenost s dívčí mluvou na akademické půdě bude omezena. Také je ale možné,

že si dívky budou v kolektivu, kde převažují chlapci, dávat větší pozor na svůj slovník, aby si před nimi nezkazily image.

Zbylé 4 dívky ze zmíněných 15 respondentů, kteří si nevšimly žádného vulgarismu u dívek, se vyznačovaly tím, že jejich odpovědi na některé výzkumné otázky byly téměř totožné. Všechny 4 dívky uvedly, že vulgarismy používají jen minimálně, ve výjimečných případech používají pouze méně hrubé vulgarismy. Dále všechny tyto dívky uvedly, že se u nich v rodině mluví slušně a vulgární mluva jim vadí. Tři z těchto čtyřech dívek uvedly, že důvodem, proč některé dívky mluví sprostě, je rodinné prostředí. Zbylá jedna dívka uvedla, že důvodem vulgární mluvy u dívek je emoční rozpoložení dívek. Jedna studentka (SA 19) z celkového počtu 88 respondentů uvedla v první části dotazníku, že nepoužívá žádné vulgarismy a její odpovědi se shodovaly s odpověďmi 4 dívek, které uvedly, že si vulgarismů na akademické půdě nevšimly anebo jim nevěnují žádnou pozornost.

Na základě těchto dat je možné soudit, že dívky, které uvedly, že si vulgarismů na akademické půdě nevšimly, jsou natolik ovlivněny nevulgárním rodinným prostředím, že vulgarismům ve svém okolí nevěnují pozornost a záměrně se jim vyhýbají. Pro 3 ze 4 těchto dívek bylo rodinné prostředí důvodem, proč některé jiné dívky vulgárně mluví. Jediná dívka, která uvedla v první části dotazníku, že nepoužívá žádné vulgarismy, vyjádřila též pozitivní vliv rodiny na její jazykové chování a vulgární mluvu u jiných dívek považovala za důsledek špatné výchovy ze strany rodičů. Také se ale mohlo stát, že si dívky při otázce týkající se vulgarismů vyskytujících se v jejich okolí představily velmi hrubé vulgarismy a nevěnovaly tak pozornost těm méně hrubým.



Graf č. 3: Procentuální porovnání vulgarismů získaných od respondentek-uživatelek spolu s vulgarismy získanými od respondentů-pozorovatelů

9.1.1 Pozorované vulgární reakce v přímé spojitosti s univerzitním prostředím

Dále jsou shrnuty vulgarismy, které byly respondenty-pozorovateli zaznamenány u dívek za přítomnosti učitele. V další části jsou shromážděny popsané situace, kdy zazněl vulgarismus ze strany vyučujícího, a v poslední části jsou shrnuty vulgarismy, které adresovaly respondentky směrem k vyučujícím či k průběhu zkoušek. Těchto situací bylo shromážděno nejvíce.

Vulgarmy před vyučujícím:

SA 46: „Známe dívku, co říká *ty píčo* za každým slovem. Je neoblíbená a snažíme se s ní moc nebavit, je divná celkově, o hodině například řekla při testu: "*to si dělá prdel*" a slyšel to i učitel, je jí 21 let.“

SA 14: „Na přednášce byly dvě hlasité slečny a zaslechla jsem slova jako *píča* a podobně. To snad musela slyšet i profesorka. Bylo jim tak 20 let. Bylo to k přednášce, že jí nerozumí francouzské slovo, které řekla a že jí neslyší. Byli to konkrétní nadávky k předmětu.“

Použití vulgarismů adresované vyučujícímu v jeho přítomnosti bylo respondenty a respondentkami-pozorovateli vnímáno velmi negativně.

Vulgární vyučující:

SA 44: „Zažila jsem i učitelku jak říká: „*Holky, už mě fakt neserte.*“

SA 15: „Neslyšela jsem moc od spolužáků, ale někdy nějaké sprosté slovo ulítne profesorům.“

ST 18: „Slyšel jsem sprosté slovo u učitelky na přednášce. Uváděla něco jako příklad.“

Vyučující by měl z pohledu studentek a studentů představovat autoritu uznávající dobré mravy, nicméně pokud je vulgarismus řečen vyučujícím za účelem pobavení publika nebo oprávněně, studentstvo je schopné leccos tolerovat.

Vulgarismy směřované na zkoušky či vyučující:

SA 38: „Sprostě holky mluví o zkouškovém nebo před odevzdáním seminárky.“

SA 27: „Slyším vulgarismy často, když vypráví o zkouškách. Holky nadávají na profesory (ten *debil* mě vyhodil). Je jim cca 20 až 24 let.“

SA 17: „Zaslechla jsem skupinky na cigaretě, najednou ty lidé změni chování, řeší osobní život a neb, že učitel je, protože dal nějaký test anebo, že neupozornil, že tam budou ty a ty otázky a ty a ty témata.“

SA 14: „Na přednášce byly dvě hlasité slečny a zaslechla jsem slova jako *píča* a podobně. To snad musela slyšet i profesorka. Bylo jim tak 20 let. Bylo to k přednášce, že jí nerozumí francouzské slovo, které řekla a že jí neslyší. Byli to konkrétní nadávky k předmětu.“

SA 1 a 2: „Slyšely jsme sprostě mluvit holky na zápisu.“

ST 2 a 3: „Slyšeli jsme od holek sprosté komentý k přednáškám. Byly to reakce na vyučujícího. Holkám bylo okolo 20 let.“

ST 6: „Slyšel jsem vulgarismy na přednášce, ale jen mezi holkama. Byly to prvačky a

sprostě mluvily, když něco nechápaly.“

ST 14: „Viděl jsem to, když holky vylezli po zkouškách a nadávaly na zkoušejícího.“

ST 17: „Jedné kamarádce se nepovedl test, který nestihla časově. Byly to nadávky na osobu jako *kurva*, *kráva* a *vyjebaná kunda*. Bylo to i na chodbě i v aule. Tři nebo čtyři jsme to mohli slyšet.“

Na výskyt vulgarity v období zkoušek a odevzdávání prací může mít vliv stres a také obavy ze zmaření cílů, které si studentky vytyčily. Ze získaných dat je možné usuzovat, že u studentek dochází k nárůstu agrese, kterou poté verbálně vyjadřují slovními útoky v nepřítomnosti vyučujícího, kterého se určitá nadávka týká.

9.1.2 Co je vlastně vulgarismus?

Za „vulgární“ mohou být různými lidmi považovány různé výrazy. Během výzkumných rozhovorů byly respondentky seznámeny s obecným zadáním, kde měly za úkol uvést příklady vulgarismů, které používají. Respondentky tedy zadání pojaly široce a naplnily ho různým jazykovým materiálem, ve kterém se můžeme pohybovat na škále od velmi hrubých vulgarismů až po ty, u kterých váháme, zda je za vulgarismus považovat. Například dvě respondentky uvedly, že používají běžně výraz *do háje* a vždy jednou respondentkou byly zmíněny výrazy jako *kruci*, *sakra práce*, *do pekla*, *ty krásu* anebo *do Prčic*. Tyto výrazy plní spíše funkci emočního uvolnění. Ostatně slovníky, ve kterých byly tyto výrazy nalezeny, jako Slovník spisovného jazyka českého, Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost a Slovníku nespisovné češtiny (Hugo, 2009), je jako vulgarismy nehodnotí. Viz tabulka č. 2

<i>do háje</i>	Dle Slovníku spisovného jazyka českého hodnoceno jako expresivní spojení obecné češtiny, např. „Jdi do háje“ - dej pokoj, jdi k šípku. Taktéž je tomu ve Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Ve Slovníku nespisovné češtiny (Hugo, 2009) je slovní spojení hodnoceno jako zaklení a zástupné slovo za výraz <i>do hajzlu</i> .
----------------	---

<i>kruci</i>	Dle Slovníku spisovného jazyka českého hodnoceno jako výraz obecné češtiny a expresivní zaklení vyjadřující buď zlost, roztrpčení a nevoli, anebo podiv a překvapení. Zkráceno z lat. slova <i>krucifix</i> .
<i>sakra práce</i>	Dle Slovníku spisovného jazyka českého výraz <i>sakra</i> hodnocen jako expresivní výraz obecné češtiny, který vyjadřuje silnější zaklení, pocity nevole, odporu, nelibosti, podivu či překvapení. Slovník nespisovné češtiny (Hugo, 2009) hodnotí tento výraz jako zaklení. Výraz je zkráceninou latinského slova <i>sacramenta</i> znamenající svátosti.
<i>do pekla</i> ¹²	Toto slovní spojení dle Slovníku spisovného jazyka českého slovní spojení hodnoceno jako zastaralé zaklení.
<i>ty krásu</i>	Slovní spojení nenalezeno.
<i>do Prčic</i>	Dle Slovníku spisovného jazyka českého výraz užíván zvláště ve zhrubělém spojení „Jít do Prčic“ – dát pokoj. Prčice jsou obcí v Čechách. Dle Slovníku nespisovné češtiny (Hugo, 2009) spojení hodnoceno jako eufemismus za výraz <i>prdel</i> , které je užíváno obvykle ve spojeních <i>do Prčic</i> , <i>v Prčicích</i> .

Tabulka č. 2: Výrazy s funkcí emočního uvolnění

U dívek, které považovaly zmíněná slova za vulgarismy, bylo opět možné nalézt několik styčných bodů. 6 ze 7 zmíněných dívek zdůrazňovalo nevulgární rodinné prostředí a odmítavý postoj k vulgarismům. Výjimkou byla pouze studentka SA 54, která sice uvedla, že se vulgarismy u nich v rodině nepoužívají, ale odmítavý postoj k nim nezastávala. Sama vyjmenovala různorodou směsici výrazů od hrubých vulgarismů až po výraz *sakra práce*, který je dle Slovníku spisovného jazyka českého hodnocen jako expresivní výraz obecné češtiny.

SA 54: „Používám to, co všichni ostatní jako *do prdele*, *kurva*, *do píči*, *sakra práce*.“

¹² Respondentka sama však toto slovní spojení nechápala jako zastaralé, používá jej jako živý jazykový prostředek.

Všechno, co tě napadne.“

Dále je v následující tabulce uvedeno slovníkové hodnocení ostatních slov a slovních spojení, které zazněly ze stran respondentek-uživatelék, a které jsou jimi samotnými též považovány za vulgární. Nicméně stojí za zmínku, že ne všechna uvedená slova a slovní spojení jsou dle Slovníku nespisovné češtiny (Hugo, 2009) hodnocena jako vulgární.

vůl/ty vole	Vulgární hanlivé označení muže/dřívě jedna z nejrozšířenějších nadávek, dnes asi častěji oslovení bez nepřátelského podtextu. Někdy též vyjádření údivu.
prdel/do prdele	Vulgární zaklení nebo nadávka.
píča/do píči	Vulgární označení ženského přirození, nebo hanlivě žena, zdůrazňuje hloupost nebo jen prostou nesympatii, nadávka.
kurva	Vulgárně prostitutka nebo též používáno jako nadávka.
srát/sračka	Vulgárně průjem/kálet nebo také nemít zájem o něco či o někoho.
hovno/na hovno	Vulgárně výkal nebo lejno/k ničemu.
kráva/ty krávo	Hanlivé označení hloupé ženy/vulgární oslovení, nadávka, často též vyjádření údivu.
debil	Nadávka, duševně méněcenný nebo i jen hloupý člověk.
blbec	Zhruběle hlupák.
jebat/jebat na to	Vulgárně vojensky kárat podřízeného nebo mít pohlavní styk/nejevit zájem nestarat se.
kokot	Vulgárně mužské přirození, dnes častěji označení protivného člověka, respektive nadávka.
mrdat/mrdka	Vulgárně mít pohlavní styk nebo kazit něco/vulgárně sperma nebo nadávka.

čurák	Vulgárně mužské přirození nebo nadávka vyjadřující obecnou nesympatii.
hajzl/do hajzlu	Vulgárně záchod nebo hanlivě neřád, mizera, nesympatický nebo nečestný člověk/zaklení.
idiot	Hlupák, mentálně zaostalý člověk nebo také nadávka. Výraz je spisovný v medicínském kontextu (IQ menší než 20), ne jako nadávka.
dement	Hanlivě hlupák, mentálně zaostalý člověk.
chcát/zachcaný	Vulgárně močit nebo pršet/výraz nenalezen
pinda	Vulgárně ženské přirození.
fuck	Původ v angličtině. Význam pravděpodobně viz „mrdat“.
kretén	Hanlivě hlupák, blbec. Slovo se do češtiny dostalo z lékařské terminologie, kde označovalo duševně zaostalého jedince narozeného s poruchou štítné žlázy.

Tabulka č. 3: Slovníkové hodnocení ostatních slov a slovních spojení, které zazněly ze stran respondentek-uživatelek, a které jsou jimi samotnými považovány za vulgární

9.2 Vulgarita u studentek a její situační kontext

Výzkumná otázka „Za jakých okolností používáš vulgarismy? Kde? V blízkosti koho? V reakci na co?“ měla za úkol zjistit kontext, který stojí za používáním vulgarismů u studentek ZČU. Tato otázka byla zařazena do první části strukturovaného interview, která se zabývala sebereflexí jazykového chování studentek a byla tedy určena jen jim. Výzkumná otázka byla sdělena obecně, takže bylo ponecháno na rozhodnutí každé respondentky, do jaké míry odpoví na jednotlivé dílčí části otázky. Jedna z dílčích otázek se týkala prostředí, kde se vulgarita odehrává. Další dílčí otázka se zabývala lidmi jakožto kontextem, který má vliv na vulgární mluvu studentek a třetí dílčí otázka se zabývala důvody, které studentky vedou k použití vulgarismů.

9.2.1 Prostředí jako kontext vulgarity

Na otázku týkající se prostředí, kde respondentky užívají vulgarismy, reagovalo 34 dívek z celkového počtu 56 respondentek. 18 z 34 respondentek uvedlo univerzitu jako místo, kde se občas vulgárně hovoří. 5 respondentek z 34 naopak zdůraznilo, že by vulgarismus na akademické půdě nikdy nepoužily. Tři respondentky uvedly, že domov je místem, kde vulgarismy používají, a další tři dívky používají vulgarismy především při jízdě automobilem. Dvě respondentky užívají vulgarismy především v hospodě. Vždy jedna respondentka uvedla kolej, párty a pracovní prostředí jako místo, kde používá vulgarismy nejčastěji.

Z těchto dat se nedá přímo usuzovat, že by většina respondentek mluvila vulgárně v prostředí univerzity. Je možné usuzovat, že tyto respondentky mluvily vulgárně už na střední škole a své jazykové chování přenesly na vysokou školu. Je totiž nepravděpodobné, že by tyto dívky mluvily vulgárně na univerzitě a ne v prostředí mimo akademickou půdu (např. hostinec, párty, atd.). Na druhou stranu ale stejný počet těch, které uvedly školu jako místo, kde mluví vulgárně, uvedlo v další kapitole spolužáky jakožto kontext společenské skupiny, ve které vulgarismy používají. Svoji roli tedy může sehrávat i to, že respondentky tráví se spolužáky hodně času a považují je spíše za své přátele, s nimiž si uvolněnější projev dovolí.

9.2.2 Společenská skupina jako motivační faktor pro užití vulgarismů

Na otázku vztahující se ke společenské skupině, která je motivačním faktorem pro použití vulgarismů, reagovalo 42 dívek z celkového počtu 56. Spolužáci či spolužačky respondentek se stali majoritním motivačním faktorem pro 18 respondentek. Dále uvedlo 11 respondentek kamarády jako ty, se kterými se občas vulgárně baví. Čtyři respondentky se vyjádřily neutrálně a uvedly, že záleží na typu lidí v okolí, zdali respondentky užijí sprostá slova či nikoli. Nijak však tuto svoji odpověď nespécifikovaly. Tři respondentky zpochybnily užívání sprostých slov v přítomnosti jakékoli jiné osoby a uvedly, že vulgarismy používají pouze, když jsou samy. Další dvě respondentky zpochybnily užívání vulgarismů v přítomnosti svého přítele.

Vždy po jedné studentce bylo zpochybněno užití vulgarismů v přítomnosti spolužáků, učitele a rodiny. Jedna dívka popřela užití vulgarismů při rozhovoru s někým ve dvojici, ale již nepopřela užití vulgarismů v kolektivu.

Respondentky, které uvedly univerzitu jako prostředí, kde se baví vulgárně, uvedly své spolužáky jako ty, v jejichž společnosti vulgarismy používají. Z těchto dat se dá usuzovat, že spolužáci nejsou chápáni ze strany respondentek jako lidé, se kterými se pouze stýkají na akademické půdě. Jak již bylo řečeno výše, spolužáci jsou respondentkami vnímáni spíše jako kamarádi, v jejichž společnosti si mohou uvolněnější projev dovolit.

9.2.3 Důvody použití vulgarismů

Otázku „V reakci na co použiješ vulgarismus?“ zodpovědělo 53 respondentek z celkového počtu 56. Nejčastější odpovědí, která zazněla od 28 respondentek, bylo „když jsem naštvaná“, „vytočená“, „rozčilená“, nebo „mám vztek“. 9 respondentek uvedlo, že vulgarismy používá, když „něco nejde po jejím“, „nedaří se jí“, „nestíhá“, „nemá svůj den“, „něco se nepovede“ nebo „nechce něco dělat“. 6 respondentek uvedlo, že vulgarismy užívá za účelem emoční úlevy. 4 respondentky se vyjádřily, že používají vulgarismy především při nadávkách řečených obecně anebo na konkrétní osobu. Dále uvedly respondentky hádku (3 respondentky), stres (3 respondentky) a snahu zaujmout a zabarvit jazyk (3 respondentky) jako příčinu použití vulgarismů. Zaznamenány byly i vulgarismy v závislosti na bolesti (2 respondentky), radosti (2 respondentky) a leknutí (2 respondentky). Vždy jednou respondentkou byly uvedeny tyto důvody užití vulgarismů: ironie, omylem, reakce na zadaný domácí úkol a nuda při vyučování.

Na základě získaných dat je možné soudit, že respondentky používají vulgarismy především za účelem uvolnění emočního napětí či vybití agrese. Emoční napětí může být způsobeno nespočetným množstvím podnětů. Vybití agrese pak bývá realizováno pomluvou nebo jiným snížením důstojnosti osoby, které se vulgarismus týká. Vulgarismus je užit za nepřítomnosti pomlouvané osoby a k přímé konfrontaci s ní nedochází. Konkrétně v případě respondentky číslo 55: „Holky si taky potřebují ulevit. Je tady veľkej psychickej tlak a člověk to musí ze sebe dostat ven. Lepší je to dělat

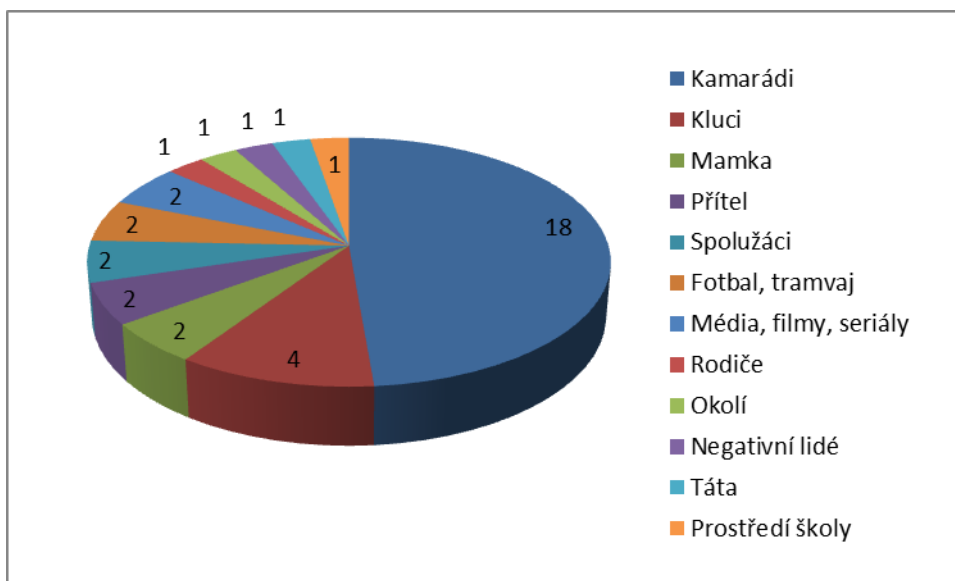
v soukromí, ale když musí takhle venku, tak i to pochopím, když to není vyloženě nahlas a „kanalismus.“, kde je poměrně jasně vyjádřeno, jak vulgarita plní zástupnou funkci za fyzickou agresivitu a přímou konfrontaci s osobou. Nicméně z odpovědí je zřejmé, kolik rozličných funkcí může vulgarita plnit - od vybití agrese a uvolnění emočního tlaku až po zmírnění bolesti, umocnění radosti či zaplnění nudné vyučovací hodiny.

9.3 Vliv okolí na jazykové chování respondentek

Za účelem zjištění vlivu okolí na jazykové chování respondentek byla v první části dotazníku kladena otázka: „Jací lidé/ jaké podněty z tvého okolí mají NEGATIVNÍ/ POZITIVNÍ vliv na tvé jazykové chování?“

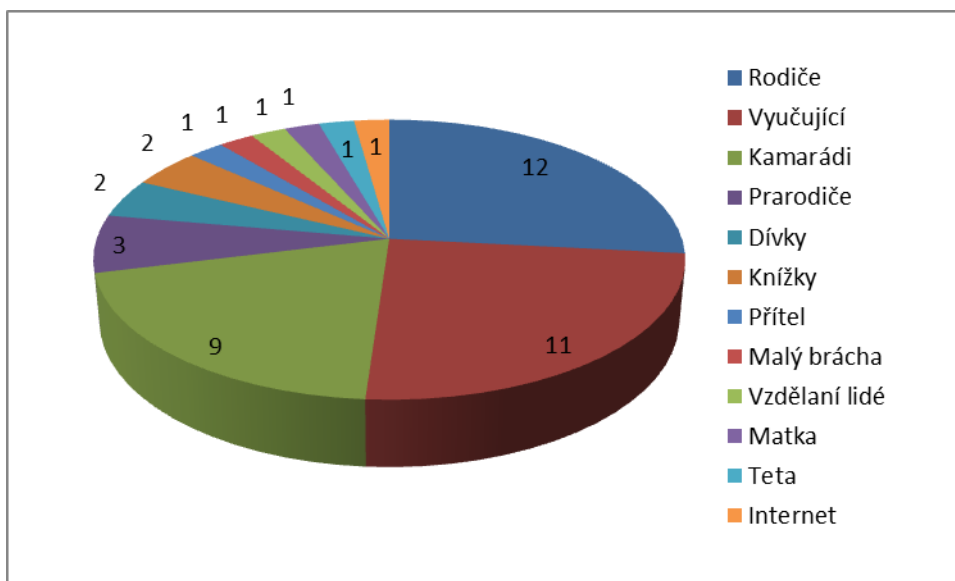
Otázku týkající se negativního vlivu okolí zodpovědělo 37 respondentek z celkového počtu 56 respondentek. Z odpovědí respondentek vyplynulo, že negativní vliv na jazykové chování respondentek mají nejčastěji jejich kamarádi. Tato odpověď zazněla od 18 respondentek, přičemž v devíti případech bylo řečeno, že kamarádi mají vliv jak negativní, tak pozitivní. Odpovědi těchto devíti respondentek byly započítány do obou grafů. Čtyři respondentky zdůraznily negativní vliv chlapců na jejich jazykové chování. Vždy dvě respondentky jmenovaly negativní vliv těchto osob či okolí: matka, přítel, spolužáci, přítomnost na fotbalovém zápase či v tramvaji¹³ a také sledování médií, filmů a seriálů. Vždy jedna respondentka zmínila negativní vliv těchto osob či okolí na jejich jazykové chování: rodiče, okolí obecně, negativní lidé, táta a prostředí školy.

¹³ Tyto dvě dívky si stěžovaly na úroveň mluvy spolucestujících, zejména mladších věkových kategorií, kteří se při jízdě tramvají vyjadřují velmi nevhodně.



Graf č. 4: Negativní vliv osob či okolí na jazykové chování respondentek

Na otázku týkající se pozitivního vlivu osob či okolí na jazykové chování respondentek odpovědělo 45 respondentek z celkového počtu 56 respondentek. Dvanáct z nich zdůraznilo pozitivní vliv rodiny na jejich jazykové chování. Jedenáct respondentek uvedlo, že na jejich vyjadřování mají pozitivní vliv vysokoškolští pedagogové, přičemž ve dvou případech uvedly respondentky i dobrý vliv bývalých učitelů ze střední školy. Devět respondentek uvedlo, že na jejich vyjadřování mají dobrý vliv jejich kamarádi. Jak již bylo zmíněno výše, tyto respondentky zdůraznily, že kamarádi mají na jejich vyjadřování jak pozitivní, tak negativní vliv. Záleží tedy na úrovni mluvy konkrétních osob, se kterými se respondentka v danou chvíli stýká. Tři respondentky pociťují dobrý vliv svých prarodičů na své vyjadřování a vždy dvě respondentky uvedly, že na kultivaci jejich vyjadřování mají dobrý vliv ostatní dívky a četba knih. Vždy jedna respondentka uvedla dobrý vliv přítele, malého bratra, vzdělaných lidí, matky, tety a internetu.



Graf č. 5: Pozitivní vliv sob či okolí na jazykové chování respondentek

Vybrané odpovědi respondentek týkající se jak pozitivního, tak negativního vlivu na jejich vlastní mluvu:

SA 8: „Negativně mě ovlivňuje okolí. Slyšíme to všude. Pozitivně mě ovlivňuje rodina, ale teď už stejně nemá cenu, aby nás vychovávala, už je pozdě.“

SA 9: „Negativně mě ovlivňují kamarádi ze školy a z koleje. Pozitivně prarodiče a učitelé.“

SA 12: „Pozitivní lidé na mě mají pozitivní vliv. Když mě někdo naštve, tak pak na něj nadávám, když se o něm bavím a to třeba i na školním dvoře.“

SA 14: „Měla jsem kamarádku a ta říkala pořád *ty vole*, a to jsme od ní pochytila. Pozitivně mě ovlivňuje rodina.“

SA 18: „Vzdělání lidé a lidé z práce mě ovlivňují pozitivně. Kamarádi se uvolní a já také, a jsem sprostější.“

SA 19: „Pozitivně mě ovlivňují učitelé a jednání s vysokými pozicemi (ředitel firmy). Když se snažím mluvit spisovně, někdy mi to zní až nepřírozně.“

SA 20: „Pokud někdo opakuje nějakou hlášku, začnu ji používat taky a to se mi nelíbí.“

SA 31: „Celou střední školu jsem strávila s klukama a mluvila jsem jako dlaždič. Teď

jak jsem s holkama, tak se klidním.“

SA 34: „Táta mě ovlivňuje negativně. Nadává pořád.“

SA 37: „Já když poslouchám Romana (kamarád), tak jsem pak sprostá jako dlaždič. Když jsem ve společnosti slečen, tak mluvím víc slušně.“

SA 38: „Kamarádi mne ovlivňují jak negativně, tak pozitivně. O co víc jsou kamarádi sprostější, o to víc já jsem slušná a klidná.“

SA 41: „Negativně mě ovlivňuje prostředí školy, kde člověk slyší více sprostých slov, než normálně. Pozitivně mě ovlivňuje internet.“

SA 43: „Hodně mě ovlivňují kamarádi z Plzně a Domažlicka. Přejímám *todle, túto a copa*.“

SA 45: „Když sleduji seriál, kde mluví sprostě, tak pak také mluvím sprostě.“

SA 46: „Kluci a hlavně opilý kluci mě ovlivňují negativně.“

SA 55: „Mě hodně ovlivňovali známí na koleji, na intru. Všímám si, že za chvíli mluvím jako ti lidé, používám stejnou intonaci, výrazy i vulgarismy atd. Mě to sere, jak jakoby všechny napodobuju.“

SA 56: „Matka mě ovlivňuje z pozitivního hlediska, kamarádi z negativního hlediska. Ve společnosti, kde není dobrý mluvit spisovně, tak se tam pustíš do těch sprostých slov snáz a ochotněji.“

Při zhodnocení dat shrnujících negativní a pozitivní vliv na jazykový projev respondentek bylo zjištěno, že největší vliv obecně mají jejich kamarádi. Jak již bylo zmíněno, většina respondentek uvedla kamarády jako ty, kteří na jejich mluvu mají negativní vliv, avšak devět respondentek zdůraznilo, že na jejich mluvu mají kamarádi jak negativní, tak také pozitivní vliv. Dále se nejvýrazněji projevil pozitivní vliv rodiny a vysokoškolských vyučujících. Z těchto údajů se dá usuzovat, že mluva studentek je ovlivňována nejvíce lidmi, kteří jsou respondentkám blízcí (kamarádi, rodina) anebo lidé, které vnímají jako autoritu (vyučující). Dále je z těchto údajů zřejmé, že žádná skupina blízkých lidí, ať už se jedná o rodinu nebo přátele, není homogenní a vždy v ní

mohou být zastoupeni jak lidé, kteří ovlivňují mluvu respondentek negativně, tak pozitivně.

9.4 Rodinné prostředí a jeho vliv na mluvu respondentek

9.4.1 Úroveň mluvy rodinného prostředí respondentek

Při tvoření výzkumných otázek byl předpokládán vliv rodinného prostředí na jazykové chování respondentek. Z tohoto důvodu byla kladena výzkumná otázka „Jak se mluví u vás v rodině?“

Nejvíce respondentek (25 z celkového počtu 56 respondentek) odpovědělo, že se u nich v rodině mluví slušně. Některé z odpovědí respondentek zněly takto:

SA 7: „Dostanu vynadáno za sprosté výrazy, u nás se mluví slušně.“

SA 12: „Naši to nemají rádi.“

SA 50: „U nás máme zákaz mluvit sprostě.“

SA 37: „Slušně. Když se řekne sprostý slovo, tak to znamená, že je prů...švih.“

(Respondentka chtěla říct *průser*)

Dvanáct respondentek uvedlo, že se u nich doma mluví většinou slušně, ale ve výjimečných případech se vulgarismy používají. Například:

SA: 4: „Mluvíme sprostě, jen když rodiče něco naštvě.“

SA 5: „Mluvíme sprostě ze srandy, třeba když se pije.“

SA 19: „Používáme minimálně vulgarismů. Máma třeba řekla „Do prdele! Zkysnul mi guláš“, když jsme jeli do Chorvatska a ona ho měla zavařenej ve sklenicích.“

SA 27: „Většinou mluvíme slušně, ale při konfliktech ta slova lítají.“

SA 52: „U nás se mluví slušně, ale mám mladšího bráchu a ten nepoužije větu, aby za ní nedodal *ty vole*.“

SA 56: „Většinou mluvíme obecnou češtinou, spíš spisovněji, ale taky padne sprostší slovo. Hlavně v emočních vypětích.“

Další poměrně výraznou skupinu tvořilo deset respondentek, které uvedly, že se u nich doma sice mluví slušně, ale jejich otec mluví z různých příčin vulgárně. Respondentek, které uvedly matku, jako jednoho z rodičů, který mluví doma vulgárně, bylo podstatně méně (3 respondentky).

SA 30: „Táta je docela sprostěj a výbušnej, jinak máma ne.“

SA 15: „Mluvíme slušně. Občas mluví sprostě táta, když se naštve, ale mě za sprosté slovo vynadá.“¹⁴

SA 26: „Mluvíme poměrně slušně, táta si ale občas zlost vyleje.“

SA 30: „Táta je cholerik, takže občas něco použije, ale jinak mluvíme dobře.“

SA 34: „Táta nadává.“

SA 42: „Mluvíme slušně. Maminka je učitelka, ale táta se občas rozjede.“

SA 43: „Slušně, ale táta hodně používá *vole*.

SA 55: „Máma mluví slušně a to už musí být, aby řekla trochu sprosté slovo. Táta je z Moravy a třeba jede autem, někdo ho předjede a táta říká: "*Piča jeden!*" Používá hlavně moravské nadávky, krátce vyslovené. Táta to používá, když ho nasere někdo cizí, jinak ne, a na mě a na mámu je slušnej. Rodiče se spolu baví hezky.“

SA 33: „Máma nadává.“

SA 22: „Máma občas mluví sprostě.“

SA 36: „Máma mluví hodně sprostě.“

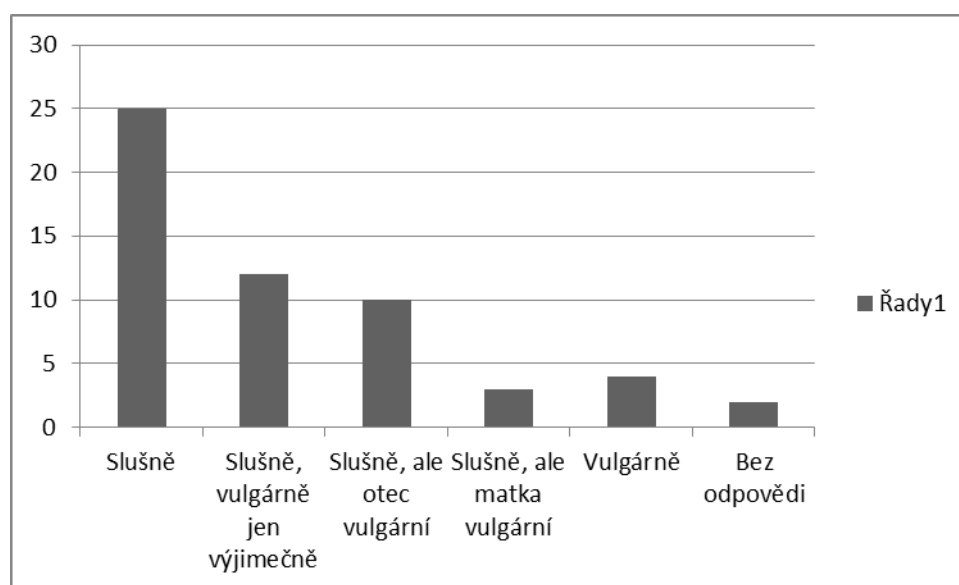
¹⁴ Tato odpověď odpovídá situaci, kdy jsou některé z hodnot sdělovány verbálně, ale nejsou již zprostředkovávány životním příkladem. Velkou roli zde hrají také genderové stereotypy.

Vulgární mluvu v rodinném prostředí přiznaly 4 dívky. Dvě z nich svoji odpověď rozvedly:

SA 1: „Mluvíme doma sprostě. Používáme slova jako *piča, prdel, debil, kokot, idiot*.“

SA 47: „Doma používáme maximálně zmíněná slova jako *ty vole, prdel* a *hovno* a občas padne i něco horšího.“

Ve dvou případech zůstala otázka nezodpovězena.



Graf č. 6: Výskyt vulgarismů v rodinném prostředí respondentek

9.4.2 Zhodnocení vlivu rodinného prostředí na mluvu respondentek

Aby bylo možné zhodnotit vliv rodinného prostředí na mluvu respondentek, bylo zapotřebí provést vzájemné porovnání jejich výpovědí týkajících se úrovně mluvy v rodinném prostředí spolu s verbálním projevem samotných respondentek. Ke kategorizaci respondentek vedlo také ověření tvrzení rakouského profesora sociologie Rudolfa Richtera, který prohlásil, že hodnoty, světové názory, postoje a základní struktury jednání se předávají z generace na generaci, a fungují tak jako „kulturní transfery“. Pokud tedy rodina „položí“ dobré základy při výchově jedince již v raném

dětství, měly by tyto základy ovlivnit chování jedince i v jeho budoucím životě. Kategorizace byla vytvořena tak, aby odpovídala profilu tohoto výzkumu a nebylo při ní použito žádného jiného inspiračního zdroje.

Úroveň mluvy v rodinném prostředí se dělila do výše zmíněných 5 kategorií: slušně; slušně, vulgárně jen výjimečně; slušně, ale otec vulgární; slušně, ale matka vulgární; vulgárně. Verbální projev respondentek byl hodnocen ze dvou úhlů pohledu. Nejprve byly respondentky hodnoceny z pohledu ostýchavosti, kterou při interview projevovaly, když byly vybídnuty k hovoru o vulgarismech, které používají. Při hodnocení ostýchavosti byly dívky označovány velkými písmeny A, B a C. Označení P se týkalo respondentek, které patří do okruhu přátel výzkumné osoby. U těchto respondentek se předpokládala velká míra otevřenosti při volbě odpovědí, a proto nebyly zahrnuty mezi respondentky spadající do kategorií A, B a C. Označení N bylo určeno pro jedinou respondentku, která se vyjádřila, že nepoužívá žádné vulgarismy, a proto neměla důvod se jakkoliv ostýchat. Všechna označení jsou uvedena v následující tabulce:

<p>A: Respondentka projevuje ostýchavost při vyjmenovávání vulgarismů.</p> <p>Projevy ostychu: před odpovědí skrývá ostych smíchem či úsměvem; rozhlíží se po kolemjdoucích; váhá při volbě odpovědi, nebo se odpovědi vyhýbá; ztiší hlas či vyslovuje částici <i>asi</i>, když má říci, která vulgární slova používá, např. „Asi říkám ty vole.“; dotýká se úst či brady, jakoby chtěla skrývat to, co se právě chystá vyslovit</p>
<p>B: Respondentka projevuje malou míru ostýchavosti při vyjmenovávání vulgarismů.</p> <p>Projevy ostychu se u této respondentky vyskytují ve velmi malé míře.</p>
<p>C: Respondentka neprojevuje ostýchavost při vyjmenovávání vulgarismů. O vulgarismech otevřeně rozpravuje a nejsou u ní zaznamenány projevy ostychu.</p>
<p>P: Respondentka neprojevuje ostýchavost při vyjmenovávání vulgarismů, protože patří do okruhu přátel osoby, která výzkum provádí.</p>
<p>N: Respondentka odpověděla, že nepoužívá žádné vulgarismy, tudíž u ní nebyl důvod projevovat ostýchavost. Sama respondentka se projevovала z pohledu autorky výzkumu velmi sebevědomě a působila zásadovým dojmem.</p>

Dále byly respondentky hodnoceny z pohledu úrovně jejich verbálního vyjadřování v průběhu interview. Při tomto hodnocení byly respondentky rozděleny do čtyř kategorií označených číslicemi 1, 2, 3 a 4. Kategorie jsou popsány v této tabulce:

1: Projev bez vulgarismů. Respondentkou užívaná vulgární slova, která vyjmenovala v rámci odpovědi na výzkumnou otázku, nejsou hrubá ¹⁵ .
2: Projev bez vulgarismů. Respondentkou užívaná vulgární slova, která vyjmenovala v rámci odpovědi na výzkumnou otázku, zahrnují i hrubé vulgarismy ¹⁶ .
3: Projev s občasným výskytem vulgarismů „meziřečí“. Respondentkou užívaná vulgární slova, která vyjmenovala v rámci odpovědi na výzkumnou otázku, zahrnují i hrubé vulgarismy.
4: Projev s častým výskytem vulgarismů „meziřečí“. Respondentkou užívaná vulgární slova, která vyjmenovala v rámci odpovědi na výzkumnou otázku, zahrnují vesměs hrubé vulgarismy.

Z celkového počtu 25 dívek, které uvedly, že se u nich doma mluví slušně, bylo 15 dívek ohodnoceno číslem 1, 7 dívek bylo ohodnoceno číslem 2 a jedna dívka byla ohodnocena číslem 4. Z pohledu ostýchavosti při vyjmenovávání vulgarismů bylo v této kategorii ohodnoceno 14 dívek písmenem A, 4 dívky písmenem B, 4 dívky písmenem C, dvě dívky písmenem P a jedna dívka písmenem N.

Z celkového počtu 12 dívek, které uvedly, že se u nich doma mluví vulgárně jen ve výjimečných situacích, byly 3 dívky ohodnoceny číslem 1, 8 dívek bylo ohodnoceno číslem 2 a jedna dívka byla ohodnocena číslem 3. Z pohledu ostýchavosti při

¹⁵ Za vulgarismy, které nejsou hrubé, považuje autorka v kontextu provedeného výzkumu slovní spojení jako *ty vole, do prdele* a také výrazy a slovní spojení, které slovníky za vulgární neoznačují, jako například *sakra* nebo *do Prčic*.

¹⁶ Za hrubé vulgarismy považuje autorka v kontextu provedeného výzkumu zbylé vulgarismy, které se nedají zařadit do předešlé kategorie, jako například *píča, mrdat, hajzl, kretěn* apod.

vyjmenovávání vulgarismů byly ohodnoceny 3 dívky písmenem A, 5 dívek bylo ohodnoceno písmenem B, 4 dívky písmenem C.

Z celkového počtu 10 respondentek, které uvedly, že se u nich doma mluví slušně, ale jejich otec se vulgárně projevuje, bylo 5 respondentek ohodnoceno číslem 1, 4 respondentky číslem 2 a jedna respondentka číslem 4. Z pohledu ostýchavosti při vyjmenovávání vulgarismů byly ohodnoceny 2 dívky písmenem A, 3 dívky písmenem B, 3 dívky písmenem C a dvě dívky písmenem P. Z celkového počtu 3 respondentek, které uvedly, že se u nich doma mluví slušně, ale jejich matka se vulgárně projevuje, byly 2 respondentky ohodnoceny číslem 1 a jedna respondentka byla ohodnocena číslem 3. Všechny tři respondentky byly z pohledu ostýchavosti ohodnoceny písmenem C.

Z celkového počtu 4 respondentek, které uvedly, že se u nich doma mluví vulgárně, byly 3 respondentky ohodnoceny číslem 2 a jedna respondentka čísly 2-3. Z pohledu ostýchavosti byly 3 dívky ohodnoceny písmenem B a jedna dívka písmenem P.

Z uvedených dat vyplynulo, že dívky, které uvedly, že se u nich doma mluví slušně, se ve velké míře projevovaly kultivovaným projevem a také velkou mírou ostýchavosti. Jejich tolerance k vulgarismům u ostatních dívek byla menší, než u dívek, v jejichž rodinách se vulgarismy užívají. Dívky, které uvedly, že se u nich doma mluví vulgárně jen výjimečně, se projevovaly většinou kultivovaným projevem, ale vulgarismy, které užívají, byly již hrubšího charakteru. Tyto dívky se projevovaly menší mírou ostýchavosti a větší mírou tolerance k vulgarismům u ostatních dívek. Respondentky, které uvedly, že vulgarismy užívá doma pouze otec, se projevovaly spíše kultivovanějším projevem. Slova, která respondentky užívaly, obsahovala jak hrubé vulgarismy, tak slova, která se za hrubá nepovažují. Tyto respondentky se projevovaly menší mírou ostýchavosti a jejich míra tolerance k vulgaritě ostatních dívek byla individuální. Dívky, které uvedly, že vulgarismy užívá v domácím prostředí jen matka, se vyznačovaly, až na jednu výjimku, kultivovaným projevem. Nicméně vulgární slova, která používají, by se dala povětšinou označit za hrubá. Tyto dívky neprojevily žádnou ostýchavost při vyjmenovávání vulgarismů a dvě z těchto třech dívek projevily toleranci k jiným vulgárně mluvícím dívkám. Respondentky, které uvedly, že se u nich doma hovoří vulgárně, se projevovaly mluvou na pomezí hodnocení 2-3. Dále tyto dívky

projevovaly menší míru ostýchavosti a velkou mírou tolerance směrem k ostatním vulgárně mluvícím dívkám.

Vzhledem k tomu, že se dívky, jejichž projev byl ohodnocen 2-3, 3 a 4, vyskytovaly nejen v kategorii „rodin vulgárních“ či „rodin s vulgární matkou“, ale také v rodinách „slušných“ anebo „vulgárních jen výjimečně“, se dá usuzovat, že rodina nebude mít v určitých případech hlavní vliv na vyjadřování respondentek. Nicméně pozitivní vliv rodinného prostředí na vyjadřování není zanedbatelný u poměrně velké části dotazovaných respondentek.

Na základě dat bylo zjištěno, že u „slušných“ rodin byla u respondentek zaznamenána větší míra kultivovanosti projevu a větší míra ostýchavosti. Dále je možné se domnívat, že ostýchavost respondentek klesá v závislosti na vulgárním rodinném prostředí, ať už se jedná o vulgarismy použité rodinou výjimečně, vulgarismy použité otcem či matkou, anebo o rodiny, ve kterých se vulgarismy používají běžně. Jako další se u respondentek pocházejících z rodin nevulgárních projevila nižší tolerance k vulgarismům užitých ostatními dívkami. Se zvyšující se mírou vulgarismů užívaných v rodině respondentek se jejich tolerance směrem k vulgarismům ostatních dívek naopak zvyšovala.

9.5 Vývoj jazykového chování respondentek od střední školy po dnešek

Jedním z dalších předpokládaných faktorů, který může hrát roli v jazykovém chování respondentek, byl jejich věk. Z tohoto důvodu byla kladena výzkumná otázka „Porovnej své vulgární vyjadřování z období střední školy se stavem nyní“.

Z celkového počtu 7 devatenáctiletých respondentek se 3 z nich vyjádřily, že jejich vulgární vyjadřování se nezměnilo od doby střední školy, 4 dívky uvedly, že se úroveň jejich vyjadřování zlepšila a užívají méně vulgarismů. Níže jsou uvedeny některé z odpovědí respondentek spadajících do příslušné věkové kategorie.

SA 9: „U mě se nic nezměnilo, nikdy jsem vulgární slova moc nepoužívala.“

SA 25: „Lepší, teď už vulgarismy používám ve významu slova. Dříve to byla trendy

záležitost.“

SA 26: „Lepší, teď je použiji, když mě někdo naštvě, anebo když si to neuvědomuji.“

SA 30: „Na střední škole jsem byla v pubertě a byla jsem hodně sprostá. Teď už jsem uklidněná a nemám potřebu. A také jsem si sama řekla, že by bylo na čase přestat mluvit sprostě.“

Z celkového počtu 17 dvacetiletých respondentek se 9 z nich vyjádřilo, že jejich vyjadřování je stejné od dob střední školy, 8 studentek uvedlo, že jejich vyjadřování se na vysoké škole zlepšilo. U jedné dvacetileté respondentky došlo na vysoké škole ke zhoršení její mluvy. Dále jsou uvedeny odpovědi, kde respondentky spadající do příslušné věkové kategorie svoji výpověď šířeji rozvedly.

SA 6: „Už tak sprostá jako na střední škole nejsem.“

SA 40: „Mluvila jsem hůř, nyní se více kontroluji.“

SA 10: „Pořád stejně, nejsem zvyklá používat vulgární výrazy moc často.“

SA 7: „Teď je to horší. Na střední škole jsem se moc neprojevovala a to se teď projevuje. Ale nepřeháním to, nelíbí se mi to.“

Z celkového počtu 9 jednadvacetiletých respondentek se 3 z nich vyjádřily, že je jejich mluva stejná, u dalších 3 respondentek se jejich mluva zlepšila a 3 respondentky uvedly, že se na vysoké škole jejich mluva, co se týče vulgarismů, zhoršila.

SA 4: „Teď si to spíše uvědomuji, tak se to snažím nedělat, ale stejně to občas ujede. Je to lepší než na střední škole.“

SA 31: „Jsem mnohem slušnější. Celou střední školu jsem strávila s klukama a mluvila jsem jako dlaždič. Teď jak jsem s holkama, tak se klidním.“

SA 54: „Dřív jsem vulgarismy nepoužívala.“

Z celkového počtu 8 dvaadvacetiletých respondentek z nich 5 uvedlo, že je jejich mluva stejná od dob střední školy a tři uvedly, že se jejich mluva na vysoké škole zlepšila.

SA 8: „U mě lepší. Jsem starší a klidnější.“

SA 20: „Používám míň vulgarismů. Na „střední“ jsme ještě nebyli vyselektováni. Na veřejce mě lidé soudí dle toho, co dělám. Kromě toho musím jedna s podniky, řediteli a nadřízenými.“

Z celkového počtu 9 tříadvacetiletých studentek u 3 z nich mluva nezměnila a u 6 respondentek se jejich mluva zlepšila.

SA 18: „Na veřejce se víc hlídám.“

SA 38: „Jsem teď klidnější.“

SA 44: „V pubertě to bylo trochu horší.“

SA 48: „Snažím se sprostým slovům více vyhýbat.“

Ve věkovém rozpětí 24 – 26 let byly dotazovány vždy 2 respondentky. Dvě čtyřadvacetileté respondentky uvedly, že se jejich vyjadřování zlepšilo a užívají méně vulgarismů.

SA 56: „Je to lepší. Přemýšlím o tom, kdy budu vulgarismy používat a někdy je to lepší například pro uvolnění situace.“

U dvou pětadvacetiletých respondentek jedna z nich uvedla, že její vyjadřování je stejné a u druhé respondentky se její vyjadřování zlepšilo.

SA 2: „Stejně, nemám horší kolektiv.“

Taktéž tomu bylo u respondentek šestadvacetiletých.

SA 55: „Teď jsem to vylepšila. Nepoužívám obvyklé výrazy, ale spíše to „zachcáný“.

To jsem dřív nepoužívala. Dřív to bylo prostší, protože lidé kolem mě byli prostší, třeba jedna moje spolužačka. Přišlo mi to tak lepší mluvit ve škole. Teď si dávám pozor. Tady už je to trochu na úrovni. Dřív jsem měla dredy¹⁷, a tedy každý ode mě čekal, že budu mluvit jako kanál.“

Jedna sedmadvacetiletá studentka uvedla, že její vyjadřování se od střední školy zlepšilo.

U čtyřech studentek, které uvedly, že se jejich mluva od dob střední školy po dnešek zhoršila, bylo důležité určit, jaké okolní vlivy k tomuto zhoršení vedly. Respondentka s označením SA 7 (20 let) uvedla: „Teď je to horší. Na střední škole jsem se moc neprojevovala a to se teď projevuje. Ale nepřeháním to, nelíbí se mi to.“ Z její výpovědi je zřejmé, že na vysoké škole „dohání“ to, co na střední škole zameškala. Na otázku týkající se úrovně mluvy v rodině uvedla tato respondentka: „Dostanu vynadáno za sprosté výrazy, u nás se mluví slušně.“ Je tedy možné usuzovat, že nevhodné rodinné prostředí nestálo v pozadí zhoršení studentčiny mluvy. Za častějším užíváním vulgarismů této studentky může stát kolektiv přátel či spolužáků. Také ale mohou být vulgarismy v tomto případě cestou k nově získávanému sebevědomí či demonstrací osamostatnění se od rodinného prostředí, kde byla respondentka v tomto směru sankciována.

Další respondentka SA 21 (26 let), která uvedla, že od dob střední školy se její mluva spíše zhoršila, uvedla: „Sprostým slovům jsem se naučila na koleji“. Také jako v předešlém případě tato respondentka uvedla, že se u nich doma mluví slušně a sama zastávala velmi negativní postoj vůči vulgárně mluvícím dívkám a vulgárním lidem obecně. Sama tvrdila, že nepoužívá téměř žádné vulgarismy. Z její výpovědi je ale zřejmé, že pocítovala negativní vliv vysokoškolských spolužáků na její mluvu.

Respondentka SA 37 (21 let) uvedla: „Jsem sprostější teď“. Dále však tuto odpověď nerozvedla. Nicméně se rozhovořila v otázce týkající se negativního/pozitivního vlivu

¹⁷ Dredy je zde myšlena úprava vlasů zacucháním. Tento styl úpravy vlasů je známý například u zpěváka a představitele reggae stylu Boba Marleyho.

okolí na její vyjadřování, kde uvedla: „Já když poslouchám Romana (kamarád a zároveň spolužák), tak jsem pak sprostá jako dlaždič. Když jsem ve společnosti kluků, tak mluvím hůř. Ve společnosti slečen mluvím víc slušně.“ Na otázku týkající se mluvy v rodině odpověděla respondentka: „Mluvíme slušně. Když se řekne sprostý slovo, tak to znamená, že je prů...švih. (chtěla říct *průser*).“ Na základě těchto dat je tedy zřejmé, že vulgarismy se ve slovníku této respondentky objevily spíše vlivem kamarádů či spolužáků. Potvrzuje to i odpověď na otázku zabývající se jejím názorem na motivace ostatních slečen k používání vulgarismů, která zněla: „Za všechno můžou chlapi a čím více se s nimi holky baví, tím více přijímají jejich chování.“ Tato respondentka byla však zajímavá i z hlediska jejího výrazného temperamentu. Její projev byl hlasitý, intonačně rozličný a emočně zabarvený. Její projev působil rozpustile, roztěkaně a zároveň se dívka snažila působit drsným dojmem, což by mohlo být dáno do souvislosti s respondentčinou tendencí k častému užívání vulgarismů.

Respondentka SA 54 (21 let) odpověděla na otázku, zdali se její vulgární vyjadřování změnilo od dob střední školy následovně: „Dřív jsem vulgarismy nepoužívala“. V odpovědi na otázku „Za jakých okolností mluvíš vulgárně?“ uvedla: „Sprostě mluvím, když nadávám, anebo mě něco rozčílí. Takhle mluvím spíš s klukama.“ V odpovědi na otázku negativního/pozitivního vlivu okolí na její mluvu uvedla, že jí negativně ovlivňuje její přítel. Při otázce týkající se situace, kdy pozorovala vulgární mluvu u studentky nebo studentek ZČU tato respondentka odpověděla: „Holky moc nesleduju a nebavím se s nima. Bavím se s klukama. Sprostě mluvíme v ateliéru s klukama. Hlavně když se nám něco nepovede.“ Co se týče jejího rodinného prostředí, uvedla tato respondentka, že v něm vulgarismy nezaznívají. I u této respondentky je tedy zřejmé, že zhoršení její mluvy bude pocházet od jejích spolužáků a také od jejího přítele. Potvrdila to i její odpověď na motivace ostatních dívek k vulgární mluvě, která zněla: „Vulgarismy slyší holky všude. V televizi, na ulici a mluví tak jejich přítelové.“

Z uvedených odpovědí respondentek, které uvedly, že se jejich mluva od dob střední školy zhoršila, vyplývá, že na jejich vulgární vyjadřování mají největší vliv kamarádi-spolužáci (především chlapi) těchto respondentek. V jednom případě byl zmíněn negativní vliv přítele. 3 ze 4 těchto respondentek patřily do věkových skupin 20 a 21 let.

U respondentek, které uvedly, že jejich mluva, co se týče vulgarismů, zůstala od dob střední školy stejná (celkem 22 respondentek), bylo zapotřebí určit, jakým způsobem se odlišují od ostatních dvou skupin, které odpověděly, že se jejich mluva zlepšila či se zhoršila. Na základě hodnocení z kapitoly „9.4.2 Zhodnocení vlivu rodinného prostředí na mluvu respondentek“ se těchto 22 respondentek vyznačovalo hodnocením nepřesahujícím číslo 2. 15 z těchto respondentek bylo ohodnoceno číslem 1, zbylých 7 respondentek bylo ohodnoceno číslem 2. Znamená to tedy, že těchto 22 respondentek se projevovalo bez použití vulgarismů a jimi užívaná vulgární slova vyjmenovaná v rámci odpovědi na výzkumnou otázku nebyla v 15 případech hrubá, v sedmi případech vyjmenovávaly respondentky i hrubé vulgarismy. Žádná z respondentek s hodnocením 3 a 4 neuvedla, že by se její vulgární vyjadřování od dob střední školy nezměnilo. 19 z těchto 22 respondentek se vyznačovalo nevulgárním rodinným prostředím.

Je tedy možné se na základě dat domnívat, že u většiny těchto respondentek byly hodnotové postoje k vulgaritě stanoveny již v rodinném prostředí a respondentky se nechtějí od tohoto standardu odchylovat. Vzhledem k tomu, že tyto respondentky patřily do různých věkových kategorií, je možné usuzovat, že v jejich případě nebude hrát hlavní roli jejich věk, ale nevulgární rodinné zázemí. Tyto výsledky potvrzují významný vliv rodinného prostředí na jazykové chování respondentek.

Ze strany respondentek, které uvedly, že se jejich mluva co se týče vulgarismů zlepšila od dob střední školy, zaznělo hned několik důvodů, proč omezily užívání vulgarismů. Nejčastěji respondentky odkazovaly na svůj věk a uváděly, že jsou již starší, klidnější a více si uvědomují, jak jejich vyjadřování působí na okolí. Také zaznívalo, že na střední škole respondentky prožívaly pubertu a v tehdejší kolektivu bylo vulgární vyjadřování „trendy“ záležitostí. Právě role kolektivu zazněla od několika respondentek. Například respondentka SA 20 hovořila o kolektivu na střední škole jako o kolektivu, který nebyl „vyselektován“¹⁸, což se na vysoké škole změnilo. Navíc zdůraznila, že je již zaměstnána a musí jednat s podniky, řediteli a nadřízenými, což na její mluvu má také

¹⁸ S tímto tvrzením je možné nesouhlasit, jelikož už na střední škole probíhá selekce studentů skrze přijímací zkoušky.

pozitivní vliv. Respondentka SA 31 uvedla, že celou střední školu trávila v kolektivu chlapců, což její mluvu formovalo negativně.

Z analyzovaných dat tedy vyplývá, že míra užívání vulgarismů v mluvě respondentek bude do určité míry závislá na jejich věku a na společnosti lidí, se kterou jsou ve styku. Tvrzení, že věk hraje důležitou roli ve vnímání vulgarismů ve vyjadřování respondentek, je podpořeno také výsledky uvedenými v odstavci zabývajícím se respondentkami, které uvedly, že se jejich vyjadřování od dob na střední škole zhoršilo. Jejich věk totiž nepřesáhl 21 let a za zhoršením jejich mluvy stála právě společnost lidí, a to především společnost chlapců. U respondentek starších věkových kategorií bylo zaznamenáno pouze zlepšení, anebo jejich vyjadřování zůstalo dle jejich slov na stejné úrovni, což bylo zřejmě způsobeno vlivem nevulgárního rodinného prostředí. Žádná z dívek starších 21 let neuvedla, že by se její mluva v porovnání se střední školou zhoršila.



Graf č. 7: Vývoj jazykového chování respondentek

9.6 Hodnotové postoje respondentek a respondentů k vulgaritě studentek ZČU

Za účelem zjištění hodnotových postojů respondentek a respondentů byly ve druhé části dotazníku kladeny dvě výzkumné otázky. Jedna z výzkumných otázek měla za cíl zjistit, zdali respondentkám a respondentům vadí, když studentky ZČU mluví na

akademické půdě vulgárně. Druhá výzkumná otázka se zabývala tím, jaký názor by zastávali respondenty a respondenti při pohledu na hrubě mluvící studentku nacházející se kdesi na chodbě ZČU. Tato otázka měla nastítnit bližší konfrontaci s vulgární mluvou studentky nacházející se na akademické půdě.

Výsledná data vycházející z obou výzkumných otázek byla posléze porovnávána jak v rámci odpovědí respondentek a respondentů, tak také vzájemně mezi sebou.

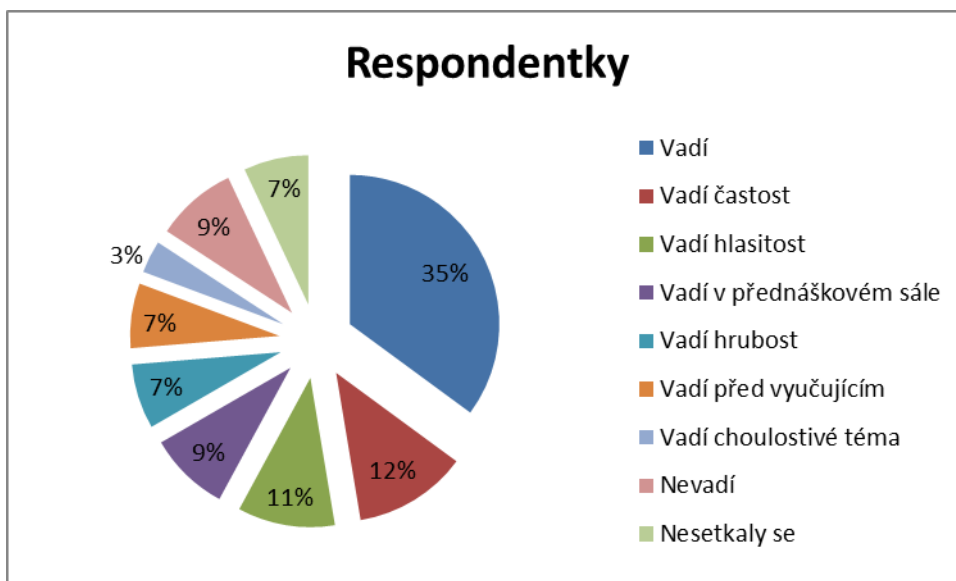
První výzkumná otázka: „Vadí ti, když studentky ZČU mluví na akademické půdě vulgárně?“

Vulgární mluva u studentek vadí bez výjimek 20 respondentkám (35 %) z celkového počtu 56 respondentek. 28 respondentek (49 %) z celkového počtu 56 respondentek projevilo určitou toleranci k vulgárním projevům ostatních studentek. 7 (12 %) z nich uvedlo, že jim vadí, pokud jsou vulgarismy používány moc často. Šest studentek (11 %) uvedlo, že jim u dívek vadí spíše hlasité vulgární projevy a dalších pět studentek (9 %) se vyjádřilo, že při vnímání vulgarismů u ostatních dívek jim záleží spíše na tom, zda je vulgarismus použit v přednáškovém sále, nebo na univerzitní chodbě. Čtyřem dívkám (7 %) vadí u ostatních dívek především přehnaná hrubost. Dalším čtyřem dívkám (7 %) by vadilo, pokud by vulgarismy byly použité před vyučujícím. Dvěma dívkám (3 %) vadilo, když jiné dívky řeší na veřejnosti choulostivá témata (např. intimnosti). Těmto zmíněným respondentkám by tedy nevadilo vulgární vyjadřování, pokud by nebylo moc časté, hlasité, neodehrávalo se během výuky, nebylo by přehnaně hrubé, neodehrávalo by se před vyučujícím anebo by se netýkalo choulostivých témat.

Pět dívek (9 %) uvedlo, že jim vulgarita u ostatních dívek nevadí a neřeší ji. Jedna z nich například uvedla:

SA 54: Ať si každá mluví jak chce. Holky moc nesleduju a nebavím se s nima. Bavím se spíš s klukama.“

Čtyři dívky (7%) se s vulgaritou u dívek na akademické půdě nesetkaly, a tudíž nebyly schopny říci, zda by jim vadila či ne.



Graf č. 8: Odpovědi respondentek na otázku „Vadí ti, když studentky ZČU mluví na akademické půdě vulgárně?“

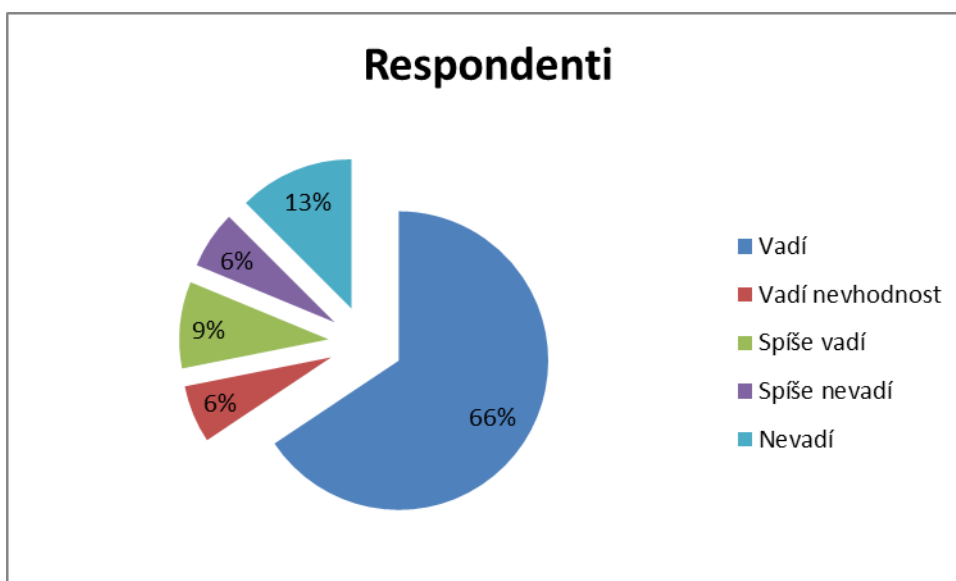
Z celkového počtu 32 respondentů se 21 (66 %) z nich vyjádřilo, že jim vadí vulgarismy u studentek ZČU. Určitou toleranci projevili dva respondenti (6 %) a upřesnili, za jakých okolností by jim vulgarismus vadil:

ST 30: „Jak kdy. Když se to nehodí, tak mi to vadí, ale když je to rázné, přísné a sedí to, jak se říká, jako prdel na hrnec, tak mi to nevadí.“

ST 31: „Podle toho, za jakých okolností. Když je vhodně řečená vulgarita, tak mi to nevadí. Pokud by to byla vulgarita namířená proti autoritě, tak by mi to vadilo. Není nutné být vulgární, ale občas to dokáže pomoci.“

Tři respondenti (9 %) se vyjádřili, že jim vulgarismy u studentek „spíše vadí“ a dalším dvěma respondentům (6 %) vulgární mluva u dívek „spíše nevadí“. Čtyřem (13 %) respondentům by vulgární vyjadřování u dívek nevadilo vůbec anebo se jím nezabývají. Jeden respondent na to konto uvedl:

ST 3: „Já mluvím hůř, takže by mi to nevadilo.“



Graf č. 9: Odpovědi respondentů na otázku: „Vadí ti, když studentky ZČU mluví na akademické půdě vulgárně?“

Při porovnání procentuálního zastoupení respondentek (35 %) a respondentů (66 %), kteří odpovídali jednoznačné „ano“ při dotazu, zdali jim vadí vulgární mluva u studentek ZČU, vyplynulo z dat, že vulgarismy u dívek jednoznačně vadí spíše respondentům. Respondentky projevily ve svých odpovědích větší toleranci k dívčí vulgaritě a více rozváděly a specifikovaly, ve kterých situacích by jim vulgarismy u dívek spíše vadily a spíše nevadily. Respondenti se vyznačovali jednoznačnějšími odpověďmi jako „ano“, „spíše ano“, „spíše ne“, „ne“ a až na dvě výše citované výjimky své odpovědi respondenti více nerozváděli. Je tedy možné usuzovat, že dívčí vulgarita vadí spíše chlapcům, přičemž u dívek se projevila větší tolerance k danému tématu. Tyto výsledky odpovídají tvrzení Janošové (2008, s. 28), která uvádí, že od pohlaví opačného očekáváme více stereotypní chování, než od pohlaví našeho, které je nám více známo.

Druhá výzkumná otázka: „Jaký je tvůj názor na hrubě mluvící dívku kdesi na chodbě ZČU?“

44 respondentek z celkového počtu 56 se vyjádřilo k chování této dívky negativně. 27 z těchto 44 respondentek by se vulgární vyjadřování u dívky nelíbilo, připadalo by jim

nehezké anebo by ho považovaly za nevhodné. 15 ze 44 respondentek vyjádřilo svůj negativní postoj k hrubé mluvě u dívky individuálně:

SA 1: „Švihla bych jí“

SA 2: „Měla bych chuť jí oslovit a napomenout jí.“

SA 14: „Být klukem, tak se mi nelíbí.“

SA 15: „Kdybych já takhle mluvila, styděla bych se za sebe. Byl by to člověk, se kterým bych se nemohla bavit o důležitých věcech týkajících se životního prostředí nebo planety. Odsoudím ji za její mluvu.“

SA 17: „Nelíbí se mi to, pokud někoho takhle slyším mluvit, strhává mě to k negativním emocím.“

SA 3: „Nedělá to dobrý dojem. Nemělo by se jí to stávat.“

SA 25: „Pěkné od holky to není, na půdě školy by měl člověk zůstat neutrální a nepřítahovat pozornost tímto způsobem.“

SA 42: „Pokud je to na ulici, tak povytáhnu obočí, ale pokud ty holky znám ze školy, tak už si o nich myslím opravdu svoje.“

SA 33: „Nehodí se to k ní a je jedno, jestli studuje, nebo ne.“

SA 27: „Když je navztekaná, tak to chápu, ale když je v pohodě a v meziřečí začne *ty vole, ty krávo*, tak je to nevhodné.“

SA 50: „Je to hysterka.“

SA 30: „Hned je vidět, že nedokáže používat normální mluvu.“

SA 49: „U nich doma se takhle mluví běžně.“

SA 32: „Nemám to ráda a ani u kluků mi to nepřijde hezké.“

SA 40: „Nejde mi to k holkám. Holka by měla být jemná a něžná a takhle by mluvit neměla.“

2 respondentky ze 44 by vulgárně se projevující dívku považovaly za nevychovanou. 4 respondentkám by se toto chování nelíbilo, ale dále uvedly, že samy vulgarismy na akademické půdě používají. 3 z těchto 4 respondentek by se vulgární mluva u jiné dívky nelíbila. Jedna slečna z těchto 4 respondentek projevila vzhledem ke své mluvě určitou toleranci směrem k vulgárně se projevující dívce.

SA 37: „Já sice mluvím sprostě, ale u ostatních se mi to nelíbí.“

SA 38: „Mně by se to nelíbilo. Občas mluvím sprostě, ale dávám si bacha kde. Nemám ráda, když je někdo klidný a má vulgarismy v běžné mluvě.“

SA 55: „Mně se to nelíbí, ale sama to dělám. Mě to uvolňuje. Než abych někomu šla rozbít hubu, tak mu radši vynadám, že je to *zmrđ zmrđskej*, ale uleví se mi. Já to tak mám.“

SA 36: „Záleží, na jaké je to úrovni. Pokud tam bude píčovat jednu *píču, kurvu, kundu* za druhou, tak se mi to nebude líbit. Jsem ochotna leccos tolerovat vzhledem k tomu, jak sama mluvím.“

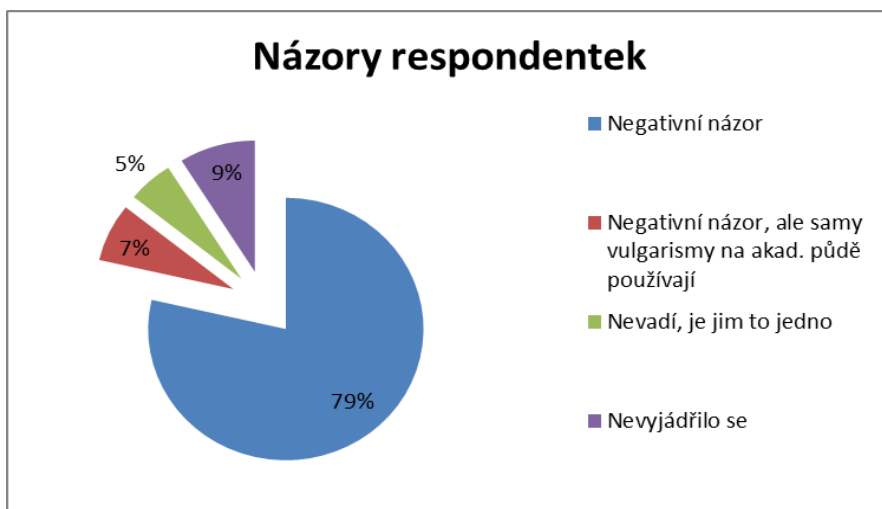
3 dívky se vyjádřily ve smyslu, že by jim za určitých podmínek takové chování bylo lhostejné.

SA 9: „Pokud neuráží přímo mě, tak mi do toho nic není. Ne, že by mi to nevadilo, je to její osobní projev, ale neřeším to.“

SA 16: „Pokud mě to neruší, je mi to jedno.“

SA 54: „Je mi to jedno. Je to její věc. Vadí mi to u chlapů, když to ze sebe chrlí zbytečně. Když mi třeba rozčílí přítel, tak mu to vrátím.“

5 respondentek se k otázce nevyjádřilo.



Graf č.10: Názory respondentek na vulgárně mluvící dívku v univerzitních prostorách

27 z celkového počtu 32 respondentů se k vulgární mluvě u dívky vyjádřilo negativně. 6 z těchto 27 respondentů by považovalo dívčino vulgární jazykové vyjadřování za neslušné, nelíbilo by se jim anebo by ho nazvaly nevhodným či nepřírozeným. 7 z těchto 27 respondentů zdůraznilo, že takové chování na univerzitu nepatří, přičemž dva z nich své odpovědi rozvedli dále:

ST 15: „Vulgarismy patří do jazyka, zabarvují ho, přidávají intenzitu, takže nemám nic proti sprosté mluvě, ale na akademické půdě je to nepříjemné.“

ST 16: „Je to možná předsudek, že by děvčata neměla mluvit vulgárně, ale na akademické půdě je mi to nepříjemné.“

11 z 27 respondentů vyjádřilo svůj individuální negativní názor na hrubě mluvící dívku nacházející se na akademické půdě následovně:

ST 1: „Mladá vyroste, jinak je to ztracený případ.“

ST: 2: „To, jak mluví, vypovídá o ní. Inteligentní lidi nepotřebují takto mluvit.“

ST 24: „Svědčí to o nízké inteligenci, nesedí to k holkám.“

ST 30: „Když je to zbytečný, tak mi ta holka přijde blbá.“

ST 3: „Hraje si na něco, co není.“

ST 10: „Myslel bych si své.“

ST 11: „Je to naivní kráva bez vychování.“

ST 23: „Dívka, jemné stvoření. Působí to na mě hodně špatně a nedůvěřivě.“

ST 28: „Je to hnus. Ztrácí se ženství, něžnost a přirozenost té dívky.“

ST 29: „Není to dívka, je to chlap.“

Zbylí tři respondenti z 27 by dívku považovali za nevychovanou.

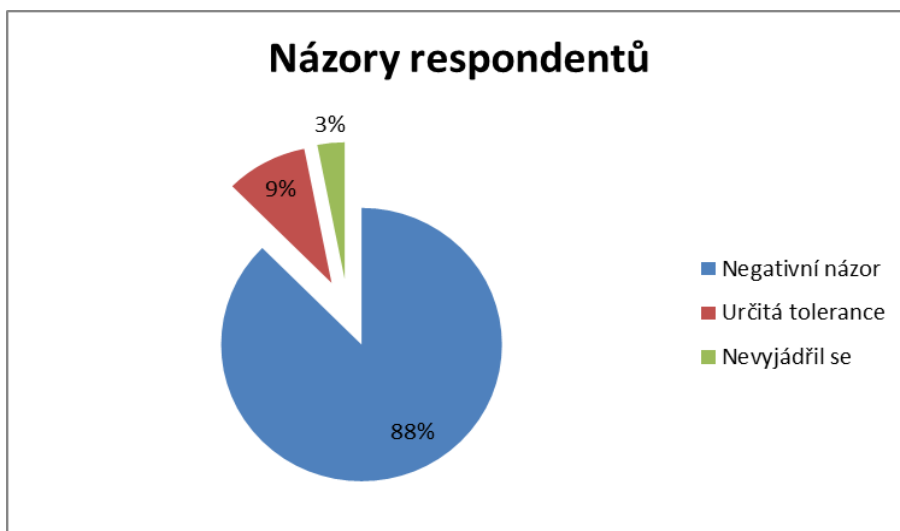
Tři respondenti projevíli do jisté míry k vulgárnímu chování dívky toleranci:

ST 25: „Degraduje to můj názor na ní. Nekamarádil bych se s ní. Když jí něco upadne a jednou řekne *do hajzlu*, nebo *do prdele*, tak se nic nestane, ale v běžné mluvě to není hezké ani u kluků. U kluků je normální takhle mluvit, ale ne na veřejnosti.“

ST 18: „Leccos toleruji, ale pokud je to víc, tak je to divné.“

ST 4: „Záleží, při jaké příležitosti tato slova používá. Pokud je to zbytečné, tak to o ní něco vypovídá.“

Jeden respondent uvedl, že tuto situaci nikdy nezažil a neví, co by si o takové dívce pomyslel.



Graf č. 11: Názory respondentů na vulgárně mluvící dívku v univerzitních prostorách

79% respondentek a 88% respondentů vyjádřilo negativní názory, pokud by byli svědky vulgární mluvy u studentky nacházející se na akademické půdě. Zatímco se pět dívek (9%) u předešlé výzkumné otázky vyjádřilo, že by jim vulgární vyjadřování u studentek na ZČU nevadilo, v případě nastínění bližší konfrontace s vulgárně mluvící dívkou v další otázce se dvě z nich vyjádřily o takové dívce negativně. Zbylé tři respondentky stále tvrdily, že by jim takové chování nevadilo. Počet respondentek, kterým by vulgární mluva u dívky nevadila, klesl tedy při nastínění přímější konfrontace z 9% na 5%. Co se týče respondentů, žádný z nich se nevyjádřil ve smyslu, že by mu takové chování u studentky nevadilo a neměl by tak na ni žádný osobní názor, což potvrzuje výsledky z předešlé části, které poukazovaly na vyhraněnější postoj chlapců k dívčí vulgaritě.

9.7 Stává se vulgarita normou?

Otázku, zdali se vulgarita stává normou, je možné nahlédnout z několika úhlů pohledu. Nejprve je potřeba upřesnit si pojmy, o které se bude jednat. Pojem *norma* lze uchopit jako *normu jazykovou*, která dle Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost vyjadřuje soubor jazykových zákonitostí, které jsou kolektivně pocíťované jako závazné. *Norma* obecně je v témže slovníku popsána jako závazné pravidlo vynucované předpisy či zvykem. Zmatek může nastat v případě, kdy něco nazveme jako *normální*.

Přídavné jméno *normální* nese dle Slovníku spisovné češtiny dva významy. První význam vyjadřuje *obvyklé a běžné*, druhý význam vyjadřuje *odpovídající normě* či *normou stanovené*. Při výzkumných rozhovorech se lidé vyjadřovali o určitých výrazech jako o *normálních* a bylo potřeba rozlišovat, zdali se jedná o první či o druhý význam tohoto slova.

Většinou byl tento výraz chápán v jeho prvním smyslu slova – jako *obvyklý a běžný*. Například SA 51 odpověděla: „Ty vole je normální.“ Touto odpovědí chtěla respondentka-pozorovatelka vyjádřit, že používání tohoto slovního spojení je v kolektivu dívek obvyklé a běžné. Chápání slova *normální* však bylo v několika odpovědích přinejmenším matoucí, což je zjevné z těchto odpovědí:

SA 26: „Já občas používám vulgarismy při normální mluvě a při konfliktu. Také ve škole, když nám zadají úkol.“

SA 30: „Hned je vidět, že nedokáže používat normální mluvu.“ (Jedná se o názor na vulgárně mluvící dívku kdesi na chodbě ZČU)

SA 41: „Negativně mě ovlivňuje prostředí školy, kde člověk slyší více sprostých slov, než normálně.“

V případě těchto odpovědí se naskytá otázka, co vlastně je *normální* mluva? Je normální ta mluva, ve které vulgarismy zaznívají, nebo ta, ve které se vulgarismy nevyskytují? Při bližším pohledu na přídavné jméno *normální*, je možné usuzovat, že v první (SA 26) a třetí (SA 41) odpovědi se jedná o synonymum ke slově *obvyklý a běžný*, zatímco ve druhé odpovědi se s velkou pravděpodobností jedná o význam vyjadřující odpovídání určité normě. Z odpovědí respondentek a respondentů se jeví, že linie mezi tím, co je podle nich „v normě“ a co je již mimo ni, je individuální a hraje zde roli velké spousta faktorů. Nicméně na základě pozorování respondentek a respondentů, kteří uvedli situace, ve kterých se setkali s vulgarismy u studentky nebo studentek ZČU, je možné souhlasit s tvrzením Hirschové (1993, s. 103), že pokleslé vyjadřování se zřejmě stává normou některých spontánních mluvených projevů.

9.8 Role genderu ve vnímání vulgarity u dívek

Vzhledem k tomu, že se u respondentů se projevila nižší míra tolerance směrem k vulgaritě u dívek, je možné se domnívat, že zde hraje roli genderový řád, který předpokládá vulgaritu spíše u mužů než u žen. Z následujících výpovědí respondentů byl vliv genderového řádu zřejmý:

ST 25: „U kluků je normální mluvit vulgárně, ale ne na veřejnosti.“

ST 23: „Dívka je jemné stvoření. Vulgarismy u dívek na mne působí hodně špatně a nedůvěřivě.“

ST 24: „Vulgarismy nesedí k holkám.“

ST 26: „Nelíbí se mi to, nepříjde mi to u dívek přirozené.“

ST 28: „Je to hnus. Ztrácí se ženství, něžnost a přirozenost té dívky.“

ST 29: „Není to dívka, ale chlap.“

ST 16: „Je možná předsudek, že by děvčata neměla mluvit vulgárně, ale na akademické půdě to neshledávám vhodné, aby jak dívky, tak chlapci mluvili vulgárně.“

U prvních čtyřech odpovědí se setkáváme s názory odpovídajícími genderovému řádu, přičemž z odpovědí ST 26 a ST 28 je zřejmé, že přirozeností dívky je mluva zbavena vulgarismů. Otázka, co je vlastně přirozeností dívky, je sporná¹⁹, což se ukázalo na odpovědi respondenta ST 16, který při pohledu na problematiku dívčí vulgarity zastával jiné stanovisko, než ostatní respondenti. Tento respondent zdůraznil roli předsudků a sdělil, že je důležité posuzovat nevhodnost vulgarity především podle prostředí, ve kterém se odehrává. Genderovým rolím tak přisoudil druhotnou roli. Podobně se vyjádřila i tato respondentka:

SA 56: „U mě záleží spíš na prostředí, než na pohlaví. Když je to v prostředí hospody, tak mi nepříjde nevhodné, že padne vhodné vulgární slovo. Ve škole je sprosté slovo nevhodné a je to u dívky vidět víc.“

U dalších respondentek se role genderového řádu projevila následovně:

¹⁹ Tato problematika je dále rozvedena v následující kapitole.

SA 41: „U holky se mi vulgarismy nelíbí.“

SA 40: „Nejde mi to (myšleno *vulgarismy*) k holkám. Holka by měla být jemná a něžná a takhle by mluvit neměla.“

SA 4: „Není to hezké. U holky obzvlášť ne.“

SA 33: „Nehodí se mi to k ní a je jedno, jestli studuje nebo ne.“

SA 23: „Pěkné od holky to (myšleno *vulgární vyjadřování*) není. Na půdě školy by měl člověk zůstat neutrální a nepřítahovat pozornost tímto způsobem.“

Z posledních dvou odpovědí SA 33 a SA 23 je zřejmé, že vnímání dívčí vulgarity respondentkami je velmi rozličné. SA 33 považuje za nenoremní vulgární vyjadřování u dívek všeobecně a nezáleží, zda dívka studuje či ne. SA 23 uvedla, že vulgární vyjadřování u dívky pěkné není. A ve druhé části odpovědi se tato dívka vyjádřila obecně o nevhodnosti vulgární mluvy v univerzitním prostředí, z čehož by se dalo usuzovat, že se toto její tvrzení netýká jen dívek, ale i chlapců. Rovnocenné vnímání vulgarity u dívek a chlapců vyjádřila tato respondentka:

SA 32: „Nemám to ráda, ani u kluků mi to nepřijde hezké.“

Jedna z respondentek se dokonce vžila do chlapecké role a uvedla:

SA 14: „Být klukem, tak se mi nelíbí.“ (myšlena *vulgární dívka*)

Z analýzy odpovědí vyplynulo, že genderové hledisko významně ovlivňuje názory respondentů na dívčí vulgaritu. Z většiny odpovědí je zřejmé, že u dívek jsou vulgarismy považovány za nepřirozené a nehezké, zatímco u chlapců je naopak určitá míra užívaných vulgarismů tolerována. Již méně odpovědí zastávalo rovnocenný přístup jak k ženské, tak k mužské vulgaritě a považovalo ji za nehezkou u obou pohlaví. Ve dvou odpovědích byla potlačena role genderu a bylo dáno do popředí formální univerzitní prostředí, ve kterém se předpokládá chování odpovídající určité normě a role genderu tak byla zatlačena do pozadí.

9.9 Co je vlastně „přirozené“?

Tato krátká kapitola vznikla na základě odpovědí, které zazněly na otázku „Jaký je tvůj názor na hrubě mluvící dívku kdesi na chodbě ZČU?“

ST 26: „Nelíbí se mi to, nepřijde mi to u dívek přirozené.“

ST 28: „Je to hnus. Ztrácí se ženství, něžnost a přirozenost té dívky.“

Paleček (2002, s. 29-37) ve svém příspěvku pojednává o definici „přirozenosti“. Přirozenost vždy musí být v opozici vůči něčemu nepřirozenému, a tudíž musí být ve své podstatě relativní. Existence absolutní přirozenosti tak popírá sebe samu tím, že se nevyhne relativnímu. Paleček uvádí příklad se srdeční frekvencí, která by se dala označit za „přirozenou“. Můžeme tedy nefunkčnost srdeční frekvence, tedy srdeční arytmii označit za nepřirozenou? Paleček se domnívá, že ne a tvrdí, že arytmie vyplývá z možností, které v sobě nese činnost srdce. Taktéž různé varianty lidského chování můžeme považovat za možnosti, tudíž o nich není možné hovořit jako o něčem nepřirozeném. Dále dodává, že pojem přirozenost dostává v mnohosti lidské zkušenosti široké a mělké kontury. Pojem *přirozenost* tak dle jeho slov „určuje normalitu, ostrakizuje zvláštní a dává argumenty k trestání.“ (2002, s. 31). Také proto byl tento pojem spojen s mocensko-regulačními technikami využívanými v západní kultuře již od 19. století.

10 Dílčí závěry výzkumu

Při zjišťování nejfrekventovanějších vulgarismů mezi studentkami ZČU byly sčítány situace, ve kterých určitý vulgarismus zazněl ze strany respondentky-uživatelky a situace, kdy daný vulgarismus zazněl ze strany respondenta-pozorovatele či respondentky-pozorovatelky. Tato data byla analyzována a vzájemně porovnávána. V této výzkumné části se nejvýrazněji projevila tato vulgární slovní spojení: *ty vole, do prdele, ty píčo a kráva*. Vulgární slovní spojení *ty vole* a *do prdele* byla vyjmenována respondentkami jako nejčastěji užívaná. U spojení *ty vole* dochází k neutralizaci jeho vulgarity. Toto spojení se tedy stává čím dál tím častější součástí spontánních

mluvených projevů respondentek, které si v mnoha případech nejsou vědomy jeho užívání. Zároveň je toto slovo sémanticky vyprázdněno, takže již nevzbuzuje takovou pozornost ze strany respondentů pozorovatelů. Respondentky a respondentipozorovatelky věnovali pozornost spíše hrubším vulgarismům. Toto tvrzení bylo podpořeno výsledky týkajícími se slovního spojení *ty pičo*, které se projevilo právě jako hrubý vulgarismus, který byl ze strany respondentů- pozorovatelů zaznamenán nejčastěji. Ze strany respondentek-uživatelék byl tento vulgarismus třetím nejužívanějším, což podpořilo fakt, že se toto slovní spojení stává v některých případech běžnou součástí mluvy studentek. Na základě získaných dat by bylo možné předpokládat, že se do budoucna stane slovní spojení *ty pičo* hrubějším zástupcem za slovní spojení *ty vole*, protože v mnoha případech plní spíše funkci kontaktní a postrádá již funkci obsahovou. Vulgarismus *kráva* použitý v rámci pomluvy třetí osoby, anebo použitý jako ekvivalent slovního spojení *ty vole* – tedy *ty krávo*, se setkal také s poměrně velkou pozorností ze strany respondentů pozorovatelů a byl označen za běžný a v dívčím kolektivu velmi častý. I u tohoto slovního spojení použitého v rámci oslovení je možné předpokládat jeho sémantickou vyprázdněnost, avšak vulgarismus *kráva* použitý v rámci pomluvy třetí nepřítomné osoby již sémanticky vyprázdněn není. Dalšími nejčastěji vyjmenovanými vulgarismy ze stran respondentek-uživatelék byla slova jako *kurva*, *srát*, *hovno* a *debil*. V menší míře byly zaznamenány vulgarismy jako *blbec*, *jebat*, *kokot*, *mrdat*, *čurák*, *do hajzlu* a *idiot*. Vždy pouze od jedné respondentky zazněly vulgarismy jako *dement*, *zachcaný*, *pinda*, *fuck* a *kretén*.

U respondentů a respondentek, kteří jako odpověď na první otázku první části strukturovaného interview uvedli, že si u studentek nacházejících se na akademické půdě nevšimly použití žádného vulgarismu, bylo zjištěno, že respondenti pocházeli z technických fakult, kde jsou dívky zastoupeny v mnohem menší míře v porovnání s ostatními fakultami, tudíž mají omezenou zkušenost s dívčí mluvou na akademické půdě. Rovněž ale mohou být dívky nacházející se v převážně mužském kolektivu opatrnější ve svém vyjadřování. Respondentky, které uvedly, že se s vulgarismem u dívek na ZČU nesetkaly, se vyznačovaly užíváním vulgarismů, které se nedají považovat za hrubé a ne vulgarismy rodinným prostředím. Je tedy možné se domnívat, že ukotvení hodnotových postojů těchto respondentek je natolik silné, že vulgarismy

ve svém okolí nevnímají, anebo se jim záměrně vyhýbají a vyhledávají prostředí a společnost, která vulgárně nemluví.

Respondentky při vyjmenovávání vulgarismů, které používají, uváděly i slovní spojení, která se za vulgární nepovažují a plní spíše funkci expresivní. Mezi tato slova patřily výrazy jako *do háje*, *kruci*, *sakra práce*, *do pekla*, *ty krásu* a *do Prčic*. Je tedy zřejmé, že pojem „vulgarismus“ je lidmi vnímán velmi široce a záleží na vkusu daného jedince, jak jej bude on sám vnímat a jaká slova do této kategorie zařadí.

Další kapitola se věnovala vulgaritě studentek a jejímu situačnímu kontextu. Respondentky byly dotazovány na prostředí, kontext lidí a na důvody, které stojí za tím, že respondentky vulgarismus použijí. Nejčastěji zmiňované prostředí, kde respondentky vulgarismy použijí, bylo prostředí univerzity. Ačkoliv se tento výsledek zdá být zarážejícím, je třeba zdůraznit, že v další části interview zabývající se lidmi, jakožto kontextem vulgarity, uvedl stejný počet respondentek spolužáky jako ty, se kterými vulgárně hovoří. Je tedy možné se domnívat, že v dívčí vulgaritě na akademické půdě bude sehrávat roli také to, že spolužáci respondentek se stávají zároveň jejich přáteli, a proto si dívky v jejich společnosti uvolněnější projev dovolí, ať už na půdě univerzity, či kdekoli jinde. Vzhledem k tomu, že spolužáci tvoří společenskou skupinu, se kterou respondentky tráví velkou část svého času, a to jak na akademické půdě, tak také popřípadě mimo ni, je jejich vliv na mluvu respondentek nezanedbatelný. Mezi nejčastěji uváděné důvody, proč respondentky vulgarismy používají, patřilo rozčilení, naštvání a nezdar. Dále jsou vulgarismy užívané respondentkami za účelem emoční úlevy, jako nadávky na konkrétní osobu, při hádce, stresu anebo při snaze zaujmout. Na základě získaných dat je možné soudit, že respondentky používají vulgarismy především za účelem uvolnění emočního napětí, nebo vybití agrese. Vybití agrese může být realizováno pomluvou či jiným snížením důstojnosti osoby, které se vulgarismus týká. Vulgarismus je užít za nepřítomnosti pomlouvané osoby a k přímé konfrontaci u dívek nedochází.

Při zjišťování hodnotových postojů respondentek a respondentů k vulgaritě studentek ZČU byly ve druhé části strukturovaného interview kladeny dvě výzkumné otázky. První se zabývala tím, zdali respondentům či respondentkám vadí, když se studentky

na půdě ZČU vyjadřují vulgárně. Druhá otázka měla za úkol nastínit bližší konfrontaci s vulgárně se vyjadřující studentkou nacházející se na půdě ZČU a zjistit názory respondentek/tů na tuto dívku. V případě těchto odpovědí byly procentuálně porovnávány odpovědi respondentek s odpověďmi respondentů a byly zjišťovány rozdíly v jejich hodnotových postojích. Z porovnání dat vyplývajících z odpovědí respondentů/tek na první výzkumnou otázku vyplynulo, že vulgarismy používané studentkami ZČU jednoznačně vadily spíše respondentům, nežli respondentkám. Respondentky projevily větší toleranci směrem k vulgaritě u studentky a více upřesňovaly, za jakých okolností by jim vulgarismy u dívek vadily. Tyto respondentky uváděly, že by jim vadilo, pokud by dívka používala hrubé výrazy často, nahlas, anebo v přednáškovém sále. Dále by jim vadilo, kdyby výrazy užitá studentkou byly moc hrubé, proneseny před vyučujícím, anebo by se týkaly choulostivého tématu. V opačných případech by však byly schopny v rámci jednotlivých výjimek její vulgární projev tolerovat. Respondenti se ve svých odpovědích omezovali na odpovědi typu „ano“, „spíše ano“, „spíše ne“, „ne“ a více své odpovědi nerozváděli. Je tedy možné se domnívat, že dívčí vulgarita je negativněji vnímána ze strany opačného pohlaví. Tyto výsledky odpovídají i všeobecnému chápání genderového řádu, v rámci kterého je vulgarita předpokládána více u chlapců než u dívek. Druhá výzkumná otázka nabídla rozmanité názory respondentek a respondentů na téma vulgarity studentek ZČU. Převážná většina respondentek (79 %) a respondentů (88 %) vyjádřila negativní názory směrem k dívce, která se na akademické půdě vyjadřuje vulgárně. Procentuální zastoupení dívek, které se v předešlé otázce vyjádřily, že by jim vulgární vyjadřování u studentky nacházející se na půdě ZČU nevadilo, poklesl z 9 % na 5 %. Od žádného z respondentů nezazněla odpověď, že by mu vulgárně se vyjadřující dívka na půdě ZČU nevadila a neměl by tak na ni žádný osobní názor. Tato data potvrzují výsledky z předešlé části, která poukazovala na vyhraněnější postoj chlapců k vulgaritě u dívek.

Dalším dílčím cílem prováděného výzkumu bylo zjištění vlivu okolí na jazykové chování respondentek. Okolím jsou zde myšleni jak lidé, tak různé jiné podněty (např. média, internet atd.), z jejichž strany může být respondentkami pocíťován negativní či pozitivní vliv na jejich vlastní mluvu. Nejčastěji (18-krát) respondentky odpovídaly, že na jejich mluvu mají negativní vliv především jejich kamarádi. Nicméně určitá část

těchto respondentek (9) odpověděla, že vnímají jak negativní, tak také pozitivní vliv kamarádů na jejich vyjadřování a záleží na tom, s jakými kamarády jsou častěji ve styku. Z pozitivních vlivů na vyjadřování respondentek se nejvýrazněji projevil vliv rodičů, vyučujících a již zmíněných kamarádů. Jako druhý nejvýraznější negativní vliv na mluvu respondentek se ukázal být vliv chlapců, avšak pozitivní vliv rodičů, vyučujících a kamarádů převažoval. Na základě těchto dat se dá usuzovat, že mluva respondentek je nejvíce ovlivňována lidmi, se kterými jsou v častém kontaktu. Vzhledem k tomu, že studentky studují vysokou školu, je předpokládán častý kontakt s ostatními studenty (v mnohých případech též jejich kamarády), s vyučujícími a s rodinou. Negativní vliv chlapců by mohl být v podstatě připočten k negativnímu vlivu kamarádů obecně, ale byl vyčleněn, aby bylo zřejmé, jaké procento respondentek uvedlo pouze chlapce jako ty, kteří jejich mluvu ovlivňují nejvíce.

Vliv rodinného prostředí byl dále zkoumán v otázce zabývající se úrovní mluvy v rodinách respondentek. Nejvíce respondentek (25) uvedlo, že se u nich doma hovoří slušně, dalších 12 respondentek uvedlo, že se u nich doma hovoří slušně, ale ve výjimečných případech vulgárně. 10 respondentek uvedlo, že se u nich doma mluví slušně, ale otec vulgarismy používá a 3 respondentky uvedly totéž s tím rozdílem, že vulgarismy u nich doma používá matka. 4 dívky uvedly, že se u nich doma vulgárně hovoří. Podle úrovně mluvy v rodině byly respondentky rozděleny do uvedených pěti kategorií. Aby bylo možné zhodnotit vliv rodinného prostředí na mluvu respondentek, bylo provedeno vzájemné porovnání jejich výpovědí týkajících se úrovně mluvy v rodinném prostředí v rámci výše zmíněných kategorií spolu s jejich verbálním projevem. Hodnocení jejich verbálního projevu bylo hodnoceno jak po stránce jejich ostýchavosti při vyjmenovávání vulgarismů (neverbální projevy), tak po stránce jejich verbálního vyjadřování v průběhu celého interview. Z výsledného hodnocení pěti kategorií respondentek vyplynulo, že respondentky, které pocházejí z nevulgárních rodin, se vyznačují kultivovaností projevu a velkou mírou ostýchavosti. Pokles ostýchavosti respondentek byl zaznamenán v závislosti na míře vulgarismů používaných v rodině. U respondentek pocházejících z nevulgárních rodin se projevila nízká tolerance k vulgarismům užívaným ostatními dívkami. Zvyšující se míra užití

vulgarismů v rodině se odrážela na zvýšení míry tolerance respondentek k ostatním vulgárně mluvícím dívkám.

Další výzkumná otázka se zabývala vývojem jazykového chování respondentek od střední školy po dnešek. Získané odpovědi respondentek různých věkových kategorií byly rozděleny do třech kategorií. První kategorie zahrnovala studentky, které uvedly, že se jejich vyjadřování od dob střední školy po dnešek zhoršilo, druhá kategorie sdružovala studentky, které uvedly, že jejich vyjadřování zůstalo od střední školy po dnešek stejné, a třetí kategorie zahrnovala studentky, které uvedly, že se jejich vyjadřování od dob střední školy po dnešek zlepšilo. U každé ze zmíněných kategorií bylo zjišťováno, co vedlo respondentky k tomu, aby se jejich mluva zhoršila, zůstala stejná, anebo došlo k jejímu zlepšení. U respondentek, které zaznamenaly zhoršení své mluvy, byl zjištěn negativní vliv jejich spolužáků-kamarádů (především chlapců). V jednom případě byl zjištěn negativní vliv přítele na mluvu respondentky. Tyto respondentky patřily do věkových skupin 20 a 21 let, tudíž se dá předpokládat, že jejich jazykové chování bylo do určité míry ovlivněno nižším věkem. U respondentek, které uvedly, že jejich mluva zůstala od dob střední školy stejná, byla zjištěna větší míra kultivovanosti projevu a vulgarismy, které uváděly jako příklady, které užívají, nebyly z velké části hrubé. Tyto respondentky se vyznačovaly nevulgárním rodinným prostředím a patřily do různých věkových kategorií. Je tedy možné se domnívat, že u těchto respondentek nebude hrát hlavní roli věk, ale rodinou vštípené hodnotové postoje, ze kterých nechtějí respondentky slevit. Tyto výsledky potvrdily významný vliv rodinného prostředí na jazykové chování respondentek. U respondentek, které uvedly, že se jejich vyjadřování od dob střední školy zlepšilo, hrál významnou roli naopak věk a společnost, kterou se studentky obklopují.

Závěr

Na základě provedeného výzkumu je možné usuzovat, že hodnotové postoje dotazovaných respondentek a respondentů k tématu vulgarity u vysokošolaček odpovídají genderovým stereotypům. Vulgární dívka je vnímána z pohledu respondentek i respondentů negativně a její vulgární chování by bylo tolerováno méně než u chlapce. U respondentů se projevil vyhraněnější postoj k dívčí vulgaritě, zatímco u respondentek se projevila větší tolerance k tomuto jevu. Toto zjištění odpovídá tvrzení Janošové (2008, s. 28), která uvádí, že od opačného pohlaví očekáváme více stereotypní chování, než od pohlaví našeho, které je nám více známo.

Stereotypní představy respondentek a respondentů však nedostačují k tomu, aby jim vždy odpovídala různorodá realita. Nabízí se tedy otázka, zdali se studentky podle těchto stereotypů opravdu chovají. Z názorů většiny respondentek, jež vystupovaly v roli uživatelky jazyka, by se dalo soudit, že jejich jazykové chování téměř vždy odpovídá společenským nárokům. Nicméně na základě pozorování respondentek a respondentů se chování některých studentek stereotypním představám velmi vzdaluje, což odpovídá dnešnímu trendu společnosti, kdy se některé ženy začínají svojí mluvou přibližovat jazykovému chování, které je přisuzováno spíše mužům. V této souvislosti byly zjišťovány faktory, které mají vliv na jazykové chování respondentek. Jedním z faktorů byl situační kontext vulgární mluvy u studentek ZČU, v jehož rámci byla zjišťována role prostředí, role společenské skupiny a důvody, které vedly k užití vulgarismů. Respondentky, které uvedly univerzitu jako prostředí, kde se baví vulgárně, uvedly své spolužáky jako ty, v jejichž společnosti vulgarismy používají. Z těchto dat je tedy možné usuzovat, že formální role univerzitní půdy ustupuje do pozadí a některé studentky nejspíše přizpůsobují svoji mluvu zvyklostem kolektivu. Nejčastěji uváděnými důvody užití vulgarismů bylo uvolnění emočního napětí a vybití agrese, přičemž užití vulgarismů zde plnilo především psychohygienickou a potupnou funkci.

Z negativních a pozitivních vlivů okolí na jazykové chování respondentek se nejvýrazněji projevil negativní vliv kamarádů (zejména chlapců) a pozitivní vliv rodičů, vyučujících a kamarádů. Vliv rodiny byl zkoumán dále a na základě výsledků průzkumu byla potvrzena myšlenka obecné teorie socializace, která hovoří o primární socializaci

v dětství, kdy rodina pokládá hodnoty a postoje, které se v sekundární socializaci, kdy jedinec přichází do styku s třídním kolektivem a později s kolektivem pracovním, už nijak radikálně nemění.

Dalším významným faktorem působícím na vulgární mluvu studentek byl věk, který hrál roli ve zjišťování posunu jejich jazykového chování od střední školy po dnešek. Z názorů respondentek vyplynulo, že míra užívání vulgarismů v jejich mluvě je do určité míry závislá na jejich věku, ale také na společnosti lidí, se kterými jsou v častém kontaktu. Tvrzení, že věk hraje důležitou roli při vnímání vulgarismů ve vyjadřování respondentek, je podpořeno také výpověďmi těch respondentek, které uvedly, že se jejich vyjadřování od dob na střední škole po dnešek zhoršilo. Jejich věk totiž nepřesáhl 21 let a za zhoršením jejich mluvy stála právě společnost lidí, a to především společnost chlapců. U respondentek starších věkových kategorií bylo zaznamenáno pouze zlepšení anebo jejich vyjadřování zůstalo dle jejich slov na stejné úrovni, což bylo na základě dalšího zkoumání zřejmě způsobeno vlivem nevulgárního rodinného prostředí. Žádná z dívek starších 21 let neuvedla, že by se její mluva v porovnání se střední školou zhoršila. Jako nejsilnější z faktorů ovlivňující mluvu respondentek se tedy projevil vliv rodinného prostředí a věk.

Na základě kapitoly, kde byly zjišťovány nejfrekventovaněji užívané vulgarismy studentkami ZČU se jako nejčastěji užívaná ukázala slovní spojení *ty vole, do prdele* a *do píči* nebo *ty píčo*. U slovního spojení *ty vole* bylo na základě výzkumu prokázáno, že dochází k neutralizaci jeho vulgarity. Toto slovní spojení je tedy velmi frekventované a zároveň sémanticky vyprázdněné, což bylo doloženo poměrně malou pozorností ze strany ostatních studentů směrem k tomuto slovnímu spojení. U slovního spojení *do prdele* však už k neutralizaci nedochází. Je sice velmi frekventované, ale ne sémanticky vyprázdněné a stále plní především psychohygienickou funkci. Slovní spojení *do píči* se vyznačovalo překvapivou frekventovaností v pozorováních ze strany respondentek a respondentů. Zároveň však u tohoto slovního spojení nedochází k sémantickému vyprázdnění, což bylo doloženo právě pozorností, kterou na sebe toto slovní spojení upoutávalo. Nicméně neutralizace se i tohoto slovního spojení do budoucna nedá vyloučit.

V návaznosti na předchozí odstavec se nabízí další otázka, zdali se vulgarita v mluvě dívek stává normou. V odpovědi na tuto otázku se můj názor shoduje s názorem Hirschové (1993, s. 103), která se domnívá, že u spontánních mluvených projevů z přátelského prostředí se pravděpodobně jedná o vyjadřovací kulturu nebo vyjadřovací normy jiného typu a pokleslé vyjadřování se tedy zřejmě stává normou spontánních mluvených projevů. Toto tvrzení se však nedá zobecňovat, protože úroveň mluvy jedince je věcí individuální a svoji roli zde budou opět hrát již zmíněné faktory. Závěrem je nutno dodat, že záměrem této práce nebylo zhodnocení jazykové úrovně studentek z pohledu pohoršeného mravokárce, protože takový pohled je jednostranný a nicneříkající. Záměrem práce bylo představit pohled na vulgaritu studentek Západočeské univerzity v mnoha souvislostech, které všednímu pozorovateli a především pohoršenému mravokárci mohou unikat.

Literatura

Atkinson, R. et al.: Psychologie Praha: Portál 2003. ISBN: 80-7178-640-3

Čmejrková, S.: Jazyk pro druhé pohlaví. In: F. Daneš a kol.: Český jazyk na přelomu tisíciletí. Praha: Academia 1997. ISBN 80-200-0617-6

Čmejrková, S.: Kdo je Ty? Jazyk pro dívčí časopis aneb syntetizovaná čtenářka. In: Jazyk a jeho užívání. Sborník k životnímu jubileu O. Uličného. Praha 1996, s. 265274.

Dorotíková, S.: Filosofie hodnot: Problémy lidské existence poznání a hodnocení. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze 1998. ISBN: 80-86039-79-X

Dorotíková, S.: Morálka a sociální soudržnost. Praha: Karolinum 2013. ISBN: 978-80-7290-631-4

Filipec, J. a kol.: Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Praha: Academia 2004. ISBN 80-200-1080-7

Grepl, M.: Příruční mluvnice češtiny. Praha: Nakladatelství Lidové noviny 2008. ISBN 978-80-7106-980-5

Havránek, B. a kol.: Slovník spisovného jazyka českého I-VIII. Praha: Academia 1989

Hirschová, M.: Pokleslé vyjadřování – běžná norma spontánních projevů?. In: Spisovná čeština a jazyková kultura 1, 1993, s. 101-103

Janošová, P.: Dívčí a chlapecká identita: vývoj a úskalí. Praha: Grada 2008. ISBN 978-80-247-2284-9

Jelínek, M.: Stylistika. In: Příruční mluvnice češtiny. Praha 1995, s. 699780.

Moldanová, D. (ed.): Žena jazyk literatura. Ústí nad Labem 1996 (zvl. příspěvek M. Jelínka: Existuje obecný styl ženský a mužský? tam i další literatura).

Kedron, K.: Genderové aspekty ve slovanské frazeologii: (na materiálu běloruštiny, polštiny a češtiny). Praha: Karolinum 2014. ISBN 978-80-246-2221-7

Kolařík, J.: Slang a argot v mluvě plzeňských studentů. In: Sborník přednášek ze IV. konference o slangu a argotu v Plzni 9.-12. února 1988 (2), Plzeň: Pedagogická fakulta v Plzni 1988

Kramulová, D.: Vulgarita: užíváme je rádi a stále častěji. Psychologie dnes, 2009, roč. 15, č. 1. s. 19-23

Lakoff, R.: Language and Woman's Place. In: Language in Society. Cambridge: Cambridge University Press. Apr 1973. Vol. 2, No. 1. pp. 45-80

Lorenz, K.: Das sogenannte Böse: Zur Naturgeschichte der Aggression. München: Deutschen Taschenbuch Verlag GmbH & Co. KG. 2007. ISBN 978-3-423-33017-6

Müllerová, O.: Dialog s muži a ženami rozdíly a shody. In: Přednášky z XLVII. běhu Letní školy slovanských studií. Praha 2004, s. 8596.

Nebeská, I.: Jak píše české feministky. In: Naše řeč 80, 1997, s. 1925.

Nebeská, I.: Funkčnost a kultivovanost v každodenní komunikaci. In: Spisovná čeština a jazyková kultura 1, 1993, s. 97-100

Pala, K.; Všianský, J.: Slovník českých synonym. Praha: Nakladatelství Lidové noviny 2008. ISBN: 478-80-7106-450-3

Paleček, M.: Muž a žena: otázky „přirozenosti“. In: Muž a žena v dnešním světě. Sborník příspěvků z kolokvia časopisu Prométheus. Hradec Králové: Nakladatelství Gaudeamus 2002. ISBN: 80-7041-647-2 (s. 29-37)

Pastyřík, S.: Smutný znak zhrubění rodinné komunikace. In: J. Jančáková a kol., Spisovná čeština a jazyková kultura 1993. Praha: FF UK 1995. ISBN 8085899027

Pennebaker, James W.: Testosterone as a Social Inhibitor: Two Cases Studies of the Effect of Testosterone Treatment on Language. In: Journal of Abnormal Psychology. Texas: University of Texas at Austin. Feb 2004. Vol 113. No. 1, pp. 172-175

Perner, Rotraud, A.: Tabu v rodinné komunikaci: o čem se v rodinách nemluví, ač by to bylo užitečné, Praha: Portál 2000, ISBN: 80-7178-363-3

Plaňava, I.: Spolu každý sám: v manželství a rodině. Praha: Nakladatelství Lidové noviny 1998. ISBN: 80-7106-292-8

Poněšický, J.: Agrese, násilí a psychologie moci. Praha: Triton 2005. ISBN 80-7254-593-0

Rejzek, J.: Český etymologický slovník. Těšín: Leda 2001. ISBN: 80-85927-85-3

Tannenová, D.: Ty mi prostě nerozumíš, aneb jak spolu mluví ženy a muži. Praha 1995. ISBN 80-204-0470-8

Přílohy

Obsah příloh

Příloha č. 1: Otázky strukturovaného interview

Příloha č. 2: Odpovědi respondentek

Příloha č. 3: Odpovědi respondentů

Seznam zkratk

EKN: Fakulta ekonomická

EL/FEL: Fakulta elektrotechnická

EKN/FEK: Fakulta ekonomická

FAV: Fakulta aplikovaných věd

FF/FIL: Fakulta filozofická

FP/FPR/PRA: Fakulta právnická

FS: Fakulta strojní

FZS/ZDRA: Fakulta zdravotnických studií

PED: Fakulta pedagogická

SŠ: Střední škola

VŠ: Vysoká škola

Příloha č. 1: Otázky strukturovaného interview

1. Sebereflexe studentek – určeno pouze pro studentky
 - a) Používáš vulgarismy – vůbec, téměř vůbec, občas, často, velmi často?
 - b) Uveď příklady vulgarismů, které používáš:
 - c) Za jakých okolností používáš vulgarismy?
Kdy a kde? Proč? V rozhovoru s kým? V reakci na co?
 - d) Porovnej své vulgární vyjadřování z období střední školy se stavem nyní:
 - e) Jak se mluví u vás v rodině?
 - f) Jací lidé z tvého okolí ovlivňují tvé jazykové chování negativně/ pozitivně.
Od obou uveď příklady.

2. Reflexe stavu problematiky – určeno pro studentky
 - a) Vadí ti, když studentky ZČU mluví na půdě ZČU sprostě?
 - b) Mohl/a bys vyjmenovat nějaké případy, kdy ses na akademické půdě setkala s vulgární mluvou u dívky, popřípadě u více dívek?
Uveď její/jejich přibližný věk či předpokládaný ročník studia:
Za jakých okolností mluvily vulgárně? (kde, s kým, o čem, ne/emotivní témata)
Uveď příklady vulgárních slov, která používaly:
 - c) Jaký je tvůj názor na hrubě mluvící dívku kdesi na chodbě ZČU?
 - d) Odkud si myslíš, že pramení důvody vysokoškolaček, aby mluvily hrubě?

3. Reflexe stavu problematiky – určeno pro studenty
 - a) Vadí ti, když studentky ZČU mluví na půdě ZČU sprostě?
 - b) Mohl/a bys vyjmenovat nějaké případy, kdy ses na akademické půdě setkala s vulgární mluvou u dívky, popřípadě u více dívek?
Uveď její/jejich přibližný věk či předpokládaný ročník studia:
Za jakých okolností mluvily vulgárně? (kde, s kým, o čem, ne/emotivní témata)
 - c) Uveď příklady vulgárních slov, která používaly:
 - d) Jaký je tvůj názor na hrubě mluvící dívku kdesi na chodbě ZČU?
 - e) Odkud si myslíš, že pramení důvody vysokoškolaček, aby mluvily hrubě?

Příloha č. 2: Odpovědi respondentek

Respondentka	SA 1	SA 2	SA 3
Věk	24	25	19
Fakulta	FF	FF	FAV
1.a)	„Občas.“	„Občas.“	„Občas.“
1.b)	„Do prdele, vole, idiot, ty pičo, nasraná, vyjebat, to je na hovno.“	„Ty vole, kráva, kretén, ty pičo.“	„Debil, blbec, nejradši mám kokot“
1.c)	„Na chodbě, venku, v kolektivu spolužáků, často po hodinách na cigáru. Je to úleva emocím.“	„Při zhodnocení výuky, člověka, vyjádření emocí a úleva.“	„Když jsem naštvaná, vytočená.“
1.d)	„Lepší.“	„Stejně, nemám horší kolektiv.“	„Jsem na tom líp.“
1.e)	„Ano - piča, prdel, debil, kokot, idiot.“	ne	ne
1.f)	„Negativně mě ovlivňuje přítel a rodiče. Pozitivně učitelé a malý brácha.“	„Negativně mě ovlivňují kamarádi, pozitivně rodiče a učitelé.“	„Negativně mě ovlivňují kluci, pozitivně holky.“
2.a)	„Podle toho, s kým hovoří.“	„Jak kdy, někdy je to moc hlasité a pak vadí.“	„Hlasité ano, jinak je mi to jedno.“
2.b)	„Na zápisu, v kuřáckém koutku. Bylo jim do 22 let. Používají to, co my.“	„Zápis, kuřácký koutek. Dívčí kolektiv řeší kluky a diskotéky. Je jim do 22 let. Používají to, co my.“	„Přecházela jsem mezi fakultama a holky se bavily o kamarádce: „Je to piča, vyspala se s kokotem z nějaké

			školy.“ Bylo jim cca 20 let.“
2.c)	„Švihla bych jí.“	„Mám chuť je oslovit a napomenout.“	„Nedělá to dobrý dojem, nemělo by se jí to stávat.“
2.d)	„Snaha vyrovnat se klukům, snaha zapadnout.“	„Snaha vyrovnat se klukům, nové prostředí, noví chlapi.“	„Přenáší se to ze střední školy.“
Projev	P 2	P 2	A 2

Respondentka	SA 4	SA 5	SA 6
Věk	21	19	20
Fakulta	EL	EKN	EKN
1.a)	„Občas.“	„Občas.“	„Občas.“
1.b)	„Třeba <i>do prdele</i> , to co pěkně řinčí.“	„ <i>Ty vole, to je na hovno.</i> “	„ <i>Do piče, to je na hovno.</i> “
1.c)	„Když něco nejde po mém, emoce. Když něco počítám do školy a jsem sama, nebo mezi spolužáky.“	„Mezi kamarády, spíš mezi holkami.“	„Když mi něco naštvě.“
1.d)	„Teď si to spíše uvědomuji, tak se to snažím nedělat, ale stejně to občas ujede. Je to lepší než na SŠ.“	„Podobné.“	„Už tak sprostá jako na SŠ nejsem.“
1.e)	„Ne, jen když rodiče něco naštvě.“	„Jak kdy: ze srandy, když se pije.“	„Ne.“
1.f)	„Negativně spolužáci, pozitivně rodiče.“	„Negativně i pozitivně kamarádi.“	„Negativně kamarádi, pozitivně rodina.“
2.a)	„Když to není pořád, tak ne.“	„Jak kdy.“	„Nevadí mi to, je mi to jedno.“
2.b)	„ <i>Ty vole</i> se používá	jsou tu krátce	jsou tu krátce.

	všude a není to pěkné.“		
2.c)	„Není to hezké, u holky obzvlášť ne.“	„Nevšimnu si.“	„Nevšimnu si.“
2.d)	„Styk s lidmi, kteří se nehlídají. Lidé začali celkově mluvit víc sprostě.“	„Prosazení se v partě.“	„Prosazení se v partě. Mluví tak proto, protože tak mluví ostatní.“
Projev	A 1	A 2	A 2

Jméno	SA 7	SA 8	SA 9
Věk	20	22	19
Fakulta	Cizí jazyky	Cizí jazyky	Cizí jazyky
1.a)	„Občas, spíš si to myslím, než abych to říkala nahlas.“	„Občas, když mě něco naštvě, ani to nevnímám, že něco takového řeknu.“	„Výjimečně (k situaci).“
1.b)	„ <i>Do prdele, do píčí, ty vole.</i> “	„Anglický <i>fuck.</i> “	„Oslovení <i>vole, do prdele</i> (když zakopnu), výraz <i>píčovina.</i> “
1.c)	„Občas se mi něco nepovede, to prostě člověk musí vypustit, ale mezi lidmi se krotím.“	„Když mě něco naštvě, něco se mi nedaří. Ve škole se snažím ovládat.“	„ <i>Píčovinu</i> používám hodně ve spojení se školou. Když někomu něco vysvětluji, něco jednoduchého a chci, aby si to zapamatoval. To funguje a lidi na to reagují.“
1.d)	„Teď je to horší. Na střední škole jsem se moc neprojevovala a to se teď projevuje víc, ale nepřeháním to. Nelíbí se mi to.“	„U mě lepší, jsem starší a klidnější.“	„U mě se nic nezměnilo, nikdy jsem vulgární slova moc nepoužívala.“

1.e)	„Dostanu vynadáno za sprosté výrazy, u nás se mluví slušně.“	„Také dostanu vynadáno, ale táta je docela sprostěj a výbušněj. Jinak máma ne.“	„Není to na denním pořádku mluvit sprostě, jen ve výjimečných situacích.“
1.f)	„Pozitivně rodina, upozorní mě. Negativně lidé, co mě naštvou.“	„Negativně okolí, slyšíme to všude. Pozitivně rodina, ale u té už teď stejně nemá cenu, aby nás vychovávala, už je pozdě.“	„Negativně kamarádi ze školy, z koleje. Pozitivně prarodiče a učitelé.“
2.a)	„Podle toho jak moc.“	Vadí mi to vždy a všude.“	„Netrhá mi to žíly, ale nehodí se to. Nesmí to být při veřejném projevu.“
2.b)	„Nevzpomenu si.“	„Nevzpomenu si.“	„Potkávám tady skupinky, které se baví jako dlaždiči. Prvačky anebo pak ty hodně starší. Řešili věci mimo školu, používaly slova jako <i>zmrda</i> , <i>šmejd</i> , <i>do hajzlu</i> . Většinou se to týkalo popisu někoho.“
2.c)	„Přijde mi to nehezké.“	„U holky mě to zarazí.“	„Pokud neuráží přímo mě, tak mi do toho nic není. Ne že by mi to nevadilo, ale je to její osobní projev. Neřeším to.“
2.d)	„Je to trend. Hodně pijí například alkohol a tohle patří k tomu.“	„Přijde mi, že teď tak mluví každý a nikdo se nad tím nepozastavuje.“	„Asi kdysi chtěly zapadnout do party, která takhle mluvila, a

	Chtějí být "in".“	Dělají to automaticky, je to součástí jejich chování.“	jim to zůstalo. Možná se to u nich používá doma. Myslím si, že nikdo to nepoužívá sám od sebe.“
Projev	B 2	A 1	C 2

Respondentka	SA 10	SA 11	SA 12
Věk	20	20	20
Fakulta	Cizí jazyky	Cizí jazyky	Cizí jazyky
1.a)	„Občas.“	„Občas.“	„Docela často.“
1.b)	„Když už pořádně, tak jebat.“	„Do háje, do prdele, i něco horšího občas.“	„Kurva, do prdele, na něco seru.“
1.c)	„Když jsem naštvaná, potřebuju si ulevit, řeknu <i>jebat</i> . Ve škole to moc nepoužívám.“	„Kleji hlavně doma. Něco mi spadne, nedaří se mi.“	„Když mě někdo naštve, něco nestíhám ve škole, něco mi nejde se naučit, tak nadávám. Občas i v kolektivu spolužáků.“
1.d)	„Pořád stejně, nejsem zvyklá používat vulgární výrazy často.“	„Stejně.“	„Bylo to na střední škole horší.“
1.e)	„Slušně.“	„Slušně.“	„Naši to nemají rádi.“
1.f)	„Ve třídě máme jednu slečnu „od rány“, ale neovlivní mě to.“	„Pozitivně profesori na škole, negativně asi nikdo.“	„Pozitivní lidé na mě mají pozitivní vliv. Když mě někdo naštve, tak na něj pak nadávám. Když se o něm bavím - i třeba na školním dvoře.“
2.a)	„Ano.“	„Nesetkala jsem se s tím.“	„Nemusím to.“
2.b)	„Spolužačka mluví jako dlaždič. Je jí	„Nevím, co si o ní mám myslet. Je to	„Spolužáci si dělají srandu, <i>serou na to, do</i>

	kolem 20 let.“	dívka, jemné stvoření a ty vulgarismy by tolik užívat neměla...možná vůbec.“	<i>prdele, je to na hovno, někdo je kretén.“</i>
2.c)	„Nelíbí se mi to.“	„Nelíbí se mi to.“	„Je nevychovaná, chce zaujmout a upoutat pozornost.“
2.d)	„Nepřemýšlí nad tím, jak to vypustí z pusy. Pramení to z okolí, možná z rodiny.“	„Chytanou se špatné party, školou to určitě nebude.“	„Vlivem kolektivu.“
Projev	B 1	A 1	B 2
Respondentka	SA 13	SA 14	SA 15
Věk	19	20	21
Fakulta	Cizí jazyky	Cizí jazyky	Cizí jazyky
1.a)	„Vůbec.“	„Občas.“	„Často (jen na koleji).“
1.b)	„Nic.“	„Ty vole (často), <i>prdel.</i> “	„Ty vole, <i>sračky</i> ...když jsem hodně naštvaná.“
1.c)	„Nic.“	„Když jsem naštvaná, když jsem sama.“	„Mezi kamarádkama na koleji. Nikdy nevztahuji vulgární slova na lidi. Spíš když mě něco štve.“
1.d)	„Stejně.“		
1.e)	„Slušně.“	„Slušně.“	„Slušně. Občas táta, když se naštvá, ale mě za sprosté slovo vynadá.“
1.f)	„Negativně mě nic neovlivní, pozitivně rodina.“	„Měla jsem kamarádku a ta říkala pořád <i>ty vole</i> , a to jsem od ní pochytila. Pozitivně rodina.“	„Nevzpomenu si.“
2.a)	„Je to neslušné.“	„Mě to rozčiluje na	„Není to vhodné.“

		přednáškách, když někdo nadává hlasitě na konkrétní lidi.“	
2.b)	„Před budovou se mi to stává.“	„Na přednášce. Dvě hlasité slečny a zaslechla jsem slova jako <i>píča</i> a podobně. To snad musela slyšet i profesorka. Bylo jim tak 20 let. Bylo to k přednášce, že jí nerozumí francouzské slovo, které řekla, a že jí neslyší. Byly to konkrétní nadávky k předmětu.“	„Neslyšela jsem moc od spolužáků, ale někdy nějaké sprosté slovo ulítne profesorům.“
2.c)	„Není vychovaná.“	„Být klukem, tak se mi nelíbí.“	„Kdybych já takhle mluvila, styděla bych se za sebe, a byl by to člověk, se kterým bych se nemohla bavit o důležitých věcech týkajících se životního prostředí a planety. Odsoudím ji za její mluvu.“
2.d)	„Zalíbení, je to běžné.“	„Vliv party.“	„Zapadnout, někdy to ani špatně nemyslí.“
Projev	N 1	A 1	A 2

Respondentka	SA 16	SA 17	SA 18
Věk	25	27	23
Fakulta	FF	Cizí jazyky	FP
1.a)	Občas	„Často - dáno mojí psychikou. Není mi to příjemné.“	„Záleží na situaci.“

1.b)	„Kurva, ty vole, do prčic.“	„Vole často, do prdele, to je kráva, ale neubírám se k horším slovům.“	„Do prdele, do píči.“
1.c)	„Když mě něco naštve. Abych něco řekla sprostého ve škole, to se musíme s holkama hodně dobře znát.“	„Ve škole takhle nemluvím, když mluvím, tak se to týká vztahu s mým bývalým, ale mezi kamarády ve škole řeknu maximálně <i>ty vole</i> .“	„S kamarády i se spolužáky, záleží na lidech.“
1.d)	„K lepšímu.“	„Bylo to na střední škole horší.“	„Na „vejšce“ se více hlídám.“
1.e)	„Slušně.“	„Používáme minimálně vulgarismů.“	„Sprostě.“
1.f)	„Pozitivně rodina, negativně nikdo.“	„Pozitivně prarodiče a praprarodiče, negativně kamarádi a mimoškolní prostředí.“	„Vzdělání lidé a lidé z práce mě ovlivňují pozitivně. Kamarádi se uvolní a já také a jsem sprostější.“
2.a)	„Podle toho kde. Když je to přímo při hodině a je to slyšet přes celou třídu, tak je to neslušné, ale jinak je mi to jedno.“	„Vadí mi to.“	„Ano, zarazím se a nepřijde mi to vhodné.“
2.b)	„V tramvaji jsem zaslechla, ale spíše mladší ročníky. Pomlouvaly učitele a používaly slova jako <i>ty pičo, ty vole, ty krávo, debile</i> . Pak taky kámoška zadávala do studijního systému	„Zaslechla jsem skupinky na cigaretě. Najednou ty lidé změní chování. Řeší osobní život anebo učitel je, protože dal nějaký test anebo že neupozornil, že tam budou ty a ty otázky a	„Všimla jsem si, že holky za každým slovem řeknou <i>vole</i> a ani si to neuvědomují. Je jim kolem 20 let.“

	podklady a klela: „Zasranej systém, vykašlu se na to. Celý moje studium bude v háji!“	ty a ty témata. Používají slova jako, <i>kráva, debil, idiot.</i> “	
2.c)	„Pokud mě to neruší, je mi to jedno.“	„Nelíbí se mi to. Pokud někoho takhle slyším mluvit, strhává mě to k negativním emocím.“	„Nelíbí se mi to.“
2.d)	„Mají to ze střední školy, nebo z rodiny a používají to pořád. Zatím jim asi nenaznačilo okolí, že tady už jsou na vyšším „levelu“.“	„Je to dáno dobou a médii. V televizi je vidět, že se komunikace ubírá jiným směrem. Také je to dáno prostředím, kamarády a zaměstnáním.“	„Mají to naučené. Vyjadřují se jako lidé z jejich okolí, nebo se baví se zaostalejšími - primitivnějšími lidmi.“
Projev	P 1	C 2	B 2

Respondentka	SA 19	SA 20	SA 21
Věk	23	22	26
Fakulta	EKN	EKN	Cizí jazyky
1.a)	„Občas.“	„Občas.“	„Občas v ruštině.“
1.b)	„Ty vole, do prdele.“	„Ty vole (nejčastější).“	„Bled', ty vole.“
1.c)	„Nadávám po nahromadění stresu, dávám si pozor, ke komu si to mohu dovolitq	„Nadávám v autě, musím vědět, že si to k někomu mohu dovolit.“	„Nadávám, když se mnou zmítají emoce, mezi spolužáky moc ne, vulgarismus používám ke zvýraznění.“
1.d)	„Používám méně vulgarismů.“	„Používám vulgarismů méně, nebyli jsme ještě vyselektováni.“ na veřejce mě lidé soudí dle toho, co dělám,	„Sprostým slovům jsem se naučila až na koleji v Rusku

		musím jednat s podniky a s nadřízenými.“	
1.e)	„Naše rodina používá minimálně vulgarismů. Jednou řekla máma: "Do prdele, zkysnul mi guláš." To jsme tenkrát jeli do Chorvatska a ona ho měla zavařenej ve sklenicích.“	„Vulgarismy používáme minimálně.“	„Slušně.“
1.f)	„Pozitivně mě ovlivňují učitelé a jednání s vysokými pozicemi (ředitel firmy). Když se snažím mluvit spisovně, někdy mi to zní až nepřirozeně.“	„Pokud někdo opakuje nějakou hlášku, začnu ji používat taky a to se mi nelíbí.“	„Nejvíce mě ovlivní nejbližší lidé, negativní se snažím nepřijímat.“
2.a)	„Snažím se promíjet věci, které sama používám. Ale pokud je to nahlas a nehodí se to, tak mi to vadí.“	„Člověk mluvící vulgárně u mě klesá v ceně, moc se s tím nesetkávám.“	„Stává se to zřídka a vadím mi to, není to inteligentní, slyším to u nižší vrstvy.“
2.b)	stejný příklad jako vedle (viz SA 20)	„Máme novou spolužačku, má potřebu požívat vulgarismy i ve chvílích, kdy řešíme běžné životní situace, zarazilo mě to, je jí 22, bydlí na Vysočině, používá to, když je klidná a když je zapálená pro věc, "něco je zkurvený, v	„Na univerzitě jsem se s tím nesetkala.“

		prdeli"	
2.c)	„Nelíbí se mi to.“	„Nelíbí se mi.	„Nelíbí se mi.“
2.d)	„Záleží na tom, kde žijí, je to zvyk anebo má hodně špatnej den.“	„Záleží na tom, kde tito lidé žijí. Možná je to zvyk anebo má hodně špatnej den“.	„Je to část kultury, v každém jazyce se občas baví sprostě.“
Projev	B 1	B 1	A 1

Respondentka	SA 22	SA 23	SA 24
Věk	23	22	23
Fakulta	ZDRA	ZDRA	PED
1.a)	„Občas.“	„Zřídka.“	„Občas.“
1.b)	„Do prdele, zmrda (na fotbale).“	„Ty vole, do prdele.“	„Klasicky: vole.“
1.c)	„Když jsem naštvaná, když se hádám.“	„Používám je s nadsázkou, jako ironii v té nadsázce.“	„Když mě něco vytočí, naštve.“
1.d)	„Stejně.“	„Stejně.“	„Stejně.“
1.e)	„Máma občas mluví sprostě.“		„U nás slušně.“
1.f)	„Škola, prarodiče a knížky pozitivně, lidé na fotbale, tramvaj negativně.“	„Pozitivně gympl, knížky, negativně tramvaj.“	„Kamarádi spíš pozitivně.“
2.a)	„Vadí.“	„Vadí, když je používají často.“	„Vadí. Když je to mezi řečí, tak mi to nevadí. Mě to taky občas ujede.“
2.b)	„Když holky pomlouvají.“	„Za spolužačku se stydím, když s ní jedu busem. Říká: <i>do prdele, no ty vole</i> , je to slyšet přes půl autobusu. Nejradši bych vystoupila.“	„Slyším běžně, ale konkrétně si nevzpomenu.“

2.c)	„Nelíbí se mi to.“	„Nelíbí se mi to.“	„Pěkné od holky to není. Na půdě školy by měl člověk zůstat neutrální a nepřítahovat pozornost tímto způsobem.“
2.d)	„Z domova, teď je to hodně rozšířené.“	„V předchozím vzdělání a od kamarádů.“	„Životní zážitky, situace v rodině, jsou zvyklé a nepřijde jim to divné.“
Projev	C 1	A 1	C 1

Respondentka	SA 25	SA 26	SA 27
Věk	19	19	20
Fakulta	EKN	EKN	LÉK
1.a)	„Hodně mezi přáteli a rodinou.“	„Často mezi přáteli.“	„Často.“
1.b)			„Do prdele, kurva, ty vole. Pak občas, když se to týká chlapa tak "ty čůráku".“
1.c)	„Když se bavíme o politice, v dopravě, mezi spolužáky, když nás něco našťve, co se týká školy, když je hodina nudná.“	„Já občas při normální mluvě a při konfliktu. Když nám ve škole zadají úkol.“	„V autě, v hádce s někým, někdy s kamarády na pivu.“
1.d)	„Lepší, teď už vulgarismy používám ve významu slova, dříve to byla trendy záležitost.“	„Lepší. Teď je použiji, když mě něco našťve anebo když si to neuvědomuji.“	„Zmírnilo se to, na SŠ to bylo horší.“
1.e)	„Poměrně slušně. Táta si ale občas zlost vyleje.“	„Většinou slušně, ale při konfliktech ta slova "lítají".	„Občas mluvíme vulgárně.“

1.f)	„Na střední škole starší profesori a rodina určitě pozitivně. Potom je to nářečí, kde bydlím, to mě asi ovlivňuje nejvíc.“	„Rodina (pozitivně), kamarádi, když něco pochytil z filmů, tak se to rozšíří.“	„Od kamarádů negativně, od rodiny a školy pozitivně.“
2.a)	„Nevadí, záleží, o čem se baví.“	„Nevadí, je to jejich věc.“	„Jsou na VŠ, měly by mít lepší slovník.“
2.b)	„Určitě, ale nevybavím si, je to mimo oficiální prostory (<i>vole</i>).“	„Setkávám se, ale nevybavím si to zpětně, většinou řeší školu a volný čas (<i>debil, kretén</i>).“	„Slyším vulgarismy často, když vypráví o zkouškách, nadávají na profesory (<i>ten debil mě vyhodil</i>), je jim tak 20 až 24 let.“
2.c)			„Když je navztekaná, tak to chápu, ale když je v pohodě a mezi řečí začne " <i>ty vole a ty krávo</i> ", tak je to nevhodné.“
2.d)	„Když na sebe chtějí v jednu chvíli upozornit.“	„Chtějí být zajímavé a něčím víc, než ty ostatní, aby byly nadřazené anebo aby s nimi splynuly.“	„Přenáší se to ze střední školy a pokračují v tom dál.“
Projev	C 2	B 2	A 2-3

Respondentka	SA 28	SA 29	SA 30
Věk	20	20	19
Fakulta	ZDRA	ZDRA	ZDRA
1.a)	„Každý den, často.“	„Občas.“	„Ani ne.“
1.b)	„ <i>Ty vole, je to kráva</i> , ty méně výrazné, hrubé moc ne.“	„Málokdy vole.“	„ <i>Ty krásu, ty vole</i> .“

1.c)	„Když se leknu, něco mě udiví.“	„Když jsem našťvaná.“	„Když mě něco našťve.“
1.d)	„Stejně.“	„Stejně.“	„Na SŠ jsem byla v pubertě a byla jsem hodně sprostá, teď už jsem uklidněná a nemám potřebu. A sama jsem si řekla, že by bylo na čase přestat mluvit sprostě.“
1.e)	„Slušně.“	„Slušně.“	„Táta je cholerik, takže občas něco použije, ale jinak mluvíme dobře.“
1.f)	„Kamarádi pozitivně i negativně.“	„Kamarádi pozitivně.“	„Kamarádi negativně i pozitivně.“
2.a)	„Ani ne, už jsem na to zvyklá.“	„Mně to vadí.“	„Neřeším to.“
2.b)	„Na univerzitě ani ne.“	„Nesetkala.“	„Zaznamenala určitě, mluví a nadávají si "ty krávo, ty vole".“
2.c)	„Záleží na hrubosti, ale když jsou to "nižší" vulgarismy, tak to jde.“	„Je to nevhodné.“	„Hned je vidět, že nedokáže používat normální mluvu.“
2.d)	„Z rodiny.“	„Z rodiny.“	„Z party.“
Projev	C 2	C 1	C 1

Respondentka	SA 31	SA 32	SA 33
Věk	21	21	20
Fakulta	PED	PED	FZS
1.a)	„V podstatě pořád.“	„Spíše nepoužívám.“	„Pořád - ty vole.“
1.b)	„Kurva, do prdele, vole, piča, všechno možný.“	„Pinda, ale ne často.“	„Ty vole.“
1.c)	„Při konverzaci o někom, v reakci na něco, ať už se jedná“	„Když jsem našťvaná.“	„Hodně v hospodě.“

	o pozitivní či negativní podnět, např. "Kurva to je dobrý!".		
1.d)	„Jsem mnohem slušnější.“	„U mě stejné.“	„Stejně.“
1.e)	„Jak kdy.“	„Slušně.“	„Máma nadává.“
1.f)	„Celou SŠ jsem strávila s klukama a mluvila jsem jako dlaždič, teď jak jsem s holkama, tak se klidním.“	„Ani na SŠ jsem nemluvila sprostě, takže stejně.“	„Moje mamka negativně, pozitivně působí teta.“
2.a)	„Moc ne.“	„Jak kdy.“	„Nevadí mi, když se to občas vloží mezi slova.“
2.b)	„Zaslechnu občas něco, ale ne výrazně.“	„Zaslechnu občas něco, ale nic moc.“	„Moc jsme se s tím nesetkali.“
2.c)	„V soukromí a potichu mi to nevadí, nahlas to nemám ráda.“	„Nemám to ráda, ani u kluků mi to nepřijde hezké.“	„Nehodí se mi to k ní a je jedno jestli studuje nebo ne.“
2.d)	„Prostředí, oblast Čech, parta.“	Prostředí, oblast Čech, a samozřejmě parta.	„Z domova, parta.“
Projev	C 3	A 1	C 1

Respondentka	SA 34	SA 35	SA 36
Věk	20	22	21
Fakulta	FZS	EKN	FF
1.a)	„Pořád <i>ty vole</i> anebo <i>do prdele</i> .“	„Občas, snažím se je nepoužívat.“	„Často.“
1.b)	„ <i>Ty vole, do prdele</i> .“	„ <i>Ty vole, do prdele</i> .“	„ <i>Vole</i> často, silnější vulgarismy jen výjimečně.“
1.c)	„Když mi něco nejde, nemám svůj den.“	„Když mě něco naštvě, omylem to použiji, když nechci.“	„V rozhovoru s kamarády jsem sprostá.“
1.d)	„Stejně.“	„Stejně.“	„Vždycky jsem říkala

			<i>vole</i> , v tomhle je to stejné.“
1.e)	„Táta nadává.“	„Kamarádi negativně, rodina pozitivně.“	„Máma mluví hodně sprostě.“
1.f)	„Táta negativně, nadává pořád.“	„Vadí.“	„Moje máma negativně, přítel pozitivně.“
2.a)	„Nesetkala jsem se s tím zatím na univerzitě.“	„Vadí.“	„Do určité míry mě to nevadí, sama mluvím sprostě, nesmí to být moc nápadné.“
2.b)	„Nesetkala jsem se s tím, jsme tu krátce.“	„Slýchávám <i>"ty pičo"</i> .“	„Od kolegyně slýchávám <i>"ty vole"</i> , občas když na někoho nadáváme, tak řekneme, že je to <i>kráva</i> .“
2.c)	„Nelíbí se mi to.“	„Nelíbí se mi to.“	„Záleží na jaké je to úrovni. Pokud tam bude „píčovat“ jednu <i>píču, kurvu, kundu</i> za druhým, tak se mi to nebude líbit. Jsem ochotna leccos tolerovat vzhledem k tomu, jak sama mluvím.“
2.d)	„Parta.“	„Rodina, kamarádi.“	„Myslím si, že je v tom velký vliv rodiny. U mě to tak je. Nemysli si prosím tě, že jsme nějaký křováci.“
Projev	A 1	B 1	B 3

Respondentka	SA 37	SA 38	SA 39
Věk	21	23	22
Fakulta	FF	EKN	FF
1.a)	„Občas.“	„Občas.“	„Občas.“
1.b)	„Do prdele, ty vole, ty krávo, to si ze mě děláš prdel, to mě zase něco nasralo, to jsou kurvy.“	„Až na ty kurvy je to stejné jako u kolegyně“	
1.c)	„Nadávám na banky, na zákazníky, na kluky.“	„Když mě něco naštvě. Když jsme měli problémy s bytem, tak to všechno bylo směřováno na dělníky a řemeslníky anebo rozhovory co se týče problémů a politiky.“	„Když mě něco naštvě, většinou, když jsem sama.“
1.d)	„Jsem sprostější teď.“	„Jsem teď klidnější.“	„Stejně.“
1.e)	„Slušně. Když se řekne sprostý slovo, tak to znamená, že je nějaký průser.“	„Slušně.“	„Slušně.“
1.f)	„Já když poslouchám kamaráda, tak jsem potom sprostá jako dlažďič. Když jsem ve společnosti kluků, tak mluvím hůř, ve společnosti slečen mluvím víc slušně.“	„Kamarádi mne ovlivňují negativně i pozitivně, o co víc jsou kamarádi sprostější, o to víc jsem já slušná a klidná.“	„Nevím.“
2.a)	„Je hezčí, když mluví slušně.“	„Ano.“	„Nemělo by se, ale občas to každéj řekne.“
2.b)	„Kolem mě mluví na univerzitě docela slušně, maximálně řeknou, že je to v	„Holky na univerzitě jsou slušné, sprostě holky mluví o zkouškovém nebo	„Nevšimla jsem si.“

	<i>prdeli</i> , nebo že je to <i>průser</i> , ale jinak ne, jinak mluví docela slušně.“	před odevzdáváním seminárky.“	
2.c)	„Já sice mluvím sprostě ale u ostatních se mi to nelíbí.“	„Mě se to nelíbí, občas mluvím sprostě, ale dávám si bacha kde. Nemám ráda, když je někdo klidný a má vulgarismy v běžné mluvě.	„Je asi naštvaná, ale nemělo by se to.“
2.d)	souhlasí s názorem respondentky SA 38	„Za všechno můžou chlapi a čím více se s nimi holky baví, tím více holky přijímají jejich chování.“	„Je to tím, že se naštvou emočně.“
Projev	A 4	A 2-3	A 1

Respondentka	SA 40	SA 41	SA 42
Věk	20	20	22
Fakulta	FF	FF	FPR
1.a)	„Občas.“	„Občas.“	„Téměř vůbec.“
1.b)	„Do prdele, ty vole.“	„Do prdele, ty vole.“	„Vůl“ mi občas ujede.“
1.c)	„Když má člověk stres nebo když mu nejde škola, když se o něco snaží a nejde to, z radosti občas také řekne nějaké sprostší slovo.“	„Když se mi něco nepovede.“	„Když pospíchám a „Ujede mi tramvaj, když mě někdo naštvě, ve stresu, když mě někdo naštvě a vyprávím to kamarádce, před přítelem si sprostá slova nedovolím.“
1.d)	„Mluvila jsem hůř,	„Stejně.“	„Stejně.“

	nyní se více kontroluji.“		
1.e)	„Slušně.“	„Slušně.“	„Slušně. Maminka je učitelka , táta se občas "rozjede".
1.f)	„Na SŠ učitel češtiny pozitivně , negativně spolužáci na střední.“	„Negativně prostředí školy, kde člověk slyší více sprostých slov, než normálně, pozitivně internet.“	„Velký vliv rodiče, maminka je učitelka, kolektiv mě hodně ovlivňuje. Záleží jak kdo a na situaci.“
2.a)	„Docela jo.“	„Občas ano.“	„Hodně vadí, ano, v menze, o přestávkách, setkávám se s tím často.“
2.b)	„ <i>Do prdele, ty vole, píča.</i> “	„ <i>Do prdele, ty vole, píča.</i> “	„ <i>Do píči, kurva, krávo</i> - takto se titulují.“
2.c)	„Nejde mi to k holkám, holka by měla být jemná a něžná a takhle by mluvit neměla.“	„U holky se mi to nelíbí.“	„Nelíbí se mi to. Pokud je to na ulici, tak povytáhnou obočí, ale pokud ty holky znám, tak si už o nich myslím opravdu svoje
2.d)	„Chtějí zapůsobit, frajeřina, rodina.“	„Rodinné prostředí , frajeřina.“	z domova, z kolektivu. Myslí si, že je to stylové a že jsou něco víc, když to používají.“
Projev	A 1	A 1	A 1

Respondentka	SA 43	SA 44	SA 45
Věk	22	23	23
Fakulta	PED	PED	PED
1.a)	„Někdy ano .“	„Občas .“	„Často.“
1.b)	„ <i>Vole, do hajzlu, do prdele.</i> “	„ <i>Ty vole, do prdele, už mi to sere.</i> “	„ <i>Do prdele, kurva, do píči.</i> “
1.c)	„Když mě někdo našťve, když se bavím	„Když mě něco našťve, když mi něco spadne,	„Když sem našťvaná, když se mi něco

	na párty s kamarády, tak to od nich pochyťím, vulgarismy jsou mi jinak nepříjemné.“	když si nakopnu palec, když chci expresivně vyjádřit náhlý pocit, v uzavřené společnosti přátel se tolik nehlídám.“	nepovede, s kamarády a i doma, také ve škole, ale spíš, když se mi něco nepovede.“
1.d)	„Stejně.“	„V pubertě to bylo trochu horší.“	„Je to stejné.“
1.e)	„Slušně, ale táta hodně používá "vole".	„Mamka mluví slušně, taťka občas, brácha, když mu ujíždí vlak.	„Táta hodně nadává, mamka se snaží a ségra je taky sprostá.“
1.f)	„Hodně mě ovlivňují kamarádi z Plzně a Domažlicka, přejímám "todle, túto, copa" .“	„Neovlivňuje mě nic.“	„Média. Když sleduji seriál, kde mluví sprostě, tak pak také mluvím sprostě.“
2.a)	„Je to divné, setkávám se často.“	„Záleží, pokud je to v normě a za jaké je to situace. U kafe mi to nevadí, ale pokud je to ve škole za formální situace, tak mi to vadí.“	„Trošku, i když sama mluvím sprostě.“
2.b)	„Do píči, kurva, krávo - takto se titulují.“	„Jedna spolužačka mluví hodně sprostě, je celá hodně "od rány", je hodně expresivní, mám jí ráda, ale překvapuje mě to. Má 23 let. Říká "do píči" a ze randy nás oslovuje "čau děvky", našťvaná ani nebývá, má to jako běžnou součást slovníku. Zažila jsem i učitelku: "Holky už mě	„To samé co říkám já.“

		fakt <i>neserte</i> ".“	
2.c)	„Není to dobrá vizitka, záleží na kontextu.“	„Záleží na situaci, pokud je to hlasité a o intimnostech, tak už je to hodně přes čáru.“	„Když mluví hodně sprostě v každé větě, tak mi to vadí, ale když se to hodí, tak to nevadí.“
2.d)	„Z domova, kolektivu.“	„Chtějí být zajímavé, drsné, je tu vliv rodiny, jsou expresivní.“	„Chtějí pozornost.“
Projev	C 1	P 2	B 2

Respondentka	SA 46	SA 47	SA 48
Věk	21	20	23
Fakulta	ZDRA	ZDRA	FIL
1.a)	„Občas.“	„Občas.“	„Občas.“
1.b)	„Ty vole, prdel, do prdele (furt), hovno (i ve škole).“	„Ty vole, prdel, do prdele (furt), hovno - to používáme i ve škole.“	„Do prdele, do pekla.“
1.c)	„Když sem našťvaná.“	„Když sem našťvaná.“	„Snažím se sprostým slovům vyhýbat. Když mi něco hodně rozruší, něco nečekaného, tak je použiji.“
1.d)	„Pořád stejné.“	„Zlepšila sem se.“	„Snažím se jim více vyhýbat.“
1.e)	„Doma používáme maximálně zmíněná slova.“	„Doma používáme zmíněná slova, občas padne něco horšího.“	„Bez vulgarismů.“
1.f)	„Kluci a opilí kluci - negativně.“	„Nenechám se ovlivnit.“	„Filmy, studium.“
2.a)	„Když to nejsou brutálně sprostá slova, tak ani ne.“	„Asi by se některé měly krotit. Pokud to není hrozný, tak nevadí.“	„Není to hezké.“
2.b)	„Známe dívku, co říká	„V tramvaji slýcháme	„Vyhýbám se takovým

	" <i>ty píčo</i> " za každým slovem, je neoblíbená a snažíme se s ní moc nebavit - je divná celkově, o hodině například řekla při testu: " <i>to si děláte prdel</i> " a slyšel to i učitel, je jí 21 let.“	sprosté holky pořád,	lidem, humanistky mluví sprostě.“
2.c)	„Nelíbí.“	„Třeba " <i>prdel</i> " říká každý, ale při hodině by bylo dobré se krotit.“	„Humanistky neposlouchám.“
2.d)	„Hraje tam asi roli ego, zrovna u té naší spolužačky, je namyšlená.“	„Hraje tam asi roli ego, zrovna u té naší spolužačky, je namyšlená.“	„Okruh přátel, mimo školu.“
Projev	B 2	B 2	A 1

Respondentka	SA 49	SA 50	SA 51
Věk	20	20	22
Fakulta			ZDRA
1.a)	„Občas.“	„Občas.“	„Jasně.“
1.b)	„ <i>Ty vole, do prdele, debil, blbec, idiot;</i> některý holky jsou kolikrát sprostější než kluci.“	„ <i>Ty vole, do prdele, debil, blbec, idiot -</i> ve škole občas.“	„ <i>Kráva, vole -</i> o někom řekneme, že je <i>kráva, do prdele, do háje, kruci.</i> “
1.c)	„Když jsem naštvaná, prostě emoce - ženská klasika.“	„Když se mi něco nepovede.“	„Odvíjí se to od společnosti. Používám je např. když mám radost nebo pro zabarvení jazyka.“
1.d)	„Stejně.“		„Lepší.“
1.e)	„U nás máme zákaz mluvit sprostě.“	„Nemluvíme sprostě.“	„U nás se mluví docela slušně.“

1.f)	„Nenechám se moc ovlivnit.“	„Kamarádky - pozitivně i negativně.“	
2.a)	„Ano, jsou to přehnané situace.“	„Jo, hysterky mi vadí, když je to na veřejnosti. Já také nemluvím sprostě na veřejnosti.“	„Nelíbí se mi to.“
2.b)	„Nevzpomenu si.“	„Nevzpomenu si.“	„Ráno plná tramvaj. U dveří stojí spousta středoškoláků a kámoška to nesnáší, tak vykřikovala na jednu holku, co tam překážela, že jí "rozmrdá hlavu o tu tyčku". Slečna se na ní vyděšeně podívala a kamarádka dodala: "No moc nečum".; "ty vole". Jinak je normální, ale často říká: "kurva drát".“
2.c)	„U nás doma se takhle mluví běžně.“	„Nelíbí se mi to, je to hysterka.“	„Nelíbí se mi to.“
2.d)	„Prostředí kde vyrůstají.“	„Prostředí kde vyrůstají.“	„Dnes se mluví sprostě běžně, výjimkou jsou nábožensky založení.“
Projev	C 2	B 1	C 2

Respondentka	SA 52	SA 53	SA 54
Věk	23	21	21
Fakulta	ZDRA	PRA	VYTV
1.a)	„Jasně.“	„Výjimečně.“	„Často.“
1.b)	„Do prdele.“	„Ty vole.“	Používám to, co všichni ostatní -

			<i>do prdele, kurva, do píči, do prdele, sakra práce; všechno, co tě napadne.“</i>
1.c)	„Někdy ano.“	„Když mi něco rozčílí a spíš v kolektivu, než ve dvojici, i mezi spolužáky.“	„Když nadávám, něco mi rozčílí, takhle mluvím spíš s klukama.“
1.d)	„Lepší.“	„Lepší.“	„Dřív sem je nepoužívala.“
1.e)	„U nás se mluví taky slušně, ale mám mladšího brácha a ten nepoužije větu, aby za ní nedodal "ty vole".	„Bez vulgarismů.“	„Nemluvíme sprostě.“
1.f)		„Kluci- negativně.“	„Přítel mě ovlivňuje negativně.“
2.a)	„Nelíbí se mi to.“	„Ano.“	„Ať si každá mluví, jak se jim chce. Holky moc nesleduju a nebavím se s nima, bavím se s klukama.“
2.b)	Stejný příklad jako SA 51.	„Holky používají běžně označení <i>kráva</i> . Označují tak třetí osobu, kolektiv mých vrstevníků.“	„Mluvíme sprostě v ateliéru s klukama. Hlavně, když se nám něco nepovede.“
2.c)	„Nelíbí.“	„Nelíbí a do školy to nepatří.“	„Je mi to jedno, je to její věc. Vadí mi to u chlapů, když to ze sebe chrlí zbytečně. Když mi rozčílí přítel, tak mu to vracím.“
2.d)	„Je to ve společnosti, takhle mluví většina	„Možná nechtějí být za slušňačky.“	„Slyšíš to všude, v TV, na ulici, mluví tak

	vrstevníků.“		jejich přítelové.“
Projev	A 1	A 1	A 2-3

Respondentka	SA 55	SA 56
Věk	26	24
Fakulta	FIL	FIL
1.a)	„Denně.“	„Často.“
1.b)	<p>„Do píči zachcaný (nejčastěji), kurva, ty vole, nasrat a mrdat (když něco nechci udělat), vypíčený stůl (např. když vrazím do stolu), něco je zamrdaný, se na to vymrdám, něco je zachcaný. O někom řeknu, že je mrdka, zmrda, čůrák, kokot, píča, kráva, debil, dement.“</p>	<p>„Ty vole, do prdele, do hajzlu.“</p>
1.c)	<p>„Do píči zachcaný (nejčastěji), připadá mi nelogické říkat "do zasraný píči" ..takhle sem si to vylepšila. Můj přítel to nemá rád a naši také ne. Ve škole se snažím hlídat, ale když vidím, že vyučující použije sprosté slovo, tak ho použiji také. Před výše postavenými to neříkám. Na chodbě se</p>	<p>„Ve vzteku, při rozrušení, když nekontroluju své jazykové vyjadřování, ve škole téměř vůbec, spíš doma nebo v práci.“</p>

	<p>spolužákem použiji zmíněná slova, ale budu se otáčet, jestli někdo nejde a řeknu to potichu - spíše to ale neřeknu. Já sem <i>hrozný hovado</i>, furt mluvím jako <i>kanál</i>.“</p>	
1.d)	<p>„Teď jsem to vylepšila. Nepoužívám obvyklé výrazy, ale spíše to "<i>zachcany</i>", to sem dřív nepoužívala. Dřív to bylo sprostší, protože lidé kolem mne byli sprostší. Třeba moje spolužačka. Přišlo mi to tak lepší mluvit ve škole. Teď si dávám pozor. Tady už je to trochu na úrovni. Dřív sem měla dredy a tedy každý ode mě čekal, že budu mluvit jako <i>kanál</i>.“</p>	<p>„Je to lepší, přemýšlím o tom, kdy to budu používat a někdy je to lepší například pro uvolnění situace.“</p>
1.e)	<p>„Máma mluví slušně a to už musí být, aby řekla trochu sprostého. Táta je z Moravy a třeba jede autem, někdo ho předjede a táta říká: "<i>piča jeden!</i>" Používá hlavně moravské nadávky (krátce vyslovené).</p>	<p>Většinou obecnou češtinou, spíš spisovněji ale taky padne sprostší slovo v emočních vypětích.“</p>

	<p>Táta to používá, když ho <i>nasere</i> někdo cizí, jinak ne a na mě a na mámu je slušnej.</p> <p>Rodiče se spolu baví hezky. „</p>	
1.f)	<p>„Mě hodně ovlivňovali známí na koleji, na intru; všímám si, že za chvíli mluvím jako ti lidé, používám stejnou intonaci, výrazy i vulgarismy atd.; mě to <i>sere</i>, jak jakoby napodobuju všechny.“</p>	<p>„Matka - z pozitivního hlediska, kamarádi z negativního hlediska, ve společnosti, kde není dobrý mluvit spisovně, tak se tam pustíš do těch sprostých slov snáz a ochotněji .“</p>
2.a)	<p>„Vadí mi to, říkám si, že to jsou nějaký ..., hlavně před učiteli je to nevhodný, ale když jsou někde, kde já je mívám a třeba o mě neví, tak to chápu, někdo může být naštvanej, kdyby tady halekali na chodbě sprostě, tak to ani já bych neudělala.“</p>	
2.b)	<p>„Spíš slyším mladší kluky, rovnokšiltáci; holky jdou třeba po chodbě a něčemu se chichotají a říkají "ty vole", s "kanalismy" jsem se u dívek nesetkala.“</p>	<p>„Trochu ano. Vzpomínám si na situaci...bylo to na chodbě s ozvěnou. Dívky tam říčely a měli vysoký hlasy, používali spíše tvrdší nadávky a byly dost hlučný, to bylo nevhodné vůči</p>

		všem kolem; dívky byly mladší než já.“
2.c)	„Mě se to nelíbí, ale sama to dělám. Mě to uvolňuje, než abych někomu šla rozbít hubu, tak mu radši vynadám, že je to <i>zmrda</i> <i>zmrdskej</i> , ale uleví se mi. Já to tak mám.“	„U mě záleží spíše na prostředí než na pohlaví. Když je to v prostředí hospody tak mi nepřijde nevhodné, že padne vhodné slovo, ve škole je sprosté slovo nevhodné a je to u ní vidět víc.“
2.d)	„Holky si taky potřebují ulevit, je tady velké psychické tlak, člověk to musí ze sebe dostat ven, lepší je to dělat v soukromí, ale když musí takhle venku, tak i to pochopím, když to není vyloženě nahlas a kanalizace.“	„Mají to z rodiny a navyknou si nato a pak se to špatně odnaučují, chtějí působit odvázaně a v pohodě. Asi to způsobí nekontrolovatelné situace a naštvání.“
Projev	P 4	A 2

Příloha č. 3: Odpovědi respondentů

Respondent	ST 1	ST 2	ST 3
Věk	29	21	22
Fakulta	FAV	EKN	EKN
3.a)	„Ano.“	„Ani ne.“	„Já mluvím hůř, takže ne.“
3.b)	„Ne.“	„Byly to komentary k přednáškám, reakce na vyučujícího. Bylo jim okolo 20 let. Mluvily tak se spolužáky.“	Byly to komentary k přednáškám, reakce na vyučujícího. Bylo jim okolo 20 let. Slyším to ale všude, když se dívky baví se spolužáky.“
3.c)	„Nevím.“	„ <i>Debil, piča, kokot,</i> nejvíce - <i>krypl.</i> “	„Vše co si můžeme představit, nejhrubší: <i>žid.</i> “
3.d)	„Mladá vyrostle, jinak je ztracený případ,“	„To, jak mluví, vypovídá o ní. Inteligentní lidi nepotřebují takto mluvit.“	„Hrají si na něco, co nejsou.“
3.e)	„Nemělo by to tak být.“	„Dané společností.“	„Kamarádky, starší ročníky jejich kamarádů.“

Respondent	ST 4	ST 5	ST 6
Věk	21	19	19
Fakulta	EKN	FAV	FAV
3.a)	„Asi ne.“	„Ano.“	„Mě ano.“
3.b)	„Holky sprostě mluvěj, celkově. Když jsou našťvané nebo se baví o někom, kdo je našťval. Hlavně na	„Ne.“	„Slyšel jsem to na přednášce, jen mezi holkama z prváku bakaláře. Mluvily tak, když něco nechápaly.“

	chodbách.“		
3.c)	„Kurva, debil, blbec, nejhrubší; u holek mě už nic nepřekvapí.“	„Ne.“	„Ty píšo, to je čurák.“
3.d)	„Záleží, při jaké příležitosti taková slova používá. Pokud je to zbytečné, tak to o ní něco vypovídá.“	„Když jsou přijaté na univerzitu, tak by takhle mluvit neměly. Nepatří to sem.“	„Na univerzitu toto chování nepatří.“
3.e)	„Já nevím, takhle se začalo mluvit ve školce, na základce a je to prostě takto zažité.“	„Jsou zvyklé ze střední školy a ze základky, jednou bych jí to prominul, ale pak už ne, není vychovaná.“	„Jsou zvyklé ze střední školy a ze základky, radši bych si o ní nic nemyslel.“

Respondent	ST 7	ST 8	ST 9
Věk	19	19	19
Fakulta	FAV	FAV	FAV
3.a)	„Ano.“	„Nesetkal, ale extrémně by mě to nevadilo.“	„Ano.“
3.b)	„Nevzpomenu si.“	„Nevzpomenu si.“	„Stává se to ojedinele.“
3.c)			
3.d)	„Každý by se měl hlídat, nepatří to sem.“	„Nepatří to sem.“	„Nepatří to sem.“
3.e)	„Nedokáží se hlídat.“	„Snaží se zaujmout.“	„Jednají v afektu a pak je to třeba mrzí, hodnotím to podle sebe.“

Respondent	ST 10	ST 11	ST 12
Věk	28	22	20
Fakulta	EL	EL	EL
3.a)	„Většinou ano.“	„Vadí.“	„Nereším to.“
3.b)	„Slýchávám slovo <i>píča</i> , když holky	„Nestalo.“	„Nestalo.“

	pomlouvají u automatu na kafe.“		
3.c)	„Piča.“		
3.d)	„Myslel bych si své.“	"Je to „naivní kráva“, bez vychování.“	„Neslušné, holka by měla mluvit slušně.“
3.e)	„Ze střední školy, od kamarádek, od spolužáků	„Z výchovy a z okolí.“	„Chytne se sprosté party.“

Respondent	ST 13	ST 14	ST 15
Věk	21	20	31
Fakulta	EL	EL	FF
3.a)	„Zatím jsem se s tím nesetkal a nelíbí se mi to.“	„Nelíbí se mi to, ale setkal jsem se s tím.“	„Docela ano.“
3.b)	„Nestalo.“	„Viděl jsem to na chodbách, když holky vylezly po zkoušce a nadávaly na zkoušejícího.“	„Slýchávám to většinou na chodbě, mimo přednášku. Holky se mezi sebou baví a buď nadávají na nějakýho kluka nebo tak něco. Hlavně prvačky 19 a 20 let. Bylo to v rámci pomluvy a barevnější mluvy.“
3.c)		„Nevzpomenu si.“	„Kráva a piča.“
3.d)	„Špatná výchova.“	„Hodně vulgární slova se mi u holek vůbec nelíbí.“	„Vulgarismy patří do jazyka, zabarvují ho, přidávají intenzitu, takže nemám nic proti sprosté mluvě, ale na akademické půdě je mi to nepříjemné.“
3.e)	„Přízpůsobení se partě, zažitý zlovyk.“	„Je to dobou a jejich věkem.“	„Je to zažitý zlovyk a dělají to neúmyslně.“

Respondent	ST 16	ST 17	ST 18
Věk	24	20	20
Fakulta	EKN	MV	FF
3.a)	„Vadí.“	„Vadí, ale záleží na okolnostech.“	„Asi ano.“
3.b)	„Setkal jsem se, dívkám bylo 20 - 24 let.“	„Jedné kamarádce se nepovedl test, který nestihla časově. Používala nadávky na osobu jako <i>kurva</i> , <i>kráva</i> a <i>vyjebaná kunda</i> . Bylo to i na chodbě i v aule. Tři nebo čtyři jsme to mohli slyšet.“	„Slyšel jsem to u učitelky na přednášce, uváděla něco jako příklad.“
3.c)	„Nevzpomene si.“	„ <i>Kurva</i> , <i>kráva</i> , <i>vyjebaná kunda</i> .“	„Nepamatuju se.“
3.d)	„Je možná předsudek, že by děvčata neměla mluvit vulgárně, ale na akademické půdě to neshledávám vhodné, aby jak dívky tak chlapci mluvili vulgárně.“	„Vyjadřování mé kamarádky bylo na můj vkus špatné, mohla odejít na záchod nebo si to brblat pod vousy.“	„Leccos toleruji, ale pokud je to víc, tak je to divné.“
3.e)	„Rodinné zázemí, lidé se kterými se stýkají.“	„Prostředím kde vyrůstali, zrovna ta moje kamarádka je z Ostravska a tam se takhle spíš mluví, záleží na výchově rodičů a postupech školy, především základní školy.“	„Zvykly si na to na SŠ, od ostatních hloupějších spolužaček a oni s nimi chtěly být v partě a přizpůsobily se.“

Respondent	ST 19	ST 20	ST 21
Věk	20	21	21
Fakulta	FEK	FEK	FEK
3.a)	„Ano.“	„Ano.“	„Ano.“
3.b)	„Občas se něco zaslechne od určitých lidí.“	„Známe dvě holky, používají <i>do prdele a vole</i> , když se spolu baví. Vedou takové soukromé rozhovory.“	„Nezažil jsem to.“
3.c)	„ <i>Do prdele, vole.</i> “	„ <i>Do prdele, vole.</i> “	
3.d)	„Jsou nevychované.“	„Jsou nevychované.“	„Zatím jsem to nezažil.“
3.e)	„Ovlivňuje je sociální skupina.“	„Ovlivňuje je televize a média.“	„Velký vliv má na to internet a všechno podobné.“

Respondent	ST 22	ST 23	ST 24
Věk	24	22	22
Fakulta	FEK	FAV	FAV
3.a)	„Vadí,“	„Vadí,“	„Vadí.“
3.b)	„Setkávám se s tím, oslovují se tak při běžném hovoru.“	„Setkáváme se s tím v posluhárně a připadá mi, že takové tam moc dlouho nevydržely. Neřešily nic rozumného. Bylo jim kolem 19 let.“	„Souhlasím s kamarádem.“(viz. ST 23)
3.c)	„ <i>Vole, krávo.</i> “	„Dívčí přirovnání: <i>vagina (píča), kráva</i> , - používají spíše slova ženského rodu.“	„Souhlasím s kamarádem.“ (viz. ST 23)
3.d)	„Velice nevhodné.“	„Dívka - jemné stvoření, působí to na mě hodně špatně a nedůvěřivě.“	„Svědčí to o nízké inteligenci, nesedí to k holkám.“

3.e)	„Dodávají si tím sebevědomí“	„Není pořádná výchova, řeč se pochytil od lidí z televize a z písničků, taky asi nemají na ně doma čas.“	„Souhlasím s kamarádem.“ (viz. ST 23)
------	------------------------------	--	---------------------------------------

Respondent	ST 25	ST 26	ST 27
Věk	24	26	22
Fakulta	LÉK	EKN	FIL
3.a)	„Ano, vždycky mi to vadilo. Zejména hodně expresivní slova. Doma jsme nikdy takto nemluvili.“	„Vadí mi to.“	„Vadí.“
3.b)	„Většinou to spustí nějaká situace, moc se s tím nesetkávám.“	„Ona skoro každá holka mluví sprostě, tak to není tolik výjimečné. Je běžné tam dávat slova jako <i>vole</i> . Ani si to neuvědomují. Spíš ale mladší ročníky.“	„Neznám nikoho z univerzity.“
3.c)		„ <i>Vole, kráva</i> ; neuvědomují si to, když je na to upozorníš, tak neví.“	
3.d)	„Degraduje to můj názor na ní, nekamarádil bych se s ní, když jí něco upadne a jednou řekne " <i>do hajzlu</i> ", nebo " <i>do prdele</i> ", tak se nic nestane, ale v běžné mluvě to není hezké“	„Nelíbí se mi to, nepříjde mi to přirozené.“	„Nelíbí.“

	ani u kluků. U kluků je normální takhle mluvit, ale ne na veřejnosti.“		
3.e)	„Je to prostředím nebo tak mluví doma.“	„Netuším.“	„Extrovertní povaha člověka může mít vliv na sprostou mluvu.“

Respondent	ST 28	ST 29	ST 30
Věk	21	20	22
Fakulta	FEL	FEL	FEL
3.a)	„Vadí.“	„Vadí.“	„Jak kdy. Když se to nehodí, tak mi to vadí, ale když je to rázné, přísné a sedí to, jak se říká jako " <i>prdel na hrnec</i> ", tak nevadí.“
3.b)	„Nesetkal.“	Nesetkal.“	Nesetkal.“
3.c)			
3.d)	„Je to hnus, ztrácí se ženství, něžnost a přirozenost té dívky.“	„Není to dívka, ale je to chlap.“	„Když je to zbytečný, tak mi ta holka přijde blbá.“
3.e)	„Výchova.“	„Výchova v rodině.“	„Prostředí, ze kterého pocházejí.“

Respondent	ST 31	ST 32
Věk	21	
Fakulta	EL	FS
3.a)	„Podle toho, za jakých okolností. Když je vhodně řečená vulgarita, tak mi to nevadí. Pokud by to byla vulgarita namířená proti autoritě, tak by mi to vadilo. Není nutné být vulgární, ale občas to dokáže pomoci.“	„U holek mi to docela vadí.“
3.b)	„Nesetkal.“	„Nesetkal.“

3.c)		„Nesetkal“
3.d)	„Záleží to na kontextu.“	„Záleží na okolnostech.“
3.e)	„Dalo by se to vztáhnout na otázku, proč člověk mluví sprostě. To může být z <i>nasrání</i> , rozčarování, když ti něco nejde, tak si člověk zanádvává, dále výchova, sociální skupina, ve které se pohybujeme, snaha vyzdvihnout se před skupinou, nedostatečná slovní zásoba, ale dá se mluvit i bez vulgarismů.“	„Asi výchovou a lidmi, se kterými se ty holky kamarádí.“

Resumé

This thesis is concerned with vulgar speeches of girls studying in West Bohemian University in Pilsen. Female vulgar speech is generally condemned because it does not correspond with traditional ideas of society about girl's natural behavior. Furthermore, formal background of a university is a place where a vulgar speech normally does not belong and where cultivated speech is expected. Nevertheless, vulgar speech of university female students became lately obvious and unhidden.

The goal of this thesis is to carry out a research to find out the most frequently used vulgarisms of female students in West Bohemian University in Pilsen and to clarify reasons, circumstances and influences, which leads girls to use vulgarisms. Then, influence of family background on student's speech and attitudinal values to the topic of girl's vulgarity were found out. These attitudinal values were then compared and this comparison of both views offered a variety of opinions of students to the topic of the university female students' vulgarity.

The research was of qualitative character and data were gained on the ground of structured interviews with girls and boys students of West Bohemian University in Pilsen. The answers were with respondent's agreement recorded on Dictaphone and then were those answers rewritten in text form, analyzed and compared.

The research indicates that the most frequently used vulgarisms between female students are phrases as *ty vole*, *do prdele* and *do píči/ty píčo*. The female university students who are occupying university campus use often vulgarisms in a group of their classmates and other university students. The classmates are very often good friends of the responded girls so girls are not ashamed to have a vulgar speech in front of them. It may be suppose that vulgarisms became most likely a norm of spontaneous speech between classmates. Furthermore, it was found out that the quality of family language influences respondents speech. Respondents who came from non-vulgar family background were distinguished by cultivated speech and a negative attitude to vulgarisms in general. The next important factor influencing the use of vulgarisms in female student speeches was an age. The higher the age of female students were the more cultivated and aware their speech was. Nevertheless, speech of the most of girl's students who came from non-vulgar family background did not change in the course of time radically. The most of answers concerning the attitudinal values of girls and males respondents corresponded with gender stereotypes. Male students took a less tolerant stand on a female vulgarity than female students themselves.

This research offers a new view on vulgarity of female students of West Bohemian University in Pilsen – view of both female and male students. This research could serve not just as an account of language material and attitudinal values of West Bohemian University students, but also as an inspirational resource of another studies. Those studies could research deeper into psychological, sociological or linguistic aspects of students or female speech in general.